Website: dailysukaarkarachi.com
★★
ABC CERTIFIED
سائينم سدائين ڪرين مٿي سنڌ سُڪار (شاهہ)
رجسٽرڊ نمبر SS-1245
DAILY SUKAAR KARACHI
روزاني سُڪار ڪراچي
چيف ايڊيٽر: شفيق احمد پيرزادو
جلد (20) اربع 07 مئي 2025ع بمطابق 09 ذوالقعد 1446 هجري (شمارو نمبر 59) قيمت 10 رپيا

عالمي برادري فوري طور تي ذميواري جو مظاهرو ڪري: پاڪستان، گڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل ۽ سلامتي ڪائونسل جي ٽياڪڙي جي حمايت

”سفارتي حل ڳوليو“ سلامتي ڪائونسل پاران سنڌ طاس معاهدي جي معطلي تي خدشا ظاهر ڪري ڇڏيا

پاڪستان جي درخواست تي گڏيل قومن سلامتي ڪائونسل جو بند ڪمري ۾ اجلاس، ۾ خطي جي بگڙجندڙ سيڪيورٽي صورتحال ۽ ڀارت ڇڪتاڻ تي غور ويچار

اجلاس دوران سلامتي ڪائونسل جي ميمبر ملڪن خطي ۾ وڌندڙ تڪرار تي ڳڻتي ظاهر ڪندي، ٻنهي ملڪن تي زور ڏنو تہ فوجي مداخلت بدران سفارتي رستو اختيار ڪيو وڃي

ڪيترن ئي ميمبر ملڪن ڪشمير مسئلي کي علائقائي عدم استحڪام جي بنيادي سبب طور پيش اِهو مسئلي گڏيل قومن جي ٺهرائن ۽ ڪشميري عوام جي خواهشن پٽاندڙ حل ٿيڻ تي زور

انٽيليجنس اطلاع آهن تہ ڀارت امڪاني فوجي ڪارروائي ڪندو: پاڪستاني نمائندي پاران اجلاس دوران 23 اپريل تي ڀارت جي هڪ طرفي ڪارروائين تي بريفنگ

پاڪستان خودمختياري جي تحفظ لاءِ تيار آهي ۽ جارحيت جي صورت ۾ گڏيل قومن جي چارٽر تحت پنهنجو دفاع جو حق محفوظ رکي ٿو: نمائندي پاران ڀارتي رياستي دهشتگردي ۽ ٽارگيٽ ڪلنگز جو بہ حوالو ڏنو

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) پرڏيهي کاتي جي ترجمان چيو آهي تہ گڏيل قومن جي سلامتي ڪائونسل، سنڌ طاس معاهدي جي معطلي تي خدشن جو اظهار ڪندي، پاڪستان ۽ ڀارت تي زور ڏنو آهي تہ هو فوجي تڪرار کان پاسو ڪري ۽ سفارتي ذريعن ذريعي مسئلن جو حل ڳولين. ترجمان موجب، پاڪستان جي درخواست تي گڏيل قومن سلامتي ڪائونسل جو بند ڪمري /ڏسو صفحو 2 بقايا 02

نيويارڪ: سلامتي ڪائونسل ۾ مختلف ملڪن جا ميمبر شريڪ آهن

ڀارت ۾ سيما حيدر جي گهر تي حملو، حملي آور گرفتار

نئين دهلي (مر د) پاڪستان مان ڀارت ويل /ڏسو صفحو 2 بقايا 03

12 مئي سانحو، ايندڙ ٻڌڻي تي شاهدن کي پيش ڪرڻ جو حڪم

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي دهشتگردي توڙ عدالت ايندڙ ٻڌڻي تي شاهدن /ڏسو صفحو 2 بقايا 04

وزيراعظم جو سروسز چيفس سان گڏ آءِ ايس آءِ هيڊ ڪوارٽرز جو دورو، وطن جي دفاع جو عزم

وزيراعظم شهباز شريف آءِ ايس آءِ هيڊڪوارٽرز جو دورو ڪيو، جتي ڪيس موجوده قومي سلامتي جي صورتحال تي تفصيلي بريفنگ، وزيراعظم کي اوڀرندي سرحد تي ڀارت جي جارحاڻي ۽ چڙڏياريندڙ حرڪتن بابت آگاهي

دوري ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير اسحاق ڊار، بچاءَ واري وزير خواجہ آصف ۽ سروسز چيفس پڻ موجود، ڀارت جي وڌندڙ محاذ آرائي ۽ ان سان لاڳاپيل روايتي خطرن جي تناظر ۾ تيارين جو جائزو ورتو ويو

هي ادارو مشڪل حالتن ۾ بہ قومي مفادن جي تحفظ ۽ سلامتي سان لاڳاپيل فيصلن ۾ بنيادي ڪردار ادا ڪري رهيو آهي: وزيراعظم آءِ ايس آءِ جي پيشيوراڻي مهارت ۽ حڪمت عمليءَ جي واکاڻ

سڄي قوم پنهنجي بهادر فوج سان گڏ آهي، پاڪستان آرمي دنيا جي سڀ کان وڌيڪ پروفيشنل ۽ منظم فوجن مان هڪ آهي: قومي قيادت وطن جي دفاع بابت پنهنجو غير مبهم عزم ورجايو

قوم جي مڪمل حمايت سان پاڪستان جون هٿياربند فوجون، سڀئي رياستي ادارن ۽ قومي طاقتن جي مدد سان ملڪ جي سلامتي، وقار ۽ عزت جي تحفظ لاءِ هر وقت مڪمل طور تيار آهن: عسڪري قيادت

خودمختياري ۽ علائقائي سلامتي جي ڪنهن بہ ڀڃڪڙي جو اثرائتو ۽ فيصلائتو جواب ڏيڻ لاءِ وزيراعظم ۽ سائنس گڏ معزز شخصيتن قومي هوشياري، ادارن جي هم آهنگي ۽ آپريشنل تياري جي اهميت تي زور

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) وزيراعظم شهباز شريف آءِ ايس آءِ هيڊڪوارٽرز جو دورو ڪيو، جتي ڪيس موجوده قومي سلامتي جي صورتحال تي تفصيلي بريفنگ ڏني وئي، بريفنگ دوران وزيراعظم کي اوڀرندي سرحد تي ڀارت جي جارحاڻي ۽ چڙڏياريندڙ حرڪتن بابت آگاهي فراهم ڪئي وئي. وزيراعظم آفيس طرفان جاري ڪيل بيان موجب، هن /ڏسو صفحو 2 بقايا 01

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف آءِ ايس آءِ هيڊ ڪوارٽرز ۾ اجلاس جي صدارت ڪندي

جنگي جهازن کي روڪڻ لاءِ چين پاران آمريڪا تي برتري جو اعلان

بيجنگ (بيورو رپوٽ) مستقبل ۾ ٽائيوان بابت ڪنهن بہ تڪرار دوران، بيجنگ جو سڪسٿ جنريشن جنگي جهاز /ڏسو صفحو 2 بقايا 10

پاڪستان ۽ ايران پاران خطي ۾ امن لاءِ گڏيل ڪوشش تي زور

پاڪستان ڳالهين ذريعي مسئلا حل ڪرڻ لاءِ پرعزم آهي، دفاع ڪرڻ ڄاڻون ٿا: صدر آصف زرداري

ايران جي پرڏيهي وزير سيد عباس عراقچي، صدر آصف علي زرداري ۽ نائب وزيراعظم اسحاق ڊار سان ملاقاتون

پهلگام واقعي سان پاڪستان جو ڪو واسطو ناهي، ڪنهن بہ جارحاڻي قدم جو ڀرپور جواب ڏنو ويندو: اسحاق ڊار

اسلام آباد (مر د) ايران جي پرڏيهي وزير سيد عباس عراقچي، صدر آصف علي زرداري ۽ نائب وزيراعظم اسحاق ڊار سان ملاقاتون ڪري، پاڪ-ڀارت ڇڪتاڻ، علائقائي امن، واپاري لاڳاپن ۽ غزه جي صورتحال تي ڳالهيون ڪيون. صدر زرداري ڀارتي جارحاڻي روين کي خطي جي /ڏسو صفحو 2 بقايا 08

سيد خورشيد احمد شاهہ پاران وقار مهدي کي سينيٽر چونڊجڻ تي واڌايون پيش

سينيٽ ۾ وقار مهدي جي فتح پيپلز پارٽي ۽ عوام جي فتح آهي: سيد خورشيد احمد شاهہ

وقار مهدي پيپلز پارٽي جي روايتن جي مطابق ملڪي ترقي لاءِ بهترين خدمتون سرانجام ڏيندو

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) پيپلز پارٽي جي سينيئر اڳواڻ سيد خورشيد احمد شاهہ

سيد وقار مهديءَ جو سينيٽر ٿيڻ جمهوريت جي فتح آهي: سيد ناصر حسين شاهہ

جمهوريت کي هٿي وٺرائڻ لاءِ وقار مهديءَ جي خدمتن جو ڪيس ثمر مليو آهي: صوبائي وزير

وقار مهدي سينيٽ ۾ سنڌ جي بهترين نمائندگي ڪندو ۽ وقار مهدي سينيٽ ۾ پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪندو

پيپلز پارٽيءَ جو هڪ ٻيو جيالو سينيٽ ۾ پهچي ويو، پيپلز پارٽيءَ هميشہ جيالن کي سندن مقام ڏنو آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صوبائي وزير توانائي ۽ رٿابندي سيد ناصر حسين شاهہ، سيد وقار مهديءَ کي سينيٽر ٿيڻ تي واڌايون ڏيندي پنهنجي پيغام ۾ چيو تہ سيد /ڏسو صفحو 2 بقايا 05

ڪراچي: صوبائي وزير سيد ناصر حسين شاهہ ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

سنڌ اسيمبلي جي اسپيڪر سيد اويس قادر شاهہ پاران سيد وقار مهدي کي سينيٽر چونڊجڻ تي واڌايون

ڪراچي (بيورو رپورٽ) اسپيڪر سنڌ اسيمبلي /ڏسو صفحو 2 بقايا 06

ڊاڪٽر لالچند اڪراڻي جي اقليتي ڪاتي جي ڊپٽي ڊائريڪٽر جي رٽائرمينٽ تي الوداعي تقريب ۾ شرڪت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) اقليتي معاملن واري /ڏسو صفحو 2 بقايا 07

بلوچستان ۾ بي ايل اي جي حملي ۾ 7 سيڪيورٽي اهلڪار شهيد

بي ايل اي جي دهشتگردن مچ واري علائقي ۾ سيڪيورٽي فورسز جي گاڏي کي آءِ اي ڊي ذريعي نشانو بڻايو

شهيدن ۾ صوبيدار عمر فاروق، نائيڪ آصف خان، نائيڪ مشڪور علي، سپاهي طارق نواز، سپاهي واجد احمد فيض شامل

سپاهي محمد عاصم ۽ سپاهي محمد ڪاشف خان پڻ شهيدن جي فهرست ۾ موجود، ڀارت ۽ سندس سهولتڪارن جا ناپاڪ ارادا ناڪام بڻايا ويندا: آءِ ايس پي آر

راولپنڊي (مر د) بلوچستان جي ضلعي بولان جي علائقي مچ ۾ دهشتگردن جي حملي ۾ سيڪيورٽي فورسز جا 7 اهلڪار شهيد ٿي ويا. پاڪ فوج جي ترجمان اداري آءِ ايس پي آر موجب، ڀارتي سهولتڪار بلوچ لبريشن آرمي (بي ايل اي) جي دهشتگردن مچ واري علائقي ۾ سيڪيورٽي /ڏسو صفحو 2 بقايا 12

وفاقي حڪومت جو ڪراچي لاءِ بجلي فراهمي ۾ واڌ جو فيصلو

وفاق طرفان ڪراچي کي 900 ميگاواٽ بدران 1600 ميگاواٽ بجلي مهيا ڪئي ويندي: وفاق

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وفاقي حڪومت ڪراچي لاءِ بجلي جي فراهمي ۾ واڌ جو فيصلو ڪيو آهي. تفصيلن موجب، پاور ڊويزن /ڏسو صفحو 2 بقايا 13

آمريڪا ۾ وڏي پيماني تي فوجي عهدا ختم، پينٽاگون ۾ ترٿلو

آمريڪي فوج ۾ ٽاپ گريڊ فور اسٽار آفيسرن جي انگ ۾ 20 سيڪڙو گهٽتائي جو حڪم

واشنگٽن (مر د) آمريڪا جي دفاع واري سيڪريٽري پيٽ هيگسٿ آمريڪي فوج ۾ ٽاپ گريڊ فور اسٽار آفيسرن جي انگ /ڏسو صفحو 2 بقايا 14

درياهہ جو رخ نہ موڙي سگهجي ٿو، پر اسان جي همت ۽ ارادي کي خشڪ نٿو ڪري سگهجي، سنڌو درياهہ جي هر قطري ۾ پاڪستاني هارين جو انصاف، پورهيتن جو پگهر ۽ الله جو فضل شامل آهي: پ پ پ چيئرمين

ڀارت پاران پاڻي روڪڻ انسانيت خلاف ڏوهہ آهي، پاڪستان سنڌوءَ جو دفاع ڪندو: بلاول ڀٽو

ڀارت جا عمل قدرت جي خلاف ڏوهہ آهن، درياهن کي سياسي هٿيار طور استعمال ڪرڻ انسانيت جي خلاف آهي، سنڌو درياهہ ڀارتي حڪمن جو نہ پر قدرت جو پابند آهي

هيءَ وهڪرو امن جو علمبردار آهي ۽ انهن سڀني انسانن جو آهي جيڪي ان مان فائدو وٺن ٿا، پاڪستان دهشتگردي جو شڪار رهيو آهي، اسان جا سپاهي ۽ اسڪولن جا ٻار شهيد ٿيا

مان دنيا کي ٻڌائڻ ٿو چاهيان تہ پهلگام واقعي ۾ پاڪستان جو ڪو بہ هٿ ناهي، درياهہ رڳو قدرتي وهڪرو نہ پر هزارين سالن جي تهذيب جو نشان آهي، جيڪا ورهائي نٿي پر انسانن کي جوڙي ٿي

پاڪستان جون هٿياربند فوجون الرٽ، پرعزم ۽ تيار آهن، اسان جو آسمان محفوظ، سرحدون مضبوط ۽ قوم ڪراچيءَ کان خيبر ۽ لاهور کان لاڙڪاڻي تائين گڏ آهي

دهشتگردي جي خاتمي لاءِ پاڪستان ۽ ڀارت کي گڏجي وڙهڻو پوندو نہ تہ اسان جا ايندڙ نسل بہ دهشتگردي جهڙي لعنت کي ڀوڳيندا رهندا: پ پ پ چيئرمين جو قومي اسيمبلي ۾ خطاب

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين ۽ اڳوڻي پرڏيهي وزير بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي تہ ڀارت طرفان سنڌ طاس معاهدي جي معطلي پاڪستان لاءِ سزا نہ پر انسانيت جي خلاف ڏوهہ آهي سنڌو درياهہ رڳو اسان جي ڌرتيءَ تي نہ پر قوم جي رڳن ۾ بہ ڊوڙي /ڏسو صفحو 2 بقايا 11

اسلام آباد: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو قومي اسيمبلي ۾ خطاب ڪري رهيو آهي

ڀارت کي اشتعال انگيز بيان بازي بند ڪرڻ گهرجي: او آءِ سي گروپ پاران ڳڻتي پڌري

ڀارت جي بي بنياد الزامن جي ڪري اڳ ۾ ئي غير مستحڪم علائقي ۾ صورتحال وڌيڪ ڇڪتاڻ واري ٿي پئي

جمون ۽ ڪشمير تي تڪرار هڪ بنيادي مسئلو آهي جيڪو ڏکڻ ايشيا ۾ امن ۽ سلامتي کي متاثر ڪري ٿو

پاڪستان جي ان موقف جي بہ تعريف ڪري ٿو تہ اهو ڇڪتاڻ نٿو چاهي، گڏيل قومن جي ٽياڪڙي جي آڇ بهترين آهي

دبئي (مر د) اسلامي تعاون تنظيم (او آءِ سي) ڏکڻ ايشيا ۾ بگڙجندڙ سيڪيورٽي صورتحال تي ڳڻتي جو اظهار ڪيو آهي. ڀارت پاران پاڪستان تي لڳايل بي بنياد الزامن جي ڪري اڳ ۾ ئي غير مستحڪم /ڏسو صفحو 2 بقايا 15

پنجاب پاڻي معاملي تي زيادتيون بند نہ ڪيون، سنڌ ۾ پاڻي کوٽ 50 سيڪڙو ٿي وئي

پنجاب حڪومت طرفان ارسا جي صلاحڪار ڪميٽي جي اجلاس کانپوءِ بنا اجازت پاڻي ڪٽ وڌائي وئي

ٽي پي لنڪ ۽ سي جي لنڪ ڪئنالن مان پاڻي ڪڍڻ ۾ نمايان واڌ ڪري سنڌ کي پاڻي جي کوٽ وڌائي وئي

بين الصوبائي پاڻي ورڇ جي اصولن جي ڀڃڪڙي ڪندي پنجاب پاڻي جي معاملي تي زيادتيون وڌائي ڇڏيون

پنجاب پاران ارسا جي ضابطن کي نظرانداز ڪندي پنهنجي حصي کان وڌيڪ پاڻي ڪڍڻ لڳو، سنڌ جي زراعت ۽ واٽر سپلائي نظام کي شديد نقصان

پنجاب پاڻي معاملي تي زيادتيون بند نہ ڪيون، پنجاب پاران سنڌو درياهہ مان وڌيڪ پاڻي ڪڍڻ سبب سنڌ ۾ پاڻي کوٽ 50 سيڪڙو ٿي وئي: ذريعا

سکر / اسلام آباد (نمائندن وتان) سنڌو درياهہ مان پنجاب جي طرفان غيرقانوني طور تي وڌيڪ پاڻي ڪڍڻ جي نتيجي ۾ سنڌ /ڏسو صفحو 2 بقايا 18

حڪمران ڌرتي جي مددگارن تي ڪوڙا ڪيس ختم ڪن: عامر نواز وڙائچ

اڄ اسان ويهڪ گهرائي آهي ان بعد پريس ڪانفرنس بہ ڪنداسين: ڪراچي بار جو صدر

سنڌ جاڳي چڪي آهي، ڌرتي ۾ شامل ماڻهن مٿان داخل ڪيس واپس وٺو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي صدر عامر نواز وڙائچ ڌرتي وارن جي مهماني ڪندڙن تي ڪيس /ڏسو صفحو 2 بقايا 22

قطري وزيراعظم پاران پاڪستاني قدمن جي حمايت، پاڪستان-ڀارت ڇڪتاڻ گهٽائڻ تي زور

قطري وزيراعظم محمد بن عبدالرحمان بن جاسم جي وفاقي گهرو وزير محسن نقوي سان ملاقات، سيڪيورٽي تي ڳالهيون

قطر خطي ۾ ڇڪتاڻ گهٽائڻ واري پاليسي جو حامي آهي: قطري وزيراعظم محمد بن عبدالرحمان بن جاسم

پهلگام واقعي جي آزاد جاچ جي پاڪستان جي آڇ اسان جي اصولي موقف کي وڌيڪ مضبوط بڻائي ٿي: محسن نقوي

دوحا (مر د) قطري وزيراعظم محمد بن عبدالرحمان بن جاسم پاڪستان ۽ ڀارت جي وچ ۾ وڌندڙ تڪرار کي گهٽائڻ لاءِ پاڪستان جي قدمن جي حمايت ڪندي چيو آهي تہ قطر خطي ۾ ڇڪتاڻ گهٽائڻ واري /ڏسو صفحو 2 بقايا 16

مولانا فضل الرحمان اپوزيشن جي گرينڊ الائنس ۾ شامل ٿيڻ کان انڪار

مولانا فضل الرحمان کي مقامي سياست بابت ڪجهہ خدشا هئا: شيخ وقاص اڪرم

مولانا فضل الرحمان ٻيهر پارٽي سان صلاح مشوري لاءِ وقت گهريو ۽ پوءِ اتحاد کان انڪار ڪيو

پشاور (مر د) جمعيت علماء اسلام (ف) جي سربراهہ مولانا فضل الرحمان اپوزيشن جي گرينڊ الائنس ۾ شامل ٿيڻ کان انڪار /ڏسو صفحو 2 بقايا 09

رائوتي ويجهو لنجار ۽ پيرزاده برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، ٽي ڄڻا زخمي

رائوتي (رپورٽر) رائوتي ٿاڻي جي حد ڳوٺ /ڏسو صفحو 2 بقايا 19

پ پ پ جو وقار مهدي سينيٽ جي خالي ٿيل صوبائي سيٽ تان سينيٽر چونڊجي ويو

وقار مهدي 111 ووٽن سان ڪاميابي ماڻي، جڏهن تہ ايم ڪيو ايم پاڪستان جي اميدوار نگهت مرزا کي 36 ووٽ مليا

2 ووٽ غلط مارڪنگ سبب رد ڪيا ويا، ايم ڪيو ايم پنهنجو اميدوار بيهاريو پر سيٽ نہ کٽي سگهي

ياد رهي تہ اها سيٽ پ پ جي سينيٽر تاج حيدر جي لاڏاڻي سبب خالي ٿي، وقار مهدي ان کان اڳ بہ سينيٽر رهي چڪو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي سنڌ جو جنرل سيڪريٽري ۽ وڏي وزير جو خاص مددگار وقار مهدي سينيٽ جي خالي ٿيل صوبائي سيٽ تان سينيٽر چونڊجي ويو آهي. اليڪشن ڪمشنر سنڌ اعجاز انور /ڏسو صفحو 2بقايا 21

وقار مهديءَ جي ڪاميابي پ پ جو عوام تي اعتماد آهي، سنڌ جو وڏي وزير

چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي متحرڪ قيادت ۾ پ پ ناقابل شڪست سياسي قوت بڻي آهي

ملڪ ۾ ڪنهن بہ ٻي سياسي جماعت کي پي پي پي جهڙي مقبوليت حاصل ناهي: مراد علي شاهہ

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهہ سيد وقار مهدي کي سينيٽر چونڊجڻ تي دل جي گهرائين سان /ڏسو صفحو 2 بقايا 23

ايشين ڊولپمينٽ بينڪ جي وفد جي شرجيل سان ملاقات، مختلف رٿائن تي ڳالهيون

ملاقات ۾ ريڊ لائن بي آر ٽي رٿا، ٽيڪنيڪي رنڊڪن، ڪنسلٽنٽس جي ڪارڪردگي سميت ٻين معاملن تي ڳالهہ ٻولهہ

ريڊ لائن بي آر ٽي آبادي وارن علائقن مان گذري پئي، جتي يوٽيلٽيز جي منتقلي هڪ تمام وڏو مسئلو آهي: شرجيل

پنڪ بس سروس جهڙن ڪامياب منصوبن جو مقصد شهرين جي لاءِ سفري سهولتن کي بهتر بڻائڻ آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايشين ڊولپمينٽ بينڪ جي هڪ اعليٰ سطح جي ست رڪني وفد ڪراچي ۾ سنڌ جي سينئر وزير شرجيل انعام ميمڻ سان ملاقات ڪئي. ملاقات ۾ ريڊ لائن بي آر ٽي رٿا ج/ڏسو صفحو 2 بقايا 17

جان محمد مهر ڪيس: پوليس باقاعدي طور قاتلن جو پيڇو شروع ڪيو هو: لنجار

الحمدالله، اسان جي پوليس اهو ڪري ڏيکاريو ۽ ڪاميابي کي پنهنجي نالي ڪيو

مان ان حوالي سان سنڌ پوليس پاران کنيل قدمن کان مطمئن آهيان: صوبائي وزير

ڪراچي (06 مئي) سنڌ جي گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار ڪچي علائقي ۾ آپريشن دوران شهيد صحافي جان محمد مهر /ڏسو صفحو 2 بقايا 24

راٽيپور ويجهو مال جي پيل تان نوجوان تي حملو، رتورت، اسپتال داخل

راٽيپور (رپورٽر) راٽيپور ويجهو ڳوٺ حاجي شفيع محمد پيلار، تندا پيلار جي رهواسي /ڏسو صفحو 2 بقايا 32

رانوتي جي ڪچي ۾ قبائلي تڪرار تان فائرنگ، هڪ ڄڻو مارجي ويو، 3 ڄڻا زخمي

رات دير سان شر برادري جي هٿياربندن جي ڳوٺ محبوب سيلارو ۽ ڳوٺ ٿلو پنڌر جي گهر مٿان ڪاهہ ڪري فائرنگ ڪئي

ٻنهين ڌرين ۾ سخت مقابلو، سيلارن ۽ پٺن جي جوابي فائرنگ ۾ شر برادري جو هٿياربند شاهن شر مري مارجي ويو

اوٻاوڙو (رپورٽر) اوٻاوڙي ويجهو رانوتي ٿاڻي جي حد ڪچي واري علائقي ۾ قبائلي تڪرار ٻيهر ڀڙڪي پيو رات دير سان /ڏسو صفحو 2 بقايا 33

فارمي ڪُڪڙ جو گوشت زندگي لاءِ خطرناڪ قرار

اڇو گوشت موت جو خطرو 27 سيڪڙو وڌائي سگهي ٿو: ماهر

ڪراچي (بيورو رپورٽ) جيڪڏهن توهان روزانو ڪڪڙ کائڻ جا عادي آهيو تہ اها عادت توهان کي سرطان جهڙي موتمار مرض /ڏسو صفحو 2 بقايا 26

”مرڻ ڪنڌيءَ تي آهين، اڃا بہ نہ ٿو مڙين“ بشريٰ انصاري جي جاويد اختر تي چٽي تنقيد

هي ڀارت ڪهڙو ڊرامو پيو ڪري؟ 40 سالن کان ڀارت ۾ موجود عورتن کي واپس نيو پيو وڃي، ڪين ويزا ڇو ڏني وئي؟“

تون تہ الله تي يقين بہ نٿو رکين ۽ پاڪستان خلاف زهر اوڳاڇين ٿو، عجيب ماڻهو آهين: ناليواري اداڪارا

مرڻ ڪنڌيءَ تي آهين، اڃا بہ نہ ٿو مڙين، گهٽ ۾ گهٽ نصيرالدين شاهہ وانگر خاموش ٿي رهي.“

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سينيئر ۽ ورسٽائل اداڪارا بشريٰ انصاري ڀارتي ليکڪ، شاعر ۽ اديب جاويد اختر تي سخت /ڏسو صفحو 2 بقايا 27

ٽري ميرواهہ ۾ قلم ڏٽي جي گهر تي پنهنجي ئي برادري پاران حملو، 5 ڄڻا زخمي

ٽري ميرواهہ (رپورٽر) ڳوٺ ڊيڊاٿو ۾ / ڏسو صفحو 2 بقايا 28

سمنڊ لکين ايڪڙ زمين ڳڙڪائڻ لڳو، جانور پکي، وڻ ٽڻ درياهہ لاءِ سڪي ويا، لڏپلاڻ

ڪوٽڙي ڊائون اسٽريم تائين پاڻي نہ پهچڻ سبب انڊس ڊيلٽا تباهيءَ جي ڪنڌيءَ پهچي چڪو

درياهہ جي مٺي پاڻي جي کوٽ سبب ڊيلٽا ويجهو موجود آبادين لڏپلاڻ مجبور ٿي ويون، مهاڻا بہ روزگار لاءِ پريشان

ڄامشورو (رپورٽر) ڪوٽڙي ڊائون اسٽريم تائين پاڻي نہ پهچڻ سبب انڊس ڊيلٽا تباهيءَ جي ڪنڌيءَ پهچي چڪو آهي، لکين /ڏسو صفحو 2 بقايا 29

جرمن چانسلر لاءِ ٻيهر ووٽنگ ۾ قدامت پسند اڳواڻ ڪامياب

قدامت پسند اڳواڻ پارليامينٽ ۾ اڪثريت ماڻڻ ۾ ناڪام، ٻيهر ووٽنگ ۾ 325 ووٽ کڻي سرواڻ ٿي ويو

1949 کانپوءِ پهريون ڀيرو اڪثريتي اتحاد باوجود ميرٽس گهربل اڪثريت حاصل نہ ڪري سگهيو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) جرمني جو قدامت پسند اڳواڻ غير متوقع طور تي پارليامينٽ ۾ اڪثريت حاصل ڪرڻ ۾ ناڪام /ڏسو صفحو 2 بقايا 20

پهلگام حملو: ڀارت پاران پاڪستان تي مڙهيل هڪ ٻيو ڪوڙو الزام بہ وائکو ٿي ويو

آزاد ڪشمير جي علائقي بيلا نور شاهہ ۾ دهشتگردن جي ڪنهن بہ ٽريننگ ڪئمپ جو ڪو بہ ثبوت نہ مليو

ڀارت، پهلگام واقعي کي جواز بڻائيندي دعويٰ ڪئي هئي تہ بيلا نور شاهہ ۾ دهشتگردن جون ٽريننگ ڪئمپ موجود آهن

عالمي ۽ پاڪستاني ميڊيا جي ٽيم لائين آف ڪنٽرول کان بيلا نور شاهہ جو دورو ڪري صورتحال منظرعام تي آندي

مظفرآباد (مر د) ڀارت پاران پاڪستان تي مڙهيل هڪ ٻيو ڪوڙو الزام بہ وائکو ٿي ويو. آزاد ڪشمير جي علائقي بيلا نور شاهہ ۾ دهشتگردن جي ڪنهن بہ ٽريننگ ڪئمپ جو ڪو بہ ثبوت نہ مليو. ڀارت، /ڏسو صفحو 2 بقايا 31

سهڙو ڪوسو ۽ مصراڻي برادريءَ جي وچ ۾ تڪرار جي خاتمي لاءِ نعمان اسلام شيخ پاران ڪوشش شروع

ايم اين اي نعمان اسلام سان گڏ مختلف معزز سماجي ۽ سياسي شخصيتون پڻ موجود هيون، مقتولن جي تعزيت

نعمان اسلام شيخ ۽ ٻين اڳواڻن پاران سهڙو خان ڪوسو کي امن قائم رکڻ لاءِ ڪردار ادا ڪرڻ جي اپيل

ايم اين اي نعمان اسلام سان گڏ مختلف معزز سماجي ۽ سياسي شخصيتون پڻ موجود، مفاهمت ڏانهن وڌڻ تي زور

سکر (بيورو رپورٽ) سهڙو ڪوسو ۽ مصراڻي برادريءَ جي وچ ۾ قبيلائي تڪرار تي ايم اين اي سکر نعمان اسلام شيخ، سهڙو خان ڪوسو جي اوطاق تي پهتو. /ڏسو صفحو 2 بقايا 34

سکر: ايم اين اي سکر نعمان اسلام شيخ، ڳوٺاڻن سان تعزيت ڪري رهيو آهي

شهيد جان محمد مهر قتل ڪيس جو مک ڪردار شيرو مهر پوليس مقابلي ۾ مارجي ويو

پوليس ۽ ٻين قانون لاڳو ڪندڙ ادارن پاران ڪچي واري علائقي ۾ گڏيل آپريشن ڪيو ويو: ايس ايس پي شڪارپور

هٿياربندن سان سخت مقابلي کانپوءِ شيرو مهر مارجي ويو جيڪو صحافي جي قتل ڪيس ۾ مک ڪردار طور نامزد هو

شيرو مهر ڪيترن ئي ڏوهن ۾ گهربل هو ۽ سندس گرفتاري لاءِ مختلف وقتن تي ڪوششون جاري رهيون: شاهزيب چاچڙ

شڪارپور / لکي غلام شاهہ (نمائندن وتان) شڪارپور پوليس جي ڪچي واري علائقي ۾ گڏيل آپريشن دوران صحافي جان محمد مهر جي قتل ڪيس ۾ گهربل مک جوابدار شيرو مهر کي پوليس مقابلي /ڏسو صفحو 2 بقايا 30

ڪيوائي ٽي پاران ڪئنالن خلاف جدوجهد ڪندڙن خلاف انتقامي ڪارروائين جي مذمت

ڌرتي جي مظاهرين جي خدمت ڪندڙن تي ڪوڙا ڪيس داخل ڪري پ پ آمريت جي ياد تازي ڪئي: اياز لطيف

حڪمرانن کي ياد ڪرڻ گهرجي تہ سنڌ جي ماڻهن کي ڪيسن ۽ گرفتارين سان جهڪائي نٿو سگهجي

ڀارت جي حڪمت عملي رڳو پروپيگنڊا تي ٻڌل آهي، هن چيو تہ ڀارت نقشن تي دعوائون ڪري ٿو: وفاقي وزير تارڙ

حيدرآباد (بيورو رپورٽ) قومي عوامي تحريڪ جي سربراهہ اياز لطيف پليجي ڪئنالن ۽ ڪارپوريٽ فارمنگ خلاف جدوجهد ڪندڙن خلاف انتقامي ڪارروائين جي مذمت ڪندي چيو آهي تہ پ /ڏسو صفحو 2 بقايا 37

دنيا جي وڏين هوائي ڪمپنين پاڪستاني فضائي حدن جو استعمال بند

پاڪ ڀارت ڇڪتاڻ کانپوءِ لفٿانزا، امارات، سوئس ايئر، برٽش ايئرويز ۽ ايئر فرانس پاڪستان فضائي حدن ۾ اڏام بند ڪري ڇڏيو

انهن سان گڏو گڏ ٻين عالمي ايئرلائينز پڻ پاڪستان جي فضائي حدن مان گذرڻ بند ڪرڻ کانپوءِ سفر ڊگهو ٿي ويو

جهازن جي ٻارڻ جو خرچ بہ وڌي ويو، ڪين جي ڀارت ۽ ٻين ملڪن ڏانهن ويندڙ اڏامن جو سفر ڊگهو ڪرڻو پئجي رهيو آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پهلگام حملي کان پوءِ جاري پاڪستان-ڀارت تڪرار سبب دنيا جون ڪيترائي وڏين ايئرلائينز پاڪستاني هوائي حدن جو استعمال بند ڪري ڇڏيو، لفٿانزا، امارات، سوئس ايئر، برٽش /ڏسو صفحو 2 بقايا 35

شهيد صحافي اي ڊي شر قتل ڪيس جو جوابدار ضمانت رد ٿيڻ تي گرفتار

قتل ڪيس ۾ مک قاتل منصور اعوان ۽ دانش پٽي جي ضمانت ماڊل ڪورٽ رد ڪري ڇڏي

مک قاتل منصور اعوان عدالت سڳوري ۾ حاضر نہ ٿيو، ڪاٽ ڏيندڙ قاتل دانش پٽي عدالت ۾ پيش

جوابدار دانش پٽي کي ايس ايڇ او ٽري اسلم لغاريءَ ڪيس گرفتار ڪري 15 مددگار انچارج حوالي ڪيو

ٽري ميرواهہ (رپورٽر) شهيد صحافي آءِ ڊي شر جي قتل ڪيس ۾ مک قاتل منصور اعوان ۽ دانش پٽي جي ضمانت ماڊل ڪورٽ /ڏسو صفحو 2 بقايا 36

روزاني

سُڪار

ڪراچي

E-mail: sukaarkhi@yahoo.com

ڪراچي آفيس: 021_32700091، 021_32700092، 021_32721870
فيڪس نمبر: 02132700176
حيدرآباد آفيس: فون نمبر: 022_2102381_022_2671764
فيڪس نمبر: 022_2102293_022_2671771

ائڊريس: پبلشر شفيق احمد پيرزادي فرحان پرنٽنگ پريس پاڪستان چوڪ مان ڇپرائي امبر ميڊيڪل سينٽر روم نمبر 103، 114 ۽ 115 ٽئين ماڙ ايم اي جناح روڊ ڪراچي مان پڌري ڪئي.

اربع 07 مئي 2025ع بمطابق 09 ذوالقعد 1446 هجري

پاڪ فوج جو عزم ۽ پ پ چيئرمين جي دفاعي ٻولي

وزيراعظم آءِ ايس آءِ هيڊڪوارٽرز جو دورو ڪيو جتي ڪيس موجوده قومي سلامتي جي صورتحال تي تفصيلي بريفنگ ڏني وئي، بريفنگ دوران وزيراعظم کي اولهندي سرحد تي ڀارت جي جارحاڻي ۽ ڇڙواڇڙ ڪندڙ حرڪتن بابت آگاهي فراهم ڪئي وئي. وزيراعظم آفيس طرفان جاري ڪيل بيان موجب، هن دوري ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير اسحاق ڊار، بچاءُ واري وزير خواجه آصف ۽ سروسز چيفس پڻ ساڻس گڏ هئا. دوري دوران قيادت کي خطي جي سلامتي واري صورتحال، خطرن، روايتي فوجي تيارين، هائبرڊ وار فيئر جي حڪمت عملين ۽ دهشتگرد پراڪسيز جي حوالي سان تفصيل سان بريفنگ ڏني وئي، خاص طور تي ڀارت جي وڌندڙ محاذ آرائي ۽ ان سان لاڳاپيل روايتي خطرن جي تناظر ۾ تيارين جو جائزو ورتو ويو. پڌرائي موجب، وزيراعظم ۽ ساڻس گڏ معزز شخصيتن قومي هوشياري، ادارن جي هم آهنگي ۽ آپريشنل تياري جي اهميت تي زور ڏنو ته جيئن پاڪستان جي خودمختياري ۽ علائقائي سلامتي جي ڪنهن به ڀڃڪڙي جو اثرائتو ۽ فيصلائتو جواب ڏئي سگهجي. وزيراعظم آءِ ايس آءِ جي پيشيوراڻي مهارت ۽ حڪمت عمليءَ جي واکاڻ ڪندي چيو ته هي ادارو مشڪل حالتن ۾ به قومي مفادن جي تحفظ ۽ سلامتي سان لاڳاپيل فيصلن ۾ بنيادي ڪردار ادا ڪري رهيو آهي. هن چيو ته سڄي قوم پنهنجي بهادر فوج سان گڏ آهي، پاڪستان آرمي دنيا جي سڀ کان وڌيڪ پروفيشنل ۽ منظم فوجن مان هڪ آهي. قومي قيادت وطن جي دفاع بابت پنهنجو غير مبهم عزم ورجايو ۽ خاطري ڪرائي ته قوم جي مڪمل حمايت سان پاڪستان جون هٿياربند فوجون، سڀني رياستي ادارن ۽ قومي طاقتن جي مدد سان ملڪ جي سلامتي، وقار ۽ عزت جي تحفظ لاءِ هر وقت مڪمل طور تي تيار آهن.

پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين ۽ اڳوڻي پرڏيهي وزير بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته ڀارت طرفان سنڌ طاس معاهدي جي معطلي پاڪستان لاءِ سزا نه پر انسانيت جي خلاف ڏوهه آهي سنڌو درياهه رڳو اسان جي ڌرتيءَ تي نه پر قوم جي رڳن ۾ به وهڻي ٿو. بلاول ڀٽو قومي اسيمبلي ۾ خطاب دوران ڀارتي الزامن، سرحدي ڇڪتاڻ ۽ دريائن جي وهڪرن کي روڪڻ وارن عملن تي ڳالهائيندي چيو ته ڀارت جا عمل قدرت جي خلاف ڏوهه آهن، درياهن کي سياسي هٿيار طور استعمال ڪرڻ انسانيت جي خلاف آهي پ پ چيئرمين چيو ته سنڌو درياهه ڀارتي حڪمن جو نه پر قدرت جو پابند آهي هيءُ وهڪرو امن جو علمبردار آهي ۽ انهن سڀني انسانن جو آهي، جيڪي ان مان فائدو وٺن ٿا. هن چيو ته پاڪستان دهشتگردي جو شڪار رهيو آهي، اسان جا سپاهي ۽ اسڪولن جا ٻار شهيد ٿيا. مان دنيا کي ٻڌائڻ ٿو چاهيان ته پهلگام واقعي ۾ پاڪستان جو ڪو به هٿ ناهي. بلاول ڀٽو چيو ته درياهه جو رخ ته موڙي سگهجي ٿو پر اسان جي همت ۽ آزادي کي خشڪ نٿو ڪري سگهجي سنڌو درياهه جي هر قطري ۾ پاڪستاني هارين جو اتساهه، پورهيتن جو پگهر ۽ الله جو فضل شامل آهي. هن پنهنجي خطاب دوران موهن جو دڙو، هڙپا ۽ سنڌو تهذيب جو ذڪر ڪندي چيو ته درياهه رڳو قدرتي وهڪرو نه پر هزارين سالن جي تهذيب جو نشان آهي، جيڪا وهائي نٿي پر انسانن کي جوڙي ٿي بلاول ڀٽو واضح ڪيو ته ڪنهن به غلط فهمي ۾ نه رهڻ گهرجي ته خاموشي اسان جي ڪمزوري آهي. پاڪستان جون هٿياربند فوجون الرٽ، پرعزم ۽ تيار آهن اسان جو آسمان محفوظ، سرحدون مضبوط ۽ قوم ڪراچيءَ کان خيبر ۽ لاهور کان لاڙڪاڻي تائين گڏ آهي. هن چيو ته پاڪستان ۽ ڀارت ٻنهي ملڪن جو عوام سنڌو سڀيتا سان واسطو رکي ٿو جتان انساني ترقيءَ جي شروعات ٿي، هن ئي تهذيب شهري رٿابندي، آبپاشي، زراعت، واپار ۽ رابطن کي جنم ڏنو. اڳوڻي پرڏيهي وزير وڌيڪ ۾ چيو ته دهشتگردي جي خاتمي لاءِ پاڪستان ۽ ڀارت کي گڏجي وڙهڻو پوندو نه ته اسان جا ايندڙ نسل به دهشتگردي جهڙي لعنت کي ڀوڳيندا رهندا.

سنڌ طاس معاهدي جي ڀڃڪڙي ۽ پنجاب جي اڳواٽ منصوبابندي

صاحب کوکر

سنڌ طاس معاهدو جيڪو 1960 ۾ ورلڊ بئنڪ جي سهڪار سان سان هندستان ۽ پاڪستان جي وچ ۾ ٿيو هو، ٻن ملڪن جي وچ ۾ تعاون جو هڪ غيرمعمولي مثال سمجهيو ويندو هو. هن معاهدي ڇهن اهم دريائن جي ورهاست ڪئي، جنهن تحت اوڀر وارن دريائن (راوي، ستلج، بياس) تي هندستان جو اختيار مقرر ٿيو ۽ اولهه وارن دريائن (سنڌو، جهلم، چناب) تي پاڪستان جو. هندستان کي محدود حد تائين اولهه جي دريائن مان پاڻي استعمال ڪرڻ جي اجازت هئي، پر شرط اهو ته وهڪرو نه روڪيو وڃي. عالمي حالتن، جنگين ۽ سياسي بحرانن جي باوجود معاهدو هڪ مضبوط ستون طور قائم رهيو پر تازو واقعن مان ظاهر ٿئي ٿو ته هاڻ اهو معاهدو تاريخي بحران جي ور چڙهيل آهي، جنهن جا اثر هڪ ارب 60 ڪروڙ کان وڌيڪ ماڻهن جي زندگيءَ تي پئجي سگهن ٿا، جيڪي انهن دريائن جي پاڻيءَ تي زراعت، توانائي ۽ روزمره جي ضرورتن لاءِ ڀاڙين ٿا.

هندستان جي ان معاهدي سان ناراضگي ڪا نئين ڳالهه ناهي. 2016ع ۾ ڪشمير جي اُڙي حملي کان پوءِ وزيراعظم نريندر مودي چيو هو ته ”رت ۽ پاڻي گڏ وهي نٿا سگهن“. جنهن سان صاف ظاهر ٿيو ته هندستان پنهنجي حصي جي پاڻيءَ کي مڪمل طور استعمال ڪرڻ جون واٽون ڳولڻ شروع ڪري ڇڏيون آهن. فيبروري 2019 ۾ پلوامه حملي کان پوءِ به ساڳي موقف ۾ شدت آئي. هندستاني اختيارين زور ڀريو ته هندستان پنهنجو اضافي پاڻي روڪڻ جو حق رکي ٿو. عوامي بحث مباحثن ۾ به اها ڳالهه زور وٺندي رهي ته هندستان شايد معاهدو ختم ڪري ڇڏي، پر ان وقت به ڪو باضابطه قدم نه کنيو ويو. جنوري 2023ع ۾ هندستان هڪ سنجيده قدم کنيو ۽ پاڪستان کي نوٽيس موڪليو ته ترتيبي جي ڪجهه شقن ۾ ترميم لاءِ ڳالهيون شروع ڪيون وڃن، خاص ڪري تڪرار حل ڪرڻ واري طريقيڪار کي جديد بڻائڻ بابت. اهو قدم معاهدي خلاف سڌو سنئون بغاوت ته نه هئي، پر واضح طور تي ناراضگي جو اظهار هو. سيپٽمبر 2024ع ۾ هندستان رسمي طور تي ٻيهر نوٽيس موڪليو ۽ معاهدي جي نون بنيادن تي ڳالهين جو مطالبو ڪيو، آبادي ۾ واڌ، توانائي جي ضرورتن ۽ آبهوا جي تبديلين کي بنياد بڻائيندي. ساڳئي وقت هندستان پنهنجي اولهه وارن دريائن مان مڪمل فائدو وٺڻ لاءِ تياريون شروع ڪيون، معاهدي تحت قائم ٿيل عملدارن جي ملاقاتن کي معطل ڪيو ۽ نوان بند ٺاهڻ تي زور ورتو جنهن مان صاف نظر ٿي آيو ته عملي طور تي هندستان معاهدي جي دائري کان ٻاهر نڪري رهيو آهي.

هينئر پاڪستان ۽ هندوستان وچ ۾ هلندڙ جنگ جهڙي صورتحال جيڪا هندستاني انتظام واري ڪشمير واري شهر پهلگام ۾ 22 اپريل 2025 تي ٿيندڙ ڀارتي سياحن تي حملي ڪانپوءِ پيدا ٿي، جنهن جو الزام هندوستان سڌو سنئون پاڪستان تي هڻندي ان خلاف جتي ٻيا به ڪيترائي قدم کنيا پر سڀ کان پهريائين سنڌ طاس معاهدي کي يڪطرفه معطل ڪري ڇڏڻ جو فيصلو ڪري ڇڏيو. پاڪستان لاءِ صورتحال نهايت نازڪ آهي. دريائن جي وهڪرن ۾ ڪنهن به رڪاوٽ سان ملڪ جي زرعي معيشت، توانائيءَ جي پيداوار ۽ صوبن پنجاب ۽ سنڌ جي وچ ۾ به اندروني ڇڪتاڻ وڌيڪ خراب ٿي سگهي ٿي، جيڪا پهريان ئي تمام گهڻي شدت وٺي چڪي آهي، خاص طور تي ڇهن ڪئنالن جي رٿا ڪانپوءِ سنڌ اندر ٻيرلوءِ جي مقام تي قومي شاهراه کي بند ڪري پنجاب ڏانهن ويندڙ سموري رسد کي بند ڪيو ويو. ٻئي طرف هندستان کي ٻه وڏا مسئلا سامهون آهن: عالمي ساک جو خطرو، وڏي پيماني تي نئين بندن ۽ پاڻيءَ جي سهولتن جي تعمير جي ضرورت، ۽ سفارتي محاذ تي امڪاني موٽ کي منهن ڏيڻ وغيره.

هندستان جي سنڌ طاس معاهدي خلاف جتي مودي حڪومت گذريل ڏهن سالن کان سازشون ڪندي پاڪستان سميت سنڌ کي سڪائڻ جا جتن ڪري رهي آهي، اتي نواز ليگ جي حڪومت به هندستان جي اهڙي ممڪنا سازش جي نتيجي ۾ پيش ايندڙ پاڻي جي کوٽ کي اڳواٽ ئي منهن ڏيڻ لاءِ پنجاب ڏانهن پاڻي موڙيندڙ ڪئنالن جي اهڙي منصوبي کي پيش ڪيو ويو آهي، جنهن سان هندستان جي معاهدي جي ڀڃڪڙي جو پاڻي تي پوندڙ مڪمل منفي اثر سنڌ ڏانهن منتقل ٿي ويندو. هندستان جيڪڏهن معاهدي جي ڀڃڪڙي ڪندي پاڪستان جي الهندي دريائن چناب، جهلم يا سنڌو جي وهڪرن جو پاڻي روڪي ٿو، تنهن جي کوٽ 1991 واري ٺاهه مطابق سنڌ سان ورهائي ويندي ۽ ٻيو ته چشما جهلم لنڪ ڪئنال جنهن کي پهريائين معاهدي جي برخلاف، پيرينئل ڪئنال بڻائي ٻارهوئي پاڻي چوري لاءِ استعمال هيٺ آندو ويو آهي، هاڻ وري مٿس موجوده منصوبن گريٽر ٿل ڪئنال ۽ چوٻارا ذريعي سنڌ جو وڌيڪ پاڻي چورائڻ جو منصوبو سٽيو ويو آهي.

هندستان سنڌ طاس معاهدي جي معطلي يا منسوخي جي صورت ۾ عين ممڪن آهي ته اوڀارين دريائن (راوي، ستلج ۽ بياس) ۾ پاڻي کي مسلسل ڇڏي ان صورت ۾ پنجاب ان سموري پاڻي تي ڏاڍو هٿ لاءِ وري انهن ٽنهي دريائن ستلج، بياس جيڪو پهريائين ستلج ۾ اچي ڪري ٿو ۽ راوي جو سمورو پاڻي اوپر طرف موڙي سنڌو کان پري وڃي پنهنجو رڻ چولستان آباد ڪرڻ گهري ٿو. اهڙي طرح هو ڀارت جي سنڌ طاس معاهدي جي ڀڃڪڙي جي صورت ۾ ملندڙ دريائن کي به سنڌ تائين پهچڻ کان اڳي سليمانڪي ۽ بلوڪي هيڊ ورڪس وٽان ڏاڍو هٽي گم ڪرڻ جي منصوبابندي ڪندي پنهنجي ٻارڻن کان ٻاويهه لک ايڪڙ غيرآباد زمين آباد ڪرڻ لاءِ سموري سنڌ کي تباهه و برباد ڪرڻ جو منصوبو سٽي رهيو آهي.

پنجاب انهن ٽنهي دريائن جي پاڻي (جيڪو سڌيائي ۽ اسلام بئراج کان ٿيندو پنجند کان سنڌو ۾ داخل ٿيندو آهي) تي هينئر ئي پنهنجي ملڪيت هجڻ جي دعوا ڪري رهيو آهي. جڏهن هو چئي رهيو آهي ته چولستان ڪئنال کي هو پنهنجي درياهه ستلج مان پاڻي ڏيندا، جڏهن ته اهي ٽئي درياهه تاريخي طور سنڌوءَ ۾ ڪرندڙ رهيا آهن اهو ڪئنالن وارو منصوبو وڏي حڪمت عملي سان تيار ڪيل آهي. جيڪو پنجاب کي طاس معاهدي جي معطلي يا منسوخي جي صورت ۾ ملندڙ ٽئين وهڪرن ۽ 1991ع جي پاڻي ورهاست معاهدي تحت حاصل ٿيندڙ پنهنجي حصي، ٻنهي تي مڪمل گرفت ڏيڻ جي اجازت ڏيندو. ان طريقي سان پنجاب پاڻ کي مستقبل جي پاڻي کوٽ کان بچائڻ جي تياري ڪري رهيو آهي. ان سان گڏو گڏ سنڌ ۽ ٻين صوبن لاءِ سخت پاڻيءَ جي کوٽ جو خطرو پيدا ڪري رهيو آهي. جيڪڏهن اهو مسئلو هميشه لاءِ شفاف ۽ منصفاڻي طريقي سان حل نه ڪيو ويو، ته پاڪستان جي اندر صوبائي تڪرار هڪ دفعو ٻيهر ڀڙڪي سگهن ٿا.

پگهار ۾ مونجهارو رڳو ملازمن لاءِ!

اعجاز ممنائي

گذريل ڏينهن صدر پاڪستان آصف علي زرداري قومي اسيمبلي اجلاس کان هڪ ڏينهن اڳ صدارتي آرڊيننس جاري ڪري ڇڏيو آهي، جنهن تحت وفاقي وزيرن ۽ مملڪتي وزيرن جي پگهارن ۾ 140 سيڪڙو کان وڌيڪ اضافو ڪيو ويو آهي جڏهن ته ايف بي آر جي اختيارن کي وڌيڪ واڌ ڏيندي آفيسرن کي ڪنهن به بزنس، جڳهه، فيڪٽري تي غيرقانوني سامان کي قبضي ۾ وٺڻ جو اختيار ڏنو ويو آهي. آصف علي زرداري پگهار مراعت واستحقاق ايڪٽ 1975ع ۾ ترميم جو آرڊيننس جاري ڪري ڇڏيو جنهن تحت وفاقي وزيرن ۽ مملڪتي وزيرن جي پگهارن ۾ 180 سيڪڙو اضافو ڪيو ويو آهي، وفاقي وزيرن ۽ مملڪتي وزيرن جون پگهارون پارليامينٽ ميمبرن جي برابر هونديون.

آرڊيننس موجب وفاقي وزيرن جون پگهارون 2 لک 18 هزار روپين مان وڌائي 5 لک 19 هزار ڪيون ويون آهن. پگهارن ۾ اضافو پهرين جنوري 2025 کان ڪيو ويو آهي. ٻئي طرف ايف بي آر جو ٽيڪس ريڪوري جي لاءِ اختيار وڌيڪ وڌائيندي فيڊرل ايڪسائيز ايڪٽ 2005 ۾ به ڪيترين ئي ترميمون ڪيون ويون آهن. آرڊيننس جي تحت پهرين اپيل جي خاتمي تي ايف بي آر ادا ڪرڻ جوڳي ٽيڪس جي فوري ريڪوري ڪري سگهندو. ڪين اڪائونٽ فوري منجمد ڪرڻ ۽ ڪاروباري هنڌن تي آفيسر مقرر ڪرڻ جو به اختيار ڏنو ويو آهي. پيداوار ۽ اسٽاڪ جي نگراني به ڪري سگهندو. صدر آصف علي زرداري جي منظوري کان پوءِ سي ڊي اي ترميمي آرڊيننس جو گزٽ نوٽيفڪيشن به جاري ڪري ڇڏيو آهي هاڻ معاوضو صرف روڪ جي صورت ۾ نه پر زمين يا ٻين شڪلين ۾ به ادا ڪري سگهبو. ڊپٽي ڪمشنر زمين ۽ بلڊنگز لاءِ ڊار ڊار ڪنٽريڪٽ ايوارڊ ڪرڻ جا مجاز هوندا. ياد رهي ته هن کان اڳ هلندڙ سال فيبروري ۾ وزيراعظم شهباز شريف تنقيد کي رد ڪندي پارليامينٽ ميمبرن جي پگهارن ۾ 300 سيڪڙو اضافي جي منظوري ڏني هئي، جڏهن ته حڪمرانن موجب ملازمن جي پگهارن لاءِ آئي ايم ايف جي راضپي سان مشروط آهي ملازم جڏهن به پگهار ۽ ٻين مطالبن لاءِ آواز اٿاري ٿو ته مٿس تشدد جا حربا هلائي جيلن جي سلاخين ۾ بند ڪيو وڃي ٿو مٿن لاٺي چارج ڪري واٽرڪينن جو استعمال ڪيو وڃي ٿو آخر انهن ملازمن جو قصور ڪهڙو آهي؟ جيڪي ڏينهن رات عوام جي خدمت ۾ مصروف آهن انهن جي جائز حقن تي ڏاڍو آخر ڪيستائين جاري رهندو؟ گذريل سال آءِ ايم ايف پيڪيج کان اڳ وزيراعظم آفيس جي آفيسرن لاءِ 4 اضافي پگهارن جي منظوري ڏني وئي آهي. ڊيفالٽ کان بچڻ لاءِ آءِ ايم ايف کان نئين بيل آئوٽ پيڪيج جي درخواست لاءِ واشنگٽن روانگي کان ڪجهه ڏينهن اڳ ناڻي واري وزير پنهنجي وزارت جي آفيسرن کي 4 اضافي پگهارون ڏيڻ جي منظوري ڏني جيڪا مهانگائي جي شڪار عوام جي زخمن تي لوڻ ٻرڪڻ جي برابر هئي. هڪ سروي موجب عوام گذريل طور تي 30 سيڪڙو مهانگائي ۽ ڪيترائي ڀيرا اضافي سان يوٽيلٽي بلن کي منهن ڏئي رهيو آهي، ان جي باوجود ڪين ڪو رليف نه ٿو ملي پر وزيرن جون پگهارون وڌائي ”پريلن کي وڌيڪ پريو“ پيو وڃي جيڪو عمل ملڪ جي تباهيءَ جو سبب بڻجي رهيو آهي هن وقت حڪومت پاڻ ٽيڪس ڪليڪشن تي گذران پئي ڪري، جنهن ڪري هنن وٽ اعليٰ اپت وارا ادارا ناهن رهيا. انڪري آءِ ايم ايف سان هر دفعي اهو واعدو ڪري ٿا اڄن ته هن ڀيري ٽيڪس وڌائينداسين ۽ نوان ٽيڪس به لاڳو ڪنداسين، جنهن ۾ عوام جي پلي جيله جهڙي ٿي پوي پر ڪين ٽيڪس هر حال ۾ موڙهڻو آهي حڪمران آءِ ايم ايف سان 20 کان 22 سيڪڙو ٽيڪس آمدني جي واڌ ۽ اوڳاڙي جي واعدن باوجود 12 سيڪڙو تائين ٽيڪس اوڳاڙي به نٿا ڪري سگهن. ڳالهه اها به آهي ته جيڪي عام دڪاندار، ريڙهي هلائيندڙ، هوٽلون يا ٻيا ڪاروبار هلائيندڙ ۽ وڏيون فيڪٽريون هلائيندڙ هن رياست جي جنبي ۾ نٿا اچي سگهن، جو ته اسان وٽ ٽيڪس نظام خراب آهي، پر آءِ ايم ايف جي مسلسل قرض وٺڻ جي صورت ۾ اهي ٻاهريون طاقتون رياست جي مٿان زور ٿيون رکن ته اهي ٽيڪس جي نظام ۾ سڌار آڻين ۽ زرعي ٽيڪس سميت انڪم ٽيڪس، ڪنزيومر ٽيڪس، ويلٿ ٽيڪس، سيلز ٽيڪس سميت اهڙا سپر ٽيڪس لاڳو ڪن جنهن ۾ هي هڪ ڏک سان سڀ شڪار ڪري وڃن، پر بدقسمتي سان هڪ پگهاردار طبقو آهي، جيڪو ٻيڻو ٽيڪس به ڀري ٿو ۽ پريشان به ٿئي ٿو جڏهن ته ڪو به وزير اهڙي ٽيڪس جي جار ۾ نٿو اچي، جو پگهار وٺڻ کان پهرين ٽيڪس ڪٽجي ٿو وڃي ۽ پوءِ ڪنزيومر ۽ ويلٿ ٽيڪس الڳ لاڳو ٿين ٿا. جيڪڏهن خزانو خالي آهي ته هزارين ايڪڙ زمينون ڪروڙن روپين جون گاڏيون رکندڙ وزيرن جون پگهارون ڪيئن ٿيون وڌايون وڃن باقي غريب ۽ ننڍن ملازمن جون پگهارون وڌائڻ لاءِ بهانا ڇو ٿا ڪيا وڃن پارليامينٽ ميمبرن جي پگهارن ۾ 200 سيڪڙو اضافو سمجهه کان ٻاهر آهي باقي پڙهيل لکيل نوجوان ڪيترن ئي سالن کان نوڪرين جي آسري ۾ ويٺا آهن ۽ حڪومت چوي ٿي ته خزانو خالي آهي، پر بار بار وزيرن جي پگهار وڌائڻ لاءِ خزاني ۾ ڪٿان ٿو پئسو اچي هر وزير پنهنجي پنهنجي علائقن ۾ ترقياتي ڪم ڪرائڻ لاءِ اربين روپين جون اسڪيمون ۽ فنڊ هڙپ ڪن ٿا پنجن سالن ۾ ڪڏهن تڪ ٿي لڳي نه ٿا وڃن پوءِ به انهن جي پگهار ۾ اضافو ڪيو وڃي ٿو جڏهن ته ملازم جيڪي پنهنجون ننڍيون ٿڌائي عوام جي ڀلي لاءِ ڪم ڪن ٿا ان جي پگهار مان ڪڏهن بارش متاثرين جي مدد لاءِ ڪٽوتي ڪئي وڃي ٿي ته ڪڏهن وري ”قرض اتارو ملڪ سنوارو“ جي نالي تي هڪ ڏينهن جي پگهار زبردستي جمع ڪئي وڃي ٿي آئين غريب ملازمن جا حق غصب ڪري وزيرن وزيرن کي مراعتون ڏيندڙ رياست ڪڏهن به انسان دوست نه ٿي سگهي، اها ته سامراجي سازش آهي ته غريب کي اڃان غريب ڪريو ۽ امير کي وڌيڪ امير ڪريو ۽ اسان جا حڪمران ان تي مڪمل عمل پيرا آهن چوڻ بنيادي طرح هيءَ رياست اپر ڪلاس جي سسٽم جي نگهبان آهي جو نظريو ئي مٿئين طبقي جا ناجائز مفاد پورا ڪرڻ آهي سو پگهارون وڌائيندا مراعتون بخشيندا سڀ ڪجهه ڪندا صرف غريب طبقي کي محرومين جو شڪار رکي زندگي کان بيزار ڪندا پر ياد رکو اهڙيون پاليسيون اپنائڻ سان بغاوت جا جهنڊا بلند ٿيندا ۽ ڏکين حالتن ۾ ملازم پنهنجي حڪمرانن کي اڪيلو ڪري ڇڏيندا

درسي ڪتاب، امتحان ۽ داخلا مهم

ماجد مقصود

سنڌ ۾ نئون تعليمي سال اپريل جي مهيني کان شروع ٿي چڪو آهي مگر ٻارن کي نوان ڪتاب نه ملي سگهيا آهن. ۽ اميد به نه هئي ته ٻارن کي هن سال کي نوان ڪتاب ٽائيم تي ملي سگهندا. سوشل ميڊيا تي ڪنهن دوست پوئين سال پوسٽ رکي هئي ته ايندڙ سال ٻارن کي نوان ڪتاب ملي ويندا، مون اتي به ان دوست کي جواب ڏنو هو ته ايندڙ سال به نه ملندا ۽ مان هاڻي به چوان ٿو 2026ع ۾ به سنڌ جي ٻارن کي نوان درسي ڪتاب ٽائيم تي نه ملي سگهندا. چو ته جيڪي دوست تعليم جي پاليسي ادارن ۾ ڪندا آهن انهن کي چڱي ريت خبر آهي ته تعليمي ادارن ۾ ڪم ڪٿين ٿيندو آهي. ٽائيم تي ڪتاب ملڻ لاءِ تعليم کاتي کي پورو سال اڳ تياري ڪرڻ گهرجي جنهن جو سنڌ جي تعليمي ادارن ۾ رواج ئي ناهي، ڪتابن ڇپجڻ جو مرحلو انتهائي ٿڪائيندڙ ۽ ٽائيم وٺندڙ ڪم آهي سڀ کان پهرين ته جيڪا سالياني اسڪولن جي سينسس ٿيندي آهي ان مان خبر پوندي آهي ته هر اسڪول ۾ ٻار ڪيترا آهن مگر اسان وٽ سنڌ ۾ اڃان تائين سالياني ڳڻپ درست نه ٿي سگهي آهي. جيڪا ماڻهو ڳڻپ ڪندا آهن ان جي خاصي بجيٽ هوندي آهي مگر سڄي ڳڻپ موبائلن تي ڪئي ويندي آهي. اسڪولن جو وزٽ ڪري حقيقي رپورٽ تيار نه ٿيندي آهي، ڏکن تي ڪم هلائيندا آهن. ڪٿي 10 سيڪڙو ڪٿي وري 5 سيڪڙو ٻار وڌائي رپورٽ تيار ڪري جمع ڪري ڇڏيندا آهن. بجيٽ ڪجهه ماڻهن جي کيسي ۾ هلي ويندي آهي. سو جيستائين ٻارن جي حقيقي سالياني ڳڻپ نه ٿيندي ته اها خبر ڪيئن پوندي ته اسڪولن ۾ ٻار ڪيترا آهن ۽ ڪيتري ڪتابن جي ڇپائي ڪجي. ٻيو وڏي مرحلو آهي سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ جو جيڪو ڪتابن جي ڇپائي ڪندو آهي جيڪو اڪثر انتشار جو شڪار رهي ٿو چو ته اتي ملندڙ پئسا ايمانداري سان سڀني کي نه ملندا آهن. اگر چيئرمين جا واسطا ڀلا آهن انهن کي ڪم ٽائيم تي ملندو ۽ اگر ڪو چيئرمين سان تعلقات بهتر ناهن ته پوءِ ڪم ۾ دير ٿيندي ۽ ڪوشش ڪئي ويندي ته چيئرمين جي بدلي ڪجي ۽ پوءِ ڪم شروع ٿئي. سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ وارن وٽ پرنٽنگ جون مشينون موجود آهن مگر پوءِ به ڪتاب ڇپرائڻ لاءِ پرائيٽ ٺيڪيدارن کي ٺيڪو ڏنو ويندو آهي، اڪثر ان ۾ پنهنجي مرضي جا ٺيڪيدار پڻ هوندا آهن جيڪي خاص ڪميشن تي ڪم ڪندا آهن ۽ انڪري انهن کي ايڏي جلدي نه هوندي آهي ڪتاب ٽائيم تي ڏيڻ جي، چو ته انهن جي اداري سان اندر سيٽنگ هوندي آهي ته ڪڏهن ڪتاب ملندا. هي ته جيڪي اهم سبب آهن جن جي ڪري ڪتابن ڇپجڻ ۾ دير ٿيندي آهي مگر ڪڏهن ڪڏهن فنانس ڊپارٽمينٽ بجيٽ به دير سان رليز ڪندو آهي جيئن ڪتاب ڇپجي سگهجن ۽ انڪري به اڪثر دير ٿي ويندي آهي. ٻيو اهم مرحلو آهي ڪتاب جي اسڪولن تائين سپلائي جو آهي جيڪو ڪڏهن به ٽائيم تي نه ٿي سگهيو آهي. نه ريجن تي ڪتاب اچن ٿا ٽائيم تي نه ڊويزن ضلع يا تعلقا هيڊ ڪوارٽرز تي ڪتاب پهچن ٿا ان جو سبب صرف تعليم کاتي جي بيڊ گورننس آهي. جڏهن ته مٿي ذڪر ٿيو ته درسي ڪتاب اسڪولن ۾ ٻارن جي سالياني ڳڻپ مطابق ٿئي ٿي يا ٿيڻ گهرجي مگر ڪجهه سالن کان اسڪولن ۾ 30 کان 40 سيڪڙو ڪتاب گهٽ ڏنا ويندا آهن ۽ ايتري قدر جو سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن جي اسڪولن ۾ 20 سيڪڙو تائين مشڪل سان ڪتاب ڏنا ويندا آهن جنهن جي ڪري اسڪولن ۾ سڄو تعليمي نظام درهم برهم ٿي ويندو آهي مگر حڪومت کي انجي ڪا پرواهه ناهي جو تعليم حڪمرانن جي ترجيح ئي ناهي. درسي ڪتابن جي حوالي سان هڪ اهم ڳالهه اها به آهي تعليم جو وزير ڪافي سالن کان چوندو اچي هندو ٻارن کي اسلاميات ۽ عربي نه پڙهائبي ۽ سائين ايتري قدر چيو جو اسان اسڪولن ۾ گيتا پڙهائينداسين، جنهن جو سائين جن کي داد پڻ مليو مگر اڄ به اسڪولن ۾ زبردستي اسلاميات ۽ عربي پڙهائي پئي وڃي، جيڪو نان مسلم ٻارن لاءِ بار آهي جيڪو ختم ٿيڻ گهرجي اسڪولن کي اهي هدايتون پڻ ڏنيون ويون آهن ته اسڪولن ۾ بُڪ بينڪ ٺاهيو ۽ پراڻا ڪتاب اسڪولن ۾ جمع ڪيو ۽ نون آيل ٻارن کي ڏيو هي خيال ڀلو آهي مگر ان ۾ وڏو مسئلو اهو آهي ٻارن جا ڪتاب سال کان پوءِ ڦاٽي ويندا آهن. اگر پراڻو ڪتاب ڏنو ويو ته ٻار انهي شوق سان نه پڙهندو هاڻ جي ڪتاب نوان آهن اهي ضرور استعمال ڪرڻ گهرجن. ڪافي درسي ڪتابن ۾ تمام وڏيون غلطيون آهن جنهن کي دور ڪرڻ گهرجي ۽ انڪانسواءِ سنڌ جي تاريخي ڪردارن جي باري ۾ غلط بياني ڪئي وئي آهي انکي پڻ درست ڪرڻ جي ضرورت آهي. سنڌ جا عظيم ڪردار جيڪي انسانيت جي خدمت ڪندا رهيا انهن جو ڪردار گهٽائي مسلمانن تائين محدود ڪيو ويو آهي جيئن حسن علي آفندي جي باري ۾ چيو ويو آهي هن مسلمانن جي تعليم لاءِ وڏو ڪم ڪيو ڇا ان وقت سنڌ ۾ هندو نه رهندا هئا ۽ ڇا ان جي تعليمي اداري ۾ هندو ٻار نه پڙهندا هئا ۽ ان وقت سنڌ ۾ وڏي تعداد ۾ هندو رهندا هئا. ان کان سواءِ اگر ڏٺو وڃي ته عثمان ڏيپلائي جهڙي فقير منش انسان کي مسلمانن جي خدمت تائين محدود ڪيو ويو آهي جڏهن ان جو تعلق ٿر سان هو جتي 60 سيڪڙو ته امن پسند هندو رهن ٿا. سنڌ جو هڪ ٻيو ڪردار رئيس غلام محمد خان ڀرڳڙي آهي جنهن جو تعلق منهنجي تعلقي جيمس آباد سان هو جيڪو بعد ۾ ڪوٽ غلام محمد يعني سائين جن جي نالي سان منسوب ڪيو ويو ان جي لاءِ به ڪجهه اهڙي قسم جون ڳالهيون ڪيون ويون آهن ته انهن مسلمانن جي وڏي خدمت ڪئي. مان سمجهان ٿو سڀ شخصيتون انسان دوست هيون ۽ انهن انسانن جي خدمت ڪئي ۽ انڪري انهن جو ڪردار مسلمانن تائين محدود نه ڪرڻ گهرجي. هن دفعي اٺين درجي تائين اسڪولن ۾ امتحان خبر ناهي ڇو ورتا ويا آهن جڏهن ته اسڪولن کي هدايت ڏني وئي هئي جيڪي ڇوڪرا امتحان ۾ اچن انهن کي ڪنهن به صورت ۾ پاس ڪرڻو آهي هڪ استاد ٻڌايو اسين ڪاپيون به چيڪ نه ڪندا آهيون ۽ مارڪون ڏيندا آهيون. جڏهن ٻار فيل به ناهن ڪرڻا ۽ مارڪون به ڏيڻيون آهن پوءِ امتحان لاءِ خرچ ڇو ٿا ڪيو ائين ئي درجو مٽائي ڇڏيو. اڳي ٻارن جون پوزيشنون اينديون هيون جنهن سان ٻارن کي خوشي ٿيندي هئي ۽ پڙهڻ جو شوق ٿيندو هو. مان پنهنجي اسڪول ۾ ميٽرڪ ۾ فرسٽ پوزيشن ڪئي هئي مون کي ٽي ڏينهن خوشي مان ننڊ نه آئي هئي ۽ انهي خوشي سان مان ڪاليج ۾ داخلا ورتي هئي ۽ هاڻي ٻارن سان ڪهڙو ظلم پيا ڪن. هي وقت آهي اسڪولن ۾ داخلا مهم جو جيئن نوان ٻار اسڪولن ۾ داخل ٿين ۽ انهن کي پوري اسڪيم آف اسٽڊي پڙهائي سگهجي مگر تعليم کاتو داخلا مهم ڊسمبر ۾ شروع ڪندو آهي جڏهن ٻار سڄو ڪتاب پڙهي چڪا هوندا آهن ۽ نوان ٻار ڪو ڪتاب پڙهي نه سگهندا آهن ۽ انهن جو شوق ختم ٿي ويندو آهي ۽ اهي ڊراپ آئوٽ ٿي ويندا آهن. تعليمي اداري کي گهرجي داخلا مهم جلد کان جلد شروع ڪن جيئن نوان ۽ پراڻا ٻار بهتر طريقي سان تعليم حاصل ڪري سگهن.

بقايا 01

دوري ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير اسحاق ڊار، بچاءُ واري وزير خواجه آصف ۽ سروسز چيفس پڻ ساڻس گڏ هئا. دوري دوران قيادت کي خطي جي سلامتي واري صورتحال، خطرن، روايتي فوجي تيارين، هائبرڊ وار فيئر جي حڪمت عملين ۽ دهشتگرد پراڪسيز جي حوالي سان تفصيل سان بريفنگ ڏني وئي، خاص طور تي ڀارت جي وڌندڙ محاذ آرائي ۽ ان سان لاڳاپيل روايتي خطرن جي تناظر ۾ تيارين جو جائزو ورتو ويو. پڌرائي موجب، وزيراعظم ۽ ساڻس گڏ معزز شخصيتن قومي هوشياري، ادارن جي هم آهنگي ۽ آپريشنل تياري جي اهميت تي زور ڏنو ته جيئن پاڪستان جي خودمختياري ۽ علائقائي سلامتي جي ڪنهن به ڀڃڪڙي جو اثرائتو ۽ فيصلائتو جواب ڏئي سگهجي. وزيراعظم آءِ ايس آءِ جي پيشيوراڻي مهارت ۽ حڪمت عمليءَ جي واکاڻ ڪندي چيو ته هي ادارو مشڪل حالتن ۾ به قومي مفادن جي تحفظ ۽ سلامتي سان لاڳاپيل فيصلن ۾ بنيادي ڪردار ادا ڪري رهيو آهي. هن چيو ته سڄي قوم پنهنجي بهادر فوج سان گڏ آهي. پاڪستان آرمي دنيا جي سڀ کان وڌيڪ پروفيشنل ۽ منظم فوجن مان هڪ آهي. قومي قيادت وطن جي دفاع بابت پنهنجو غير مبهم عزم ورجايو ۽ خاطري ڪرائي ته قوم جي مڪمل حمايت سان پاڪستان جون هٿياربند فوجون، سڀني رياستي ادارن ۽ قومي طاقتن جي مدد سان ملڪ جي سلامتي، وقار ۽ عزت جي تحفظ لاءِ هر وقت مڪمل طور تي تيار آهن.

بقايا 02

۾ اجلاس ٿيو جنهن ۾ خطي جي بگڙيندڙ سيڪيورٽي صورتحال ۽ ڀارت ڇڪتاڻ تي غور ڪيو ويو اجلاس دوران سلامتي ڪائونسل جي ميمبر ملڪن خطي ۾ وڌندڙ تڪرار تي ڳڻتي ظاهر ڪندي، ٻنهي ملڪن تي زور ڏنو ته فوجي مداخلت بدران سفارتي رستو اختيار ڪيو وڃي. ترجمان موجب، ڪيترن ئي ميمبر ملڪن ڪشمير مسئلي کي علائقائي عدم استحڪام جي بنيادي سبب طور پيش ڪيو ۽ زور ڏنو ته اهو مسئلو گڏيل قومن جي ٺهراءَن ۽ ڪشميري عوام جي خواهشن پٽاندڙ حل ٿيڻ گهرجي. پاڪستاني نمائندي اجلاس دوران 23 اپريل تي ڀارت جي هڪ طرفي ڪارروائين تي بريفنگ ڏيندي خبردار ڪيو ته ڀارتي اڳرائيءَ جا سنگين نتيجا نڪري سگهن ٿا. نمائندي طرفان انٽيليجنس اطلاع آهن ته ڀارت جي امڪاني فوجي ڪارروائي جو خدشو ظاهر ڪيو ويو.

بقايا 03

سيما حيدر مٿان ” ڪاري جادوءَ “ جو الزام لڳائيندي مٿس حملو ڪندڙ گجراتي شخص کي ڀارتي پوليس گرفتار ڪري ورتو. پرڏيهي خبرو اداري موجب، هڪ همراهه سيما حيدر ۽ سنڌس مڙس سچن مينا جي گهر ۾ زبردستي گهڙي آيو، جنهن کانپوءِ علائقي ۾ ڏاڍيڙ واري صورتحال پيدا ٿي وئي. اطلاع ملڻ تي پوليس ترت واقعي واري هنڌ پهتي ۽ جوابدار کي گرفتار ڪري ورتو. پوليس موجب، جوابدار جي سڃاڻپ ”تيجس“ جي نالي سان ٿي، جيڪو گجرات جو رهواسي آهي ۽ ذهني بيماري جو شڪار آهي. پوليس جا چوڻ آهي ته تيجس جاچ دوران دعويٰ ڪئي ته سيما حيدر ۽ سنڌس مڙس سچن مينا مٿس ’ڪارو جادو‘ ڪرايو آهي. واضح رهي ته سيما حيدر پاڪستاني شهري آهي، جنهن جي سچن مينا سان پهرين ملاقات 2019ع ۾ آن لائين شوٽنگ گيم ’پب جي‘ تي ٿي هئي، جيڪا پوءِ محبت ۾ بدلجي وئي. سيما 13 مئي 2023 تي پنهنجن چئن ٻارن سان گڏ نيپال رستي ڀارت پهتي، جتي هن هندو مذهب اختيار ڪري سچن سان شادي ڪئي ۽ هاڻي هوءَ ساڻس گڏ ڀارت ۾ ئي رهي پئي.

بقايا 04

کي پيش ڪرڻ جو حڪم ڏنو. ڪراچي جي دهشتگردي ڪورٽ عدالت ۾ 12 مئي سانحي ڪيس جي ٻڌڻي ٿي. ٻڌڻي دوران ايم ڪيو ايم اڳواڻ وسيم اختر، ضمير صديقي ۽ ٻيا جوابدار پيش ٿيا. پراسيڪيوشن عدالت کي ٻڌايو ته جوابدار خلاف 2007 ۾ ايئرپورٽ پوليس اسٽيشن ۾ ڪيس داخل ڪيو ويو هو. عدالت جوابدار ڊاڪٽر جي هڪ ڏينهن جي حاضري کان ڇوٽ جي درخواست منظور ڪري ورتي. عدالت ڪيس جي ٻڌڻي 17 مئي تائين ملتوي ڪري ڇڏي.

بقايا 05

وقار مهديءَ جو سينيٽر ٿيڻ جمهوريت جي فتح آهي. جمهوريت کي هٿي وٺرائڻ لاءِ وقار مهديءَ جي خدمتن جو ڪيس ثمر مليو آهي. هن چيو ته وقار مهدي سينيٽ ۾ سنڌ جي بهترين نمائندگي ڪندو ۽ وقار مهدي سينيٽ ۾ پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪندو. سنڌ ۾ سينيٽ جي نشستي چونڊ ۾ پيپلز پارٽيءَ جي ڪاميابي تي ناصر شاهه جو چوڻ هو ته پيپلز پارٽيءَ جو هڪ ٻيو جيالو سينيٽ ۾ پهچي ويو. هن چيو ته چيئرمين بلاول ڀٽو جو چونڊيل وقار مهديءَ جي شڪل ۾ ڪامياب ٿيو آهي ۽ پيپلز پارٽي هميشه جيالن کي سنڌ ۾ مقام ڏنو آهي.

بقايا 06

سيد اويس قادر شاهه پاڪستان پيپلز پارٽي جي اڳواڻ وقار مهدي کي سينيٽر چونڊجڻ تي دل جي گهراين سان واڌايون ڏنيون آهن پنهنجي پيغام ۾ سيد اويس قادر شاهه چيو ته وقار مهدي جي ڪاميابي جمهوري عمل ۽ پاڪستان پيپلز پارٽي تي عوامي اعتماد جو چٽو ثبوت آهي ۽ وقار مهدي پارٽي جو سينيئر اڳواڻ آهي ۽ عوامي سياست جو تي يقين رکندڙ اڳواڻ آهي جنهن هميشه جاجڙي اصولن ۽ ايمانداري سان سياست ڪئي آهي وڌيڪ چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي شهيد رهنمائن جي نظريي ۽ جمهوري قدرن جي علمبردار جماعت آهي. سيد اويس قادر شاهه چيو ته سينيٽ چونڊ جو شفاف انعقاد اليڪشن ڪميشن جي پيشه ورانه ڪارڪردگي جو ثبوت آهي جڏهن ته ڪيس پاڪستان پيپلز پارٽي جي سمورن ووٽرز ۽ اسيمبلي ميمبرن جو به شڪريو ادا ڪيو جن وقار مهدي جي ڪاميابي ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو

بقايا 07

کاتي پاران ڊپٽي ڊائريڪٽر سليمر اختر جي رٽائرمينٽ جي موقعي تي سنڌس جي اعزاز ۾ سيڪريٽري آفيس ۾ هڪ الوداعي تقريب ڪرائي وئي. جنهن ۾ وزير اعليٰ سنڌ جي اقليتي معاملن بابت خاص مددگار ڊاڪٽر لالچند اڪراڻي، سيڪريٽري انجر اقبال جمالي سميت کاتي جي سينيئر آفيسرن شرڪت ڪئي. تقريب ۾ ڊاڪٽر لالچند اڪراڻي ۽ سيڪريٽري پاران رٽائر ٿيندڙ ڊپٽي ڊائريڪٽر کي اجرڪ پارائي گل جا تحفا پيش ڪيا ويا. ان موقعي تي ڊاڪٽر لالچند اڪراڻي سليمر اختر جي رٽائرمينٽ بابت ڳالهائيندي چيو ته سليمر اختر 22 سالن تائين اقليتي کاتي ۾ پنهنجون خدمتون ڏنيون ۽ لاڳاپيل رهيا. اقليتي برادرين جي ڀلائي ۽ حقن جي واڌاري لاءِ پاليسين ۽ قدمن ۾ هڪ اهم ڪردار ادا ڪيو. هن پنهنجي زندگي جو تمام گهڻو حصو هن کاتي کي ڏنو ۽ اڄ ڊپٽي ڊائريڪٽر طور رٽائر ٿي رهيا آهن.

بقايا 08

امن لاءِ خطرو قرار ڏيندي چيو ته پاڪستان ڳالهين ذريعي مسئلا حل ڪرڻ لاءِ پرعزم آهي. عباس عراقچي چيو ته ايران پاڪ-ڀارت ڇڪتاڻ گهٽائڻ لاءِ ثالثي ڪرڻ چاهي ٿو. ٻنهي ملڪن کي صبر سان ڪم وٺڻ گهرجي. اسحاق ڊار واضح ڪيو ته پهلگام واقعي سان پاڪستان جو ڪو واسطو ناهي، ڪنهن به جارحاڻي قدم جو ڀرپور جواب ڏنو ويندو. عراقچي صدر ۽ وزيراعظم سان ملاقاتن کانپوءِ ڀارت جو دورو به ڪندو.

بقايا 09

مولانا فضل الرحمان اپوزيشن جي گرينڊ الائنس ۾ شامل ٿيڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو. پي ٽي آءِ جي مرڪزي سيڪريٽري اطلاعات شيخ وقاص اڪرم نجي ٽي وي چئنل سان ڳالهائيندي ٻڌايو ته مولانا فضل الرحمان کي مقامي سياست بابت ڪجهه خدشا هئا. پي ٽي آءِ باني جي هدايت تي ڪيس خدشن کي ختم ڪرڻ جي خاطري ڪرائي وئي هئي. شيخ وقاص اڪرم موجب، مولانا فضل الرحمان پهرين پارٽي سان صلاح مشوري لاءِ وقت گهريو ۽ پوءِ اتحاد کان انڪار ڪري ڇڏيو. هن چيو ته چونڊ اتحاد جڏهن ٿيندا تڏهن ان ۾ ڪجهه وٺ ڏي ٿيندي آهي.

بقايا 10

گوام ۾ واقع پرڏيهي هوائي اڏن جي فضائي حدن کي 1,000 ڪلوميٽر پري کان ٻن ڪلاڪن تائين بند ڪري سگهي ٿو اهڙي دعويٰ چين جي هڪ فوجي ميگزين ۾ ڪئي وئي آهي . رپورٽ مطابق هن ايندڙ نسل جي جنگي جهاز جو مقصد پيپلز لبريشن آرمي (PLA) جي انهن ڪمزورين کي نظر ۾ رکندي ٺاهيو ويو آهي جيڪي آمريڪي B_21 اسٽيلٿ بمبار خلاف پهرين ٻيٽ واري زنجير (First Island Chain) اندر تڪرار جي صورت ۾ ظاهر ٿي سگهن ٿيون. هي جهاز جيڪو گنڪگو پن وانگر شڪل رکي ٿو ان کي غير سرڪاري طور تي J_36 سڏيو پيو وڃي ۽ پي ايل اي پاران ترقي جي مرحلي ۾ آهي.

بقايا 11

ٿو. بلاول ڀٽو قومي اسيمبلي ۾ خطاب دوران ڀارتي الزامن، سرحدي ڇڪتاڻ ۽ دريائن جي وهڪرن کي روڪڻ وارن عملن تي ڳالهائيندي چيو ته ڀارت جا عمل قدرت جي خلاف ڏوهه آهن. درياهن کي سياسي هٿيار طور استعمال ڪرڻ انسانيت جي خلاف آهي. پ پ چيئرمين چيو ته سنڌو درياهه ڀارتي حڪمن جو نه پر قدرت جو پابند آهي. هيءُ وهڪرو امن جو علمبردار آهي ۽ انهن سڀني انسانن جو آهي، جيڪي ان مان فائدو وٺن ٿا. هن چيو ته پاڪستان دهشتگردي جو شڪار رهيو آهي. اسان جا سپاهي ۽ اسڪولن جا ٻار شهيد ٿيا. مان دنيا کي ٻڌائڻ ٿو چاهيان ته پهلگام واقعي ۾ پاڪستان جو ڪو به هٿ ناهي. بلاول ڀٽو چيو ته درياهه جو رخ ته موڙي سگهجي ٿو پر اسان جي همت ۽ آزادي کي خشڪ نٿو ڪري سگهجي. سنڌو درياهه جي هر قطري ۾ پاڪستاني هارين جو اتساهه، پورهيتن جو پگهر ۽ الله جو فضل شامل آهي. هن پنهنجي خطاب دوران موهن جو دڙو، هڙپا ۽ سنڌو تهذيب جو ذڪر ڪندي چيو ته درياهه رڳو قدرتي وهڪرو نه پر هزارين سالن جي تهذيب جو نشان آهي. جيڪا وهائي نٿي پر انسانن کي جوڙي ٿي. بلاول ڀٽو واضح ڪيو ته ڪنهن به غلط فهمي ۾ نه رهڻ گهرجي ته خاموشي اسان جي ڪمزوري آهي. پاڪستان جون هٿياربند فوجون الرٽ، پرعزم ۽ تيار آهن. اسان جو آسمان محفوظ، سرحدون مضبوط ۽ قوم ڪراچيءَ کان خيبر ۽ لاهور کان لاڙڪاڻي تائين گڏ آهي. هن چيو ته پاڪستان ۽ ڀارت ٻنهي ملڪن جو عوام سنڌو سڀيتا سان واسطو رکي ٿو جتان انساني ترقيءَ جي شروعات ٿي، هن ئي تهذيب شهري رٿابندي، آبپاشي، زراعت، واپار ۽ رابطن کي جنم ڏنو. اڳوڻي پرڏيهي وزير وڌيڪ ۾ چيو ته دهشتگردي جي خاتمي لاءِ پاڪستان ۽ ڀارت کي گڏجي وڙهڻو پوندو نه ته اسان جا ايندڙ نسل به دهشتگردي جهڙي لعنت کي ڀوڳيندا رهندا.

بقايا 12

فورسز جي گاڏي کي آءِ اي ڊي ذريعي نشانو بڻايو. شهيد ٿيل اهلڪارن ۾ صوبيدار عمر فاروق، نائيڪ آصف خان، نائيڪ مشڪور علي، سپاهي طارق نواز، سپاهي واجد احمد فيض، سپاهي محمد عاصم ۽ سپاهي محمد ڪاشف خان شامل آهن. آءِ ايس پي آر جو چوڻ آهي ته دهشتگردي جي بزدلاڻي ۽ سنگين ڪارروائي جي ذميوارن کي انصاف جي ڪٽهڙي ۾ آندو ويندو. سيڪيورٽي فورسز قوم سان گڏجي بلوچستان جي امن، استحڪام ۽ ترقي کي نشانو بڻائڻ جي هر ڪوشش کي ناڪام بڻائڻ لاءِ پرعزم آهن. ترجمان جو وڌيڪ چوڻ هو ته پاڪستاني سرزمين تي سرگرم ڀارت ۽ سنڌس سهولتڪار دهشتگردن جا ناپاڪ ارادا ناڪام بڻايا ويندا. بهادر سيڪيورٽي فورسز قانون لاڳو ڪندڙ ادارا ۽ غيرت مند قوم دشمنن جي هر سازش جو ڀرپور جواب ڏيندي.

بقايا 13

جي سيڪريٽري اسٽينڊنگ ڪميٽي جي اجلاس دوران ٻڌايو ته وفاق طرفان ڪراچي کي 900 ميگاواٽ بدران 1600 ميگاواٽ بجلي مهيا ڪئي ويندي. واضح رهي ته ڪراچي ۾ سخت گرمي باوجود ڪي اليڪٽرڪ طرفان بنا اعلان لوڊشيڊنگ روز جو معمول بڻجي چڪي آهي.

بقايا 14

۾ 20 سيڪڙو گهٽتائي جو حڪم ڏنو آهي. جنهن سان پينٽاگون ۾ ٽرٿلو مچي ويو آهي. اهڙي اعلان آمريڪي اسٽيبلشمينٽ يعني پينٽاگون کي لوڏي ڇڏيو آهي. هيگسٿ اڳ ئي کليل نمونن ۾ اهو اظهار ڪري چڪو آهي ته هو فوج جي سينئر ترين آفيسرن جي انگ کي تمام وڏو سمجهي ٿو. فاڪس نيوز جو اڳوڻو ميزبان هيگسٿ حيرتناڪ تيزيءَ سان دفاع کاتي کي ٻيهر ترتيب ڏيڻ جي عمل ۾ لڳل آهي. جنهن ۾ هن ڪيترن ئي مٿاهين عهدن وارن جنرلن ۽ ايڊمرلن کي برطرف ڪيو آهي ته جيئن ٽرمپ جي قومي سلامتي جي ايجنڊا تي عملدرآمد ٿي سگهي ۽ انهن تنوع جي قدمن کي ختم ڪري سگهجي جن کي هو امتيازي سڏي ٿو. هڪ ميمو جيڪو سي اين اين جي نمائندي ڏسڻ بعد رپورٽ ڪرڻ جو چيو آهي ته هيگسٿ نيشنل گارڊ ۾ جنرل آفيسرن جو انگ به گهٽ ۾ گهٽ 20 سيڪڙو ۽ سڄي فوج ۾ جنرل ۽ فليگ آفيسرن جي انگ ۾ 10 سيڪڙو اضافي گهٽتائي ڪئي ويندي هيگسٿ X تي پوسٽ ڪيل وڊيو پيغام ۾ چيو آهي ته ”وڌيڪ جنرل ۽ ايڊمرل هجڻ سان ڪاميابي نه ايندي.“ ”هي ڪو سزا ڏيڻ لاءِ ڪو سخت قدم نه آهي. هي حقيقت کان بلڪل ابتڙ آهي.“ هن چيو هن وڌيڪ چيو ته هن اهو قدم جوائنٽ چيفس آف اسٽاف جي سهڪار سان کنيو آهي ۽ مقصد آهي ”اسٽريٽجڪ تياري وڌائڻ“ پنهنجي تصديق واري ٻڌڻي دوران، هن چيو ته ”اسٽاف جي سائيز ۽ ميدان ۾ فتح جي وچ ۾ هڪ ابتڙ لاڳاپو آهي.“ هن وقت، هن چيو ته فوج ۾ 44 فور اسٽار آفيسرن جون پوزيشنون هيون. ان کان پوءِ هن جوائنٽ چيفس آف اسٽاف جي چيئرمين، نيوي جي ٽاپ ايڊمرل ۽ نيشنل سيڪيورٽي ايجنسي جي ڊائريڪٽر کي هٽائي ڇڏيو.

بقايا 15

علائقي ۾ صورتحال وڌيڪ ڇڪتاڻ واري ٿي رهي آهي. او دهشتگردي جي هر شڪل ۾ مذمت ڪري ٿو هڪ بيان ۾، اسلامي تعاون تنظيم چيو ته جمون ۽ ڪشمير تي ڏکي عرصي کان هلندڙ تڪرار هڪ بنيادي مسئلو آهي جيڪو ڏکڻ ايشيا ۾ امن ۽ سلامتي کي متاثر ڪري ٿو جمون ۽ ڪشمير جي ماڻهن کي اڃا تائين انهن جي خودمختياري جي ناقابل تنسيخ حق کان محروم رکيو پيو وڃي. جيئن لاڳاپيل سلامتي ڪائونسل جي قراردادن ۾ شامل آهي. او آءِ سي چيو ته اها پاڪستان جي مسلسل صبر ۽ بين الاقوامي قانون ۽ گڏيل قومن جي چارٽر جي مطابق تڪرارن جي پرامن حل لاءِ عزم جي تعريف ڪري ٿي. اهو پاڪستان جي ان موقف جي به تعريف ڪري ٿو ته اهو ڇڪتاڻ نٿو چاهي پر باهمي احترام ۽ ڪشميري عوام جي جائز خواهشن جي بنياد تي سفارتي لاڳاپن لاءِ تيار آهي. اسان گڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل جي ثالثي جي آڇ جي تعريف ڪريون ٿا

بقايا 16

پاليسي جو حامي آهي ۽ اميد آهي ته سفارتي ڪوششن سان صورتحال بهتر ٿي ويندي. قطري وزيراعظم محمد بن عبدالرحمان بن جاسم وفاقي گهرو وزير محسن نقوي سان ملاقات ڪئي. جنهن ۾ ٻنهي ملڪن وچ ۾ لاڳاپن ۽ خطي جي سيڪيورٽي صورتحال تي ڳالهيون ڪيون ويون. قطري وزيراعظم پاڪستان جي وزيراعظم شهباز شريف جي قيادت جي واکاڻ ڪندي چيو ته هو ملڪ جي معيشت کي صحيح رخ تي آڻڻ لاءِ محنت ڪري رهيو آهي. ان موقعي تي گهرو وزير محسن نقوي قطري وزيراعظم کي ڀارت جي جارحاڻي قدمن کان آگاهه ڪندي چيو ته پهلگام واقعي جي آزاد جاچ جي پاڪستان جي آڇ اسان جي اصولي موقف کي وڌيڪ مضبوط بڻائي ٿي.

بقايا 17

ي ڪم جي صورتحال، ٽيڪنيڪي رنڊڪن، ڪنسلٽنٽس جي ڪارڪردگي سميت ٻين اهم معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. ملاقات جي موقعي تي سنڌ جي سينيئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ وفد کي ريڊ لائن بي آر ٽي رٿا ۾ درپيش مسئلن بابت تفصيلي بريفنگ ڏني. ملاقات ۾ ڌرين ريڊ لائن بي آر ٽي رٿا کي وقت سر ۽ ڪاميابي سان مڪمل ڪرڻ جو عزم ڪيو. ملاقات دوران ڳالهائيندي سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو ته ريڊ لائن بي آر ٽي منصوبو شهر جي گنجيل آبادي وارن علائقن مان گذري رهيو آهي. جتي يوٽيلٽيز جي منتقلي هڪ تمام وڏو مسئلو آهي. هن چيو ته هي منصوبو اسان جي انتهائي اهم آهي. هن جي رستي ۾ پنج وڏيون يونيورسٽيون واقع آهن. هي منصوبو لکين شهرين کي فائدو پهچائيندو. نگران حڪومت دوران 9 مهينن تي هن منصوبي تي ڪم رُڪيل رهيو. جنهن جي ڪري منصوبي جو ڪم متاثر ٿيو. هن وڌيڪ چيو ته پنڪ بس سروس جهڙو ڪامياب منصوبن جو مقصد شهرين جي لاءِ سفري سهولتن کي بهتر بڻائڻ آهي.

بقايا 18

شديد پاڻي کوٽ کي منهن ڏئي رهيو آهي. ذريعن موجب، پنجاب حڪومت طرفان ارسا جي صلاحڪار ڪميٽي جي اجلاس کانپوءِ بنا اجازت جي ٽي پي لنڪ ۽ سي جي لنڪ ڪئنالن مان پاڻي ڪڍڻ ۾ نمايان واڌ آئي آهي. جيڪا بين الصوبائي پاڻي ورڇ جي اصولن جي ڀڃڪڙي آهي. ذريعن جو چوڻ آهي ته پنجاب پاڻي معاملي تي زيادتيون جاري رکيون آهن ۽ ارسا جي ضابطن کي نظرانداز ڪندي پنهنجي حصي کان وڌيڪ پاڻي ڪڍي رهيو آهي. جنهن سبب سنڌ جي زراعت ۽ واٽر سپلائي نظام کي شديد نقصان پهتو آهي. ذريعن موجب، پنجاب پاڻي معاملي تي زيادتيون بند نه ڪيون. پنجاب پاران سنڌو درياهه مان وڌيڪ پاڻي ڪڍڻ سبب سنڌ ۾ پاڻي کوٽ 50 سيڪڙو ٿي وئي.

بقايا 19

پيرزاد ۾ لنجار برادري ۽ پيرزاده برادري جي ٻن ڌرين ۾ زمين جي معمولي ڳالهه تان جهيڙو ٿي پيو جنهن جي نتيجي ۾ لٺيون ۽ ڪهاڙيون لڳڻ سبب ٻنهي ڌرين جا ٽي ڄڻا سخت زخمي ٿي پيا زخمين کي واٿونتي پوليس ليٽر ڏئي علاج لاءِ تعلقه اسپتال اوباوڙو روانو ڪري ڇڏيو.

بقايا 20

رهيو پر ٻيهر ووٽنگ ۾ 325 ووٽ کڻي ڪامياب ٿي ويو. فريڊرش ميرٽس کي 630 سيٽن واري ايوان ۾ اڪثريت لاءِ 316 ووٽن جي ضرورت هئي. پر پهرين ووٽنگ ۾ ڪيس رڳو 310 ووٽ مليا. جيڪو ڪرسچن ڊيموڪريٽ اڳواڻ لاءِ هڪ وڏو ڌڪو هو. خاص طور تي ٻن مهينن کان وڌيڪ وقت بعد جڏهن هن جرمني جي وفاقي چونڊن ۾ ڪاميابي حاصل ڪئي هئي ۽ سوسر تي هن جي مرڪزي ڪابي ڊر ساڌ ٺاهيل اتحاد وٽ پارليامينٽ ۾ ڪافي سيٽون آهن. پر لڳي ٿو ته 18 ايم پي جن کي سنڌس حمايت ڪرڻي هئي انهن ڪيس ووٽ نه ڏنو. 1949 کانپوءِ اهو پهريون ڀيرو آهي ته اڪثريتي اتحاد باوجود ميرٽس گهربل اڪثريت حاصل ناهي ڪري سگهيو جرمني جي آئين موجب اها ليبر جي چوائس آهي ته ساڳئي ڏينهن ٻيهر ووٽنگ ڪرائي يا عوامي ايوان ٻن هفتن بعد ڪيس چونڊي. هن اڄ ئي ٻيهر ووٽنگ جو آپشن استعمال ڪيو ۽ گهربل ووٽن کان 9 ووٽ مٿي. چانسلر چونڊجي ويو جرمني جي آئين مطابق ووٽنگ لاءِ ڪا حد مقرر ناهي، پر آخرڪار جيڪڏهن مڪمل اڪثريت حاصل نه ٿئي تڏهن به اميدوار کي چونڊيو ويندو. سياستدانن جي تجزيي مطابق ميرٽس جي ناڪامي کي تذليل سمجهيو پيو وڃي.

بقايا 21

چوهاڻ پاران چونڊ نتيجن جو اعلان ڪيو ويو. جنهن موجب وقار مهدي 111 ووٽن سان ڪامياب ٿي. جڏهن ته ايم ڪيو ايم پاڪستان جي اميدوار نگهت مرزا کي 36 ووٽ مليا. اليڪشن ڪمشنر ٻڌايو ته 2 ووٽ غلط مارڪنگ سبب رد ڪيا ويا. ياد رهي ته هيءَ سيٽ پيپلز پارٽي جي سينيٽر تاج حيدر جي لاڏاڻي سبب خالي ٿي هئي. جڏهن ته وقار مهدي ان کان اڳ به سينيٽ جو ميمبر رهي چڪو آهي.

بقايا 22

داخل ڪرڻ جي مذمت ڪندي چيو آهي ته ڪوڙا ڪيس داخل ڪرڻ بند ڪيو. هن چيو ته اڄ اسان ويهڪ گهرائي آهي. ان بعد پريس ڪانفرنس به ڪنداسين. هن چيو ته سنڌ جاڳي چڪي آهي. ڌرڻي ۾ شامل ماڻهن مٿان داخل ڪيس واپس وٺو.

بقايا 23

مبارڪباد ڏيندي پنهنجي بيان ۾ چيو ته وقار مهدي جي ڪاميابي پاڪستان پيپلز پارٽي (پي پي پي) تي عوام جي اعتماد جو واضح اظهار آهي. وڏي وزير وڌيڪ چيو ته چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي متحرڪ قيادت ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي هڪ ناقابل شڪست سياسي قوت بڻجي چڪي آهي. وڏي وزير زور ڏيندي چيو ته پي پي پي عوامي ۽ پارلياماني ٻنهي محاذن تي مسلسل ڪاميابي حاصل ڪري رهي آهي. هن وڌيڪ چيو ته ملڪ ۾ ڪنهن ٻئي سياسي جماعت کي پي پي پي جهڙي مقبوليت حاصل ناهي.

بقايا 24

جي قتل ڪيس جي مکيه جوابدار جي موت ۽ شڪارپور پوليس جي تعريف بابت اسيمبلي ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي چيو ته مون کان تقريبن هر پليٽ فارم تي ڪيترائي ڀيرا پڇيو ويو ۽ سوڌ صرف اهو جواب ڏنو ته مون کي قاتل جي مثل يا جيئري گرفتاري تي يقين آهي ۽ مان ان حوالي سان سنڌ پوليس پاران کنيل قدمن کان مطمئن آهيان. جڏهن مون اهو سامهين کي ٻڌايو. تڏهن مان سکر جي دوري تي هيس. هن چيو ته جنهن ڏينهن کان صحافي جان محمد مهر کي شهيد ڪيو ويو. پوليس پنهنجي جاچ، تحقيق ۽ ثبوتن جي بنياد تي باقاعدي طور تي قاتلن جو تعاقب شروع ڪري ڇڏيو هو ۽ الحمدالله اسان جي پوليس اهو ڪري ڏيکاريو ۽ ڪاميابي کي پنهنجي نالي ڪيو ۽ ايس ايس پي شڪارپور ۽ سنڌس ٽيم انهن سڀني قدمن ۾ تعريف جي لائق آهي. هن چيو ته شهيد جان محمد مهر جي قاتلن کي مثالي سزا ڏني وڃي، اهو صحافين جو هڪ پراڻو مطالبو هو هن چيو ته جڏهن مون گهرو وزير جي حيثيت سان چارج سنڀاليو هو ته اهو لاءِ پنگ هئي ٽريپ ۽ ٻين ڏوهن جو انگ تمام گهڻو هو پرهاڻي ڏوهن جي واقعن ۾ نمايان گهٽتائي آئي آهي جڏهن ته هن وقت به هني ٽريپ ٿيا آهن. جن ۾ شڪارپور ۽ ڪشمور شامل آهن. هن چيو ته شڪارپور ڪچي واري علائقي ۾ آپريشن ۽ مقابلي جي نتيجي ۾ ڌاڙيلن جا ڪيترائي ساٿي مارجي ويا آهن.

بقايا 25

آل پاڪستان جيمز اينڊ جيولرز ايسوسيئشن موجب اڄ في تولو سون 6 هزار 100 رپيا مهانگو ٿيڻ کانپوءِ 3 لک 56 هزار روپين کان به وڌي پهچي ويو آهي. ان کانسواءِ ڏهه گرام سون جي قيمت ۾ به 5 هزار 232 روپين جي واڌ ٿي جنهن کانپوءِ 3 لک 5 هزار 3 سئو روپين ۾ وڪرو ٿي رهيو آهي. ٻئي پاسي عالمي مارڪيٽ ۾ به سون جي اگهن ۾ واڌ ٿي آهي جتي في اونس سون 61 ڊالر اضافي سان 3 هزار 377 ڊالر تي پهچي ويو آهي.

بقايا 26

۾ رڪوڙي سگهي ٿي رسالي ”نيوٽريشنز“ ۾ ڇپيل تحقيق ۾ ڄاڻايو ويو آهي ته ڪڪڙ جو وڌيڪ استعمال هاضمي واري نظام سان لاڳاپيل ڪئنسر جي مختلف قسمن جو خطرو وڌائي سگهي ٿو. عام طور تي ڪڪڙ کي صحت لاءِ فائديمند پروٽين جو ذريعو سمجهيو ويندو آهي پر هن تحقيق جا نتيجا ان سوچ جي ابتڙ آهن. تحقيق ۾ ٻڌايو ويو آهي ته جيڪڏهن هفتي ۾ 300 گرام کان وڌيڪ ڪڪڙ جو گوشت کاڌو وڃي ته ڪنهن به سبب جي ڪري موت جو خطرو 27 سيڪڙو تائين وڌي سگهي ٿو. اهڙي طرح هفتي ۾ ايتري مقدار ۾ ڪڪڙ کائڻ سان هاضمي واري نظام سان لاڳاپيل ڪئنسر جي مختلف قسمن ۾ مبتلا ٿيڻ جو خطرو 2.3 سيڪڙو تائين وڌي سگهي ٿو خاص طور تي مردن ۾ هي خطرو 2.6 سيڪڙو وڌيڪ آهي. ان کان اڳ ڳاڙهي يا پروسيس ٿيل گوشت کي سرطان جو سبب ڄاتو ويندو هو پر هي پهريون ڀيرو آهي جو ڪڪڙ کي به هاضمي جي ڪئنسر سان ڳنڍيو ويو آهي. تحقيق لاءِ اٽڪل پنج هزار وچولي عمر وارن اطالوي ماڻهن جي ڊيٽا جو جائزو ورتو ويو جن کان ڳاڙهي ۽ اڇي گوشت (ڪڪڙ) جي استعمال بابت تفصيل ورتا ويا. ماهرن موجب، هي نتيجا ڊنگ ڪندڙ آهن ۽ ان بابت وڌيڪ سائنسي تحقيق جي ضرورت آهي.

بقايا 27

تنقيد ڪئي آهي. بشريٰ انصاري. جيڪا هن وقت يوروپ جي دوري تي آهي. ڀارت طرفان والاريل ڪشمير ۾ ٿيندڙ جعلي ڪارروائين ۽ پاڪستان خلاف بيانن تي واضح موقف اختيار ڪندي جاويد اختر کي ”بي بنياد الزامن“ تي جواب ڏنو آهي. سوشل ميڊيا تي جاري هڪ وڊيو بيان ۾ هن چيو آهي ته ”هي ڀارت ڪهڙو ڊرامو هلائي رهيو آهي؟ پهريان پنهنجي ناڪام پاليسين تي نظر وجهو اهي عورتون جيڪي 40 سالن کان ڀارت ۾ رهي رهيون آهن. هاڻ ڪين واپس پاڪستان موڪليو پيو وڃي. آخر ڪين ويزا ڇو ڏني وئي هئي؟“ اداڪارا جاويد اختر کي سڌي ريت تنقيد جو نشانو بڻائيندي وڌيڪ چيو ته ”توڏ ته الله تي يقين به نه ٿو ڪرين ۽ پاڪستان خلاف زهر اوڳاڇين ٿو عجيب ماڻهو آهين. مڙئي ڪنڊيءَ تي آهين اڃا به نه ٿو مڙين. گهٽ ۾ گهٽ نصيرالدين شاهه وانگر خاموش ٿي رهي.“

بقايا 28

برادريءَ جي ماڻهن پاران صحافي جي گهر تي حملو 5 ڄڻا زخمي. ٺري ميرواهه تعلقي جي ڳوٺ ڊيڊاٿو ۾ صحافي دوست محمد سومرو جي گهر تي سنڌس ئي برادريءَ جي ماڻهن هٿيارن سان حملو ڪري ڏنو جنهن جي نتيجي ۾ صحافي پاڻ، سنڌس والد سميت 5 ڄڻا سخت زخمي ٿي پيا. زخمين کي فوري طور ميرواهه اسپتال منتقل ڪيو ويو. جتي ڪين طبي امداد فراهم ڪئي وئي. جڏهن ته وڌيڪ طبيعت خراب ٿيڻ سبب ڪين خيرپور جي سول اسپتال رفر ڪيو ويو. واقعي بابت رپورٽ ميرواهه ٿاڻي تي داخل ڪرائي وئي آهي. پر پوليس طرفان اڃا تائين ڪا به گرفتاري يا اثرائتي ڪارروائي عمل ۾ نه آئي آهي. جنهن سبب متاثر خاندان ۾ بيچيني ۽ خوف جي لهر ڇانئيل آهي متاثر صحافي دوست محمد سومرو ميڊيا سان ڳالهائيندي ٻڌايو ته سنڌس برادريءَ جي ماڻهن جن ۾ ممتاز سومرو، الهوسايو، رمضان ۽ ياسين سومرو شامل آهن. ڏنڊن ۽ ڪهاڙين سان حملو ڪيو. هن وڌيڪ چيو ته حملو ڪندڙن سنڌس والد کي پنهنجي ٻانهن پڇي وڏي ۽ ڪيس ڪهاڙين سان وار ڪري سخت زخمي ڪيو. هن اعليٰ اختياريارن، آئي جي سنڌ، ڊي آئي جي سکر ۽ ايس ايس پي خيرپور کان پرزور اپيل ڪئي آهي ته واقعي جو نوٽيس وٺي جوابدارن کي فوري طور گرفتار ڪيو وڃي ۽ متاثر خاندان کي انصاف سان گڏ تحفظ فراهم ڪيو وڃي.

بقايا 29

ايڪڙ زمين سمنڊ ڳڙڪائي چڪو. مقامي ماڻهو ۽ مهاڻا لڏپلاڻ تي مجبور ٿي ويا آهن. ڪوٽڙي ڊائون اسٽريم تائين پاڻي نه پهچڻ سبب انڊس ڊيلٽا وٽ لکين ايڪڙ زرعي زمين سمنڊ ڳڙڪائڻ لڳو درياهه جي مٺي پاڻي جي کوٽ سبب ڊيلٽا ويجهو موجود آباديون لڏپلاڻ مجبور ٿي ويون آهن. جڏهن ته مهاڻن به پنهنجون ٻيڙيون ڪنارن تي بيهاري روزگار لاءِ پريشان آهن. انڊس ڊيلٽا، جتي ڪنهن زماني ۾ سنڌوءَ ۽ سمنڊ جو پاڻ سنگم ٿيندو هو ۽ درياهه جو پاڻي سمنڊ کي اڳتي وڌڻ کان روڪيندو هو اڄ اتي درياهه جو مٺو پاڻي مڪمل طور غائب ٿي چڪو آهي. نتيجي طور، سمنڊ زرخيز زمينن کي پنهنجي لپيٽ ۾ آڻي رهيو آهي. سنڌو درياهه جيڪو پنهنجي وهڪري سان لکين ٽن مٽي کڻي ايندو هو اها مٽي سمنڊ ۾ رڳي هڪ ڌوپي حيات کي سهارو ڏيندي هئي. پر تمرجي ٻيلن جي واڌ ويجهه لاءِ به اهم هوندي هئي. سمنڊ طرفان زمين ڳڙڪائڻ سبب ڪنارن لڳ شهر جهڙوڪ ڪيٽي بندر، ڪارو ڇاڻ، بگهاڻ، ٽاري شاهه ۽ ٻين علائقن جا رهواسي مٺي پاڻي جي کوٽ سبب سخت پريشان آهن ۽ ڪيترائي لڏپلاڻ تي مجبور ٿي ويا آهن. انهيءَ صورتحال سبب مهاڻن جي گذر سفر به ڏکيو بڻجي ويو آهي. ڪوٽڙي ڊائون اسٽريم ۾ پاڻي جي کوٽ سبب سامونڊي پٽيءَ تي ماهيگيري ۽ زراعت کي به ڪاپاري ڌڪ رسايو آهي.

بقايا 30

پي شڪارپور شاهزيب چاچڙ تصديق ڪندي ٻڌايو ته شهيد جان محمد مهر قتل ڪيس جو مُک ڪردار شيرو مهر پوليس مقابلي ۾ مارجي ويو آهي. ذريعن موجب، پوليس ۽ ٻين قانون لاڳو ڪندڙ ادارن پاران ڪچي واري علائقي ۾ گذريل آپريشن ڪيو ويو جتي هٿياربندن سان سخت مقابلي ڪانپوءِ شيرو مهر مارجي ويو. جيڪو صحافي جان محمد مهر جي قتل ڪيس ۾ مک ڪردار طور نامزد هو. پوليس جو چوڻ آهي ته شيرو مهر ڪيترن ئي ڏوهن ۾ گهربل هو ۽ سنڌس گرفتاري لاءِ مختلف وقتن تي ڪوششون جاري رهيون.

بقايا 31

پهلگام واقعي جي جواز بڻائيندي دعويٰ ڪئي هئي ته بيلانور شاهه ۾ دهشتگردن جون ٽريننگ ڪئمپ موجود آهن. پر عالمي ۽ پاڪستاني ميڊيا جي ٽيم لائين آف ڪنٽرول کان 26 ڪلوميٽر پري بيلا نور شاهه جو دورو ڪري علائقي جي اصل صورتحال منظرعام تي آندي. رپورٽن موجب، علائقي ۾ مڪمل امن آهي ۽ ماڻهن جي روزمره جي زندگي معمول موجب جاري آهي. دنيا تسليم ڪري رهي آهي ته هتي ڪا به ٽريننگ ڪئمپ نه هئي. مقامي رهواسين ڀارتي دعوائن کي رد ڪندي چيو ته هتي ڪڏهن به ڪا ٽريننگ ڪئمپ ناهي رهي. ٻار اسڪول وڃي رهيا آهن. ڪاليج ۽ ٻيا تعليمي ادارا کليل آهن ۽ سياح به هتا ڪنهن ڊپ جي علائقي جي خوبصورتي مان لطف اندوز ٿي رهيا آهن. هڪ مقامي پرنسپال صورت ٻڌايو ته هو گذريل پنجن سالن کان ادارو هلائي رهي آهي ۽ ڪڏهن به ڪنهن شڪي سرگرمي يا دهشتگردي سان لاڳاپيل ڪا به ڳالهه نظر نه آئي آهي. سنڌ سماءِ واري وفاقي وزير عطاالله تارڙ به ڀارتي الزامن کي بي بنياد ۽ ڪل جوڳو قرار ڏيندي چيو ته ڀارت جي حڪمت عملي رڳو پروپيگنڊا تي ٻڌل آهي. هن چيو ته ڀارت نقشن تي دعوائون ڪري ٿو جڏهن ته اسان زميني حقيقتن کي ثابت ڪرڻ لاءِ پاڻ هتي آيا آهيون. سنڌس ۾ چوڻ هو بيلانور شاهه جو پرامن ماحول ۽ قدرتي خوبصورتي ان ڳالهه جو واضح ثبوت آهي ته ڀارت جو هي الزام به ٻين الزامن جيان ڪوڙو ۽ جنگي جنون تي ٻڌل آهي.

بقايا 32

معراج ڏنو پيلاڙ پنهنجي ذاتي ٻني تي زمين مان گند گاهه ڪڍي رهيو هو جتي نسيم علي، يونس علي پيلاڙ ولد ڪارڙ پيلاڙ، سراج علي سمير علي سرمند علي پيلاڙ مينهن کي سبزي واري زمين تي ڇڏي ڏنو جنهن بعد مينهون پيل ڪن پيون جنهن تان معراج ڏنو پيلاڙ هنن نسيم علي يونس علي سمير علي سرمند علي سراج علي کي چيو ته اڌا مينهون ڪڍو سبزي جي پيل پئي ٿئي اٿين چوڻ هو ته معراج ڏنو پيلاڙ مٿان نسيم علي يونس علي ٻئي پٽ ڪارڙ پيلاڙ جا، سراج علي سمير علي ٻئي پٽ ڪتوريو پيلاڙن ڪهاڙين سان لٺيون هڻي رتورت ڪري مرٽينگ ڪري ڇڏي ڪار ڪند ڏيندا فرار ٿي ويا، جنهن تي اسان اويس علي حامد علي پيلاڙ ۽ ٻيا پر پاسي وارا ڏانهن بعد پهچي نوجوان کي Rhc سينٽر راٿيپور کڻي آياسين، جتي طبيعت وڌيڪ خراب ٿي وئي، جنهن بعد ڊاڪٽرن گمس گمبٽ منتقل ڪيو. اويس علي حامد علي پيلاڙ راٿيپور جي صحافين کي وڌيڪ ٻڌايو ته هنن بااثر نوجوان کي ڪهاڙيون لٺيون سروٽا هڻي اڌ ماري ڦٽي ڪري ويا، جنهن بعد اسان پاڙي وارن جلدي اسپتال پهچايو جتان ليٽر وٺي ڪيس فوري گمس اسپتال منتقل ڪري خطرناڪ صورت حال هوندي داخل ڪرايو آهي هنن وڌيڪ چيو ته اسان پهريان به وڏيرو شفقت علي پيلاڙ کي ڏانهون ڏنيون پر هن به ڪو تدارڪ نه ڪيو ويو، هاڻ ته جديد هٿيار کڻي رستا روڪ ڪيون ويٺا آهن، هنن اهو اطلاع راٿيپور ٿاڻي تي ڏنو آهي، پر ڪو هن وقت تائين تدارڪ ناهي ٿيو، هنن وڌيڪ چيو ته نسيم علي يونس علي ولد ڪارڙ پيلاڙ، سراج علي سمير علي ولد ڪتوريو پيلاڙ پهريان به موت مار ڪيون ڏيندا رهيا آهن، هنن چيو ته اسان جي ڀاءُ معراج ڏنو پيلاڙ مٿان حملو ڪري سمجهو ته هو ماري چڪا آهن، هنن مٿان ايف آئي آر داخل ڪري گرفتار ڪري قانوني ڪروائي ڪئي وڃي، جيڪڏهن اسان سان انصاف نه ٿيو ته رهزنن کي سزا نه ملي ته پوءِ احتجاج جو دائرو وڌائينداسين، جڏهن ته آخري اطلاعن موجب معراج ڏنو پيلاڙ جي طبيعت سهي نه هئي، رهزنن خلاف ڪيس داخل ٿي نه سگهيو هو.

بقايا 33

شر برادري جي هٿيار بندن جي ڳوٺ محبوب سيلرو ۽ ڳوٺ نندو پنهوڙ تي ڪاهه سخت فائرنگ ڪري ڏني جوابي فائرنگ ۾ ٽن پوليس اهلڪارن جي شهادت ۾ گهربل جوابدار شاهن شر مارجي ويو علي گل ۽ سنهڙو شر زخمي ٿي پيا ۽ ٻيا برادري جو نندو پنهوڙ معمولي زخمي هٿياربندن مارجي ويل جو لاش ۽ زخمين کي کڻي وڃڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا ڪچي جا رستا سيل ڪيا آهن جوابدارن کي جلد گرفتار ڪري جهيڙي تي ضابطو آندو ويندو سفيع الله نصاري تفصيل موجب اوباوڙو لڳ راڻوتي جي ڪچي واري علائقي ۾ هڪ دفعو ٻيهر قبائلي تڪرار ڀڙڪي پيو رات دير سان شر برادري جي هٿيار بندن جي ڳوٺ محبوب سيلرو ۽ ڳوٺ نندو پنهوڙ جي گهرن مٿان ڪاهه ڪري جديد هٿيارن سان فائرنگ ڪري ڏني. جتي ٻنهين ڌرين ۾ سخت مقابلو ٿي پيو سيلرن ۽ پنهوڙ جي جوابي فائرنگ ۾ شر برادري جو هٿيار بند شاهن شر موقعي مارجي ويو ۽ علي گل شر ۽ سنهڙو شر زخمي ٿي پيا رات جي اونداهي جو فائدو وٺندي ساٿي هٿيار بندن فائرنگ ڪندي مارجي ويل شاهن شر جو لاش ۽ زخمين کي کڻي وڃڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا هو ڊانهن پتا برادري جو نندو پنهوڙ معمولي زخمي ٿي پيو سخت فائرنگ سبب علائقي ۾ خوف هراس ڦهلجي ويو ان موقعي تي ايس ايچ او سفيع الله انصاري ٻڌايو ته رات دير سان شر گينگ جي هٿيار بندن ڳوٺ محبوب سيلرو ۽ ڳوٺ نندو پنهوڙ تي ڪاهه ڪري سخت فائرنگ ڪئي جتي سيلرن ۽ پنهن جي جوابي فائرنگ ۾ شر گينگ جو هٿيار بند ٽن پوليس اهلڪارن جي شهادت ۾ گهربل جوابدار شاهن شر موقعي تي مارجي ويو ۽ ٻيا علي گل شر ۽ سنهڙو شر زخمي ٿي پيا مارجي ويل جو لاش ۽ زخمين کي ساٿي کڻي وڃڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا ۽ نندو پنهوڙ معمولي زخمي ٿيل آهي اطلاع تي پوليس جي وڏي نفري ساڻ ڪري واقعي واري هنڌ پهچي ڪچي طرف ايندڙ ويندڙ رستا سيل ڪيا آهن جوابدارن کي جلد گرفتار ڪري جهيڙي تي ضابطو آندو ويندو

بقايا 34

جتي هن ڪوسو ۽ چوهاڻ برادريءَ جي قتل ٿيل ڇهن ڄڻن جي وارثن سان تعزيت ڪئي جيڪي اڏ تڪرار دوران تازو مارجي ويا هئا. ايم اين اي نعمان اسلام سان گڏ مختلف معزز سماجي ۽ سياسي شخصيتون پڻ موجود هيون ملاقات دوران نعمان اسلام شيخ ۽ ٻين اڳواڻن پاران سهڻو خان ڪوسو کي امن قائم رکڻ لاءِ ڪردار ادا ڪرڻ جي اپيل ڪئي وئي نعمان اسلام شيخ چيو ته سکر هڪ پرامن شهر آهي. قبيلائي جهيڙن سبب نه رڳو ڌريون پر عام شهري پڻ متاثر ٿين ٿا اهڙن تڪرارن ۾ صرف جاني ۽ مالي نقصان ٿئي ٿو جڏهن ته آخرڪار معاملو ڳالهين سان ئي طئي ٿئي ٿو هن ڌرين کي اپيل ڪئي ته هو پرامن رهن ۽ مسئلن کي ڳالهين ۽ مفاهمت ذريعي حل ڪن

بقايا 35

ايئرويز ۽ ايئرفرانس سميت ڪيترين ئي عالمي ايئرلائينز پاڪستان جي فضائي حدن مان گذرڻ بند ڪري ڇڏيو آهي. جنهن سبب انهن جي ڀارت ۽ ٻين ملڪن ڏانهن ويندڙ اڏامن جو سفر ڏگهو ٿي ويو آهي. لفٿانزا ايئرلائين 22 اپريل 2025 تي پهلگام حملي کانپوءِ پاڪستان ۽ ڀارت جي وڌندڙ تڪرار کي ڄاڻائيندي باضابطا اعلان ڪيو آهي ته هو ايندڙ حڪم تائين پاڪستاني فضائي حدن جي استعمال کان پاسو ڪندي. ايئرلائين اختيارين موجب، اهو فيصلو ٻين ايئرلائينز جي پاليسين کي نظر ۾ رکندي ڪيو ويو آهي. جيئن ته ايئرفرانس، برٽش ايئرويز سوئس انٽرنيشنل ايئرلائينز ۽ امارات پڻ پاڪستاني فضائي حدن کي نظرانداز ڪندي پنهنجن رستن کي تبديل ڪيو آهي. جنهن سبب اڏامن جو دورانيو وڌي ويو آهي ۽ ٻارڻ جو خرچ به وڌيو آهي.

بقايا 36

رد ڪري ڇڏي، مک قاتل منصور اعوان عدالت سگهوري ۾ حاضر نه ٿيو ڪات ڏيندڙ قاتل دانش پٽي عدالت ۾ پيش ٿيو عدالت سگهوري ٻنهي قاتلن منصور اعوان دانش پٽي جي ضمانت ماڊل ڪورٽ خيرپور جي عدالت جج علي ۽ بخش ٿيبو جي عدالت رد ڪري ڇڏي شهيد صحافي اي ڊي شر جي قتل ڪيس جو جوابدار مک دانش پٽي ماڊل ڪورٽ مان ضمانت رد ٿيڻ کان پوءِ عدالت سگهوري مان نڪرندي ايس ايچ او ٺري ميرواهه اسلم لغاريءَ ڪيس گرفتاري ڪري 15 مددگار سينٽر خيرپور انچارج شبير جمالي حوالي ڪيو جوبدار ضمانت ۾ واڌ لاءِ عدالت آيو هيو جنهن بعد پوليس عدالتي احاطي مان ڪيس گرفتار ڪيو ويو

بقايا 37

پ حڪومت آمريت جي ياد تازي ڪري ڇڏي آهي. حڪمرانن کي ياد ڪرڻ گهرجي ته سنڌ جي ماڻهن کي ڪيسن ۽ گرفتارين سان جهڪائي نٿو سگهجي. سنڌو درياهه اسان جي جياپي جو ذريعو آهي. 6 ڪئنال ۽ ڪارپوريٽ فارمنگ جي نالي ۾ زمينن جو سودو ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪيو ويندو. ڪيو، ڪنڊڪوٽ، مورو، مليس، ٻيرلوءِ ۽ ٻين علائقن ۾ سماجي اڳواڻ شهناز شيخ، ميڊيڪل ڪئمپ قائم ڪندڙ ڊاڪٽر اعجاز مگسي، ماني پهچائيندڙ نوجوانن، سياسي ڪارڪنن ۽ ٻين ماڻهن مٿان منشيات، قرلت ۽ ٻيا ڪوڙا داخل ڪرڻ بند ڪيا وڃن. داخل ڪيل ڪوڙا ڪيس فوري طور تي ختم ڪيا وڃن. اقتدار جي نشي ۾ مست حڪمران ياد ڪن ته اقتدار ڪجهه سالن لاءِ هوندو آهي. اها جڳهو ۽ وجهو آهي ۾ درياهه وطن ۽ ڌرتي سدائين لاءِ هوندا آهن. حڪومت وٽ ايترين حيلن ۾ ٿاٿا ناهن جيترا ماڻهو پنهنجي درياهه لاءِ جدوجهد جي ميدان تي آهن. سنڌ حڪومت ٻڌائي ته ڪيترا ڪيس داخل ڪندا. ڪيترا ماڻهو گرفتار ڪندا. ڪوڙا ڪيس داخل ڪري حڪمران پنهنجي اقتدار جي تابوت ۾ ڪوڪا ٺوڪي رهيا آهن. اياز لطيف پليجي چيو ته سنڌ جا ماڻهو ڪوڙن ڪيسن ۽ گرفتارين کان نٿا ڊڄن. درياهه ۽ زمينن لاءِ هي جدوجهد جي شروعات آهي. لکين ماڻهو رستن ايندا. سڄي سنڌ بيدار ٿي چڪي آهي.

بقايا 01

ڪندا رهيا آهن پر بدي هٺ ڪري پورهيت انهن ظالمن جي تمام سازشن کي ناڪام بڻائيندا آهن هاڻ به انشاء الله نجڪاري ڪرڻ نه ڏينداسين اهڙن خيالن جو اظهار سيپڪو ڊويزن راڻيپور جي چيئرمين مقصود احمد ملاح غلام مصطفا لاڙڪ , طالب حسين لنڊ محبوب الرحمان چانڊيو ارشاد سولنگي ۽ ٻين ڪيو هنن چيو ته اڄو اڄ به ڏسو ته مرڪزي واپڊا هائيڊرو ليبر يونين جي سڏ تي لکين پورهيت سڀ ڪم ڇڏي هن اعلانيل نجڪاري کي رد ڪن پيا , هن وڌيڪ چيو ته سيپڪو ڊويزن راڻيپور سڀ ڊويزن جي هزارين پورهيتن ريلي ۾ شرڪت ڪري اهو ثابت ڪيو آهي ته اصل طاقت پورهيت وٽ آهي هو ڪڏهن به نه چاهيندو ته چند حڪمرانن آفيسرن جي چوڻ تي نجڪاري ڪرڻ ڏينداسين واقعي هي مسئلو به زندگي موت جو آهي جڏهن ته سيپڪو ڊويزن راڻيپور جي ريلي ڊويزن آفيس کان ڪيي , جيڪا مختلف چوراهن کان ٿيندي پريس تي پهتي جتي اڳواڻن نه ڪيي نه ڪيي نجڪاري نه ڪيي جا نعرا هڻندا رهيا مزدور مزدور ڀائي ڀائي جا نعرا هڻندا اڳتي وڌندا رهيا جڏهن ته هي ريلي مختلف چوڪن چوراهن کان ٿيندي پريس ڪلب اڳيان سخت احتجاج ڪيو جنهن جي اڳواڻي مقصود ملاح غلام مصطفيٰ لاڙڪ طالب حيسن لنڊ محبوب رحمان ارشاد سولنگي ٻين چيو ته اسان پنهنجي جان ڏئي به نجڪاري ڪرڻ نه ڏينداسين , جڏهن ته سيپڪو ڊويزن راڻيپور جي چيئرمين مقصود احمد ملاح , غلام مصطفا لاڙڪ , طالب حسين لنڊ ٻين راڻيپور جي صحافين جي بهترين ڪوريج ڏيڻ تي شڪريو ادا ڪندو.

بقايا 02

دنيا ۾ ڳايو ويندو آهي ۽ خاص ڪري آهي ڪردار جن وطن خاطر پنهنجي زندگي وقف ڪري ڇڏي اهي امر ڪردار هوندا آهن هو سڪرنڊ لڳ لڏو لال قبرستان ۾ ايس يو پي جي جاڪوڙي ورڪر غلام اصغر لاڪو جي 12 هين ورسيءَ جي موقعي تي مرحوم جي ڀاءُ خادم حسين لاڪو ۽ فرزند جمشيد لاڪو سان گڏ سندس قبر تي گلن جي چادر چاڙهڻ ۽ فاتحه خواني ڪرڻ وقت ڳالهائي رهيو هو هن چيو ته اسين سمجهون ٿا غلام اصغر لاڪو انهن ڪردارن مان هو. غلام اصغر لاڪو سياسي لاڳاپن ڪانسواءِ به سنائي سيدن کي ويجهو رهيو سندس خلوص ۽ جدوجهد اڄ به ياد آهي اڄ جي ڪارڪنن کي غلام اصغر لاڪو جي سياسي جدوجهد مان سکڻ گهرجي سيد زين شاهه اهو به چيو ته ڪارڪن ڪنهن به تنظيم يا تحريڪ جو روح هوندا آهن پر اهي جن ۾ خلوص شامل هجي ۽ اڳتي به اهي وڌندا آهن جن جي ٻاري ۾ سائين جي ايم سيد چيو آهي ته اوهان خوف ۽ لالچ ڇڏي ڏيو دنيا جي ڪا طاقت اوهان جو ڪجهه بگاڙي نٿي سگهي. ان موقعي تي مشهور قومي گيت " وڃي هر هر جنم وربو منا مهراڻ ۾ ملبو " پڻ پيش ڪيو ويو ورسي تقريب ۾ ايس يو پي جو ضلعي سيڪريٽري فقير غلام مصطفيٰ ڪيريو ايوب ڪوسو , فلڪ شير اوڏ , قاسم سومرو , چڱل خان انڙ , علي سومرو , محمد علي جلباڻي , رمضان ڪيريو , رضا بروهي , عمران ڪيريو , رفيق چانڊيو , جاويد چانڊيو سميت ايس يو پي جا ورڪر ۽ همدرد پڻ موجود هئا

بقايا 03

۾ جلسا ڪري جدوجهد تيز ڪرڻ جو اعلان ڪيو ويو آهي جڏهن ته درياءَ بچايو تحريڪ تحت 18 مئي تي باغ جناح ڪراچي ۾ ٿيندڙ جلسي ۾ ڀرپور شرڪت جو به فيصلو ڪيو ويو آهي سنڌ جي هيڊ ڪوارٽر قباء آڊيٽوريم ۾ صوبائي امير ڪاشف سعيد شيخ جي صدارت هيٺ ٿيل سنڌ جي هنگامي اجلاس ۾ سنڌ جي سياسي صورتحال ۽ سي سي آءِ اجلاس کان پوءِ جي حالتن جو جائزو وٺي پنهنجي وسيلن جي مالڪي توڙي سنڌ جي جائز حقن جي تحريڪ کي تيز ۽ دائرو وڌائڻ جو فيصلو ڪيو ويو اجلاس کي خطاب ڪندي سنڌ جي امير ڪاشف سعيد شيخ چيو ته ڪئنالز جي مسئلي تي سنڌ واسين پرامن ۽ ڀرپور احتجاج ذريعي پنهنجو سياسي شعور ڏيکاريو آهي عوام جي ڪوشش سان وقتي طور تي سهي سنڌ دشمن منصوبو پٺتي ڌڪجي ويو پر سازشون اڃا ختم نه ٿيون آهن ڪارپوريٽ فارمنگ جي نالي تي سنڌ جي زمينن تي قبضا ڪري ماڻهن کي حق حاڪميت کان محروم ڪيو پيو وڃي جيڪو ڪئنالن جي مسئلي کان به وڌيڪ خطرناڪ منصوبو آهي هن چيو ته پرڏيهي ادارن کي زمين ڏيڻ قومي خودمختياري تي به سوال اٿاري ٿو حقيقت ۾ ڪارپوريٽ فارمنگ صرف لفظ نه پر سنڌ جي سوديبازي آهي ان منصوبي ۾ گورک هل ننگر پارڪر هاليجي ڍنڍ سنڌ جي ڪيٽل فارم ٺٽو ۽ بدين ۾ چينگا فارمن سميت هزارين ايڪڙ زمين شامل آهي ان سان گڏ مٽياري ۽ جامشورو جي هڪ لک اٺ هزار ايڪڙ ٻيلي کاتي جي زمين به پرڏيهي ڪمپنين حوالي ڪرڻ جي تياري جاري آهي. عوامي ردعمل کان پوءِ پيپلزپارٽي جي سنڌ حڪومت هاڻي ان کي پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ جو نالو ڏئي رهي آهي سنڌوءَ تي ڪئنال اڏڻ کان وٺي ڪارپوريٽ فارمنگ تائين انهن مڙني سنڌ دشمن منصوبن جي پويان پيپلزپارٽي جو ڪردار مجرمانه ۽ سهولتڪاري جو رهيو آهي، تنهنڪري تاريخ ۽ سنڌ جا ماڻهو هن قومي مجرم پارٽي کي ڪڏهن به معاف نه ڪندا عوام بيدار ۽ پنهنجي وسيلن جي مالڪي واري جدوجهد لاءِ تيار رهي

بقايا 04

ملهائي وئي سالگره جي موقعي تي اطلاعات کاتي جي اڳوڻي ڊائريڪٽر درشن لال ۽ سينيئر صحافي ياسين ابڙو طرفان سينيئر صحافي راجا خان گاڏهي ۽ جي سالگره جي شاندار تقريب ڪوٺائي ڪيڪ ڪاٽي ڪيس گلن جا هار پارائي ڪيس مبارڪباد ڏني ان موقعي تي اطلاعات کاتي جي اڳوڻي ڊائريڪٽر درشن لال ۽ سينيئر صحافي ياسين ابڙو جو چوڻ هو ته راجا خان گاڏهي هميشه حق ۽ سچ جو ساٿ ڏئي ايمانداري سان صحافت ڪئي آهي اڄ سندس سالگره جي موقعي تي اسين راجا خان گاڏهي ۽ جي لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪندي سندس وڏي ڄمار لاءِ دعاگو آهيون. ٻئي پاسي ناليواري راڳي سڄڻ مائري، مختيار ميراڻي، علي سرور شاهه غلام اصغر مهر زاهد سوڍو ارشاد علي ٽونيو خاور حسين ڀاڳيت، وقاص ڪلهوڙو، نصرالله گاڏهي، رئيس نصرالله گاڏهي، علي اصغر گاڏهي غلام مرتضيٰ گاڏهي، قادر گاڏهي، اقبال گاڏهي عاشق رند، زاهد حسين گاڏهي آصف راجا خان گاڏهي غلام شبير گاڏهي، وزير گاڏهي عرض محمد گاڏهي، شڪيل گاڏهي نائب عمراڻي لياقت عمراڻي قاسم جسڪاڻي آزاد گاڏهي، بشير گاڏهي ديدار گاڏهي، مظهر گاڏهي، فتح محمد گاڏهي ڏاڏو الهه ورايو عمراڻي نويد چانڊيو سميت مختلف مڪتبه فڪر سان واسطو رکندڙ راجا خان گاڏهي کي مبارڪون ڏيندي ڪيس گلن جا هار پارايا

بقايا 05

انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي ۽ جديد ڊجيٽل دور ڏانهن اهم قدم کڻندي پنهنجي ريسرچ لائبريري کي خودڪار بڻائي ڇڏيو آهي جنهن جي پهرين مرحلي ۾ 1500 قيمتي ڪتاب اسڪين ڪرڻ بعد آن لائن اپلوڊ ڪيا ويا آهن ڄاڻايل قدم انهن به لک کان وڌيڪ ناياب ۽ منفرد ڪتابن رسالن ۽ تحقيقي مواد جي ڊجيٽلائيزيشن جي وڏي مهم جي شروعات آهي جيڪي انسٽيٽيوٽ جي آرڪائيوز ۾ رکيل آهن ان سلسلي ۾ انسٽيٽيوٽ جي ريسرچ لائبريري ۾ هڪ باقاعده افتتاحي تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن جو اهتمام ڊائريڪٽر غلام مرتضيٰ سيال ڪيو جنهن وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر خليل الرحمان کمپاڻي کي جامع بريفنگ ڏني. جنهن بعد ليپ ٽاپ تي بٽڻ دٻائي ري سيءِ خودڪاري نظام جو افتتاح ڪيو تقريب ۾ استادن آفيسرن ۽ شاگردن جي وڏي انگ شرڪت ڪئي ان موقعي تي خطاب ڪندي وائيس چانسلر ڊاڪٽر کمپاڻيءَ انسٽيٽيوٽ جي ڊائريڪٽر جي قدمن جي ساراهه ڪندي چيو ته هي سنڌ يونيورسٽي جي تعليمي سفر جو هڪ تاريخي لمحو آهي هن چيو ته سنڌالاجيءَ جي ريسرچ لائبريري جي ڊجيٽلائيزيشن سان ماضي جي علمي خزاني ۽ مستقبل جي تحقيق جي وچ ۾ پل جڙي ويندي، جنهن سان ناياب ڪتابن ۽ دستاويزن کي آن لائن ڪري سنڌ جو علمي ورثو ايندڙ نسلن لاءِ محفوظ ڪيو ويندو هن چيو ته دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ مان محقق هاڻي بغير ڪنهن جاگرافيائي رڪاوٽن جي اسان جي وسيلن تائين رسائي حاصل ڪري سگهندا. هي قدم اسان جي وسيع ويزن کي ظاهر ڪري ٿو ته سنڌ يونيورسٽي کي ڊجيٽل ۽ عالمي سطح تي ڳنڍيل ادارو بڻايو وڃي. ري سيءَ وڌيڪ چيو ته اسان کي نئين ڄاڻ ۽ نواڻ لاءِ سيڙپڪاري جاري رکڻ گهرجي ته جيئن تيزيءَ سان بدلجندڙ تعليمي دنيا ۾ پنهنجو وجود برقرار رکي سگهون. هن چيو ته سنڌالاجي جي ڊائريڪٽر جو ڄاڻايل قدم خاص طور تاريخ ثقافت ۽ ٻولي جي شعبن ۾ بين اللساني تحقيق کي هٿي ڏيندو انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي جي ڊائريڪٽر غلام مرتضيٰ سيال وائيس چانسلر جا ٿورا مڃيندي چيو ته خودڪاري نظام کي باقاعدي اپڊيٽ ڪيو ويندو جنهن ۾ وڌيڪ ناياب عنوان تحقيقي مقالا اخبارون ۽ قلمي مواد شامل ڪيو ويندو هن چيو ته هڪ اهڙو سرچ-فرينڊلي انٽرفيس (تلاش ۾ آساني پيدا ڪندڙ نظام) پڻ تيار ڪيو ويو آهي جنهن سان اسڪالر آساني سان پنهنجي گهربل مواد تائين رسائي حاصل ڪري سگهندا. وائيس چانسلر تقريب کانپوءِ لائبريري جو دورو ڪيو ۽ اتي موجود شاگردن ۽ محققن سان ڳالهه ٻولهه پڻ ڪئي.

بقايا 06

جي شديد گرمين ۾ ڀٽي مان ٻرندڙ باهه مان سرون ڪڍي پيٽ گذر ڪرڻ وارا سورن ۾ ۽ عذاب واري زندگي گذارڻ تي مجبور بڻيل آهن رپورٽ موجب وڳڻ جي علائقي ۾ ڪچيون سرون ٺاهيندڙ ۽ سرن جي ڀٽن تي مزدوري ڪرڻ وارا مزدور سورن ۾ آهن اونهاري جي شديد گرمين ۾ ڀٽي مان ٻرندڙ باهه مان سرون ڪڍي پيٽ گذر ڪرڻ وارا سورن ۾ ۽ عذاب واري زندگي گذارڻ تي مجبور بڻيل آهن ڀٽي مان گرم سرون ڪڍڻ ڪري مزدورن جا هٿ باهه ۾ سڙي پون ٿا پر پوءِ به محنت ڪري پنهنجي گهر جي چلهه ٻارين ٿا پنهنجن ٻچن جون خواهشون پوريون ڪرڻ لاءِ ڏينهن رات محنت ڪري انهن جون گهرجون پوريون ڪن ٿا پر ايڏي محنت ۽ مشقت باوجود به تمام گهٽ اجورو ملڻ ڪري ڀٽي جي مالڪن جا قرضي ٿي وڃن ٿا ساڳي حالت ڀٽي جون ڪچيون سرون ڪاهڻ وارن ۽ ڳڏهن تي سرون ڍوئڻ وارن جي به آهي تمام سخت گرمي هجڻ ۽ سخت محنت مشقت ڪرڻ باوجود به سهي نموني سان گهر جون ضرورتون پوريون نه ٿي سگهيون ڪچيون سرون لاءِ مٽي جي گڏ ڪان ويندي ڪالب ۾ وجهي سر تيار ڪرڻ لاءِ ڪيترن ئي مرحلن مان ڳوهيل مٽي کي گذاريو وڃي ٿو تنهن بعد وڃي سر تيار ٿئي ٿي ۽ ان مرحلن ۾ سرون ڪاهيندڙ مزدور کي سخت محنت ڪرڻي پوي ٿي، جڏهن ته ڪچيون سرون وري گڏ ڪري ڀٽي ۾ پچائڻ لاءِ باهه ڏئي سرن کي باهه جي ڪوري ۾ وڌو ويندو آهي جتي پڻ پورهيتن کي سخت تڪليف سان منهن ڏيڻو ٿو پوي، سرن جي پچڻ بعد سرن کي ڀٽي مان ڪڍڻ لاءِ پاڻ سان ڪڍڻو پوي ٿو جيڪو عمل پورهيت لاءِ جان ڏيڻ جي برابر هوندو آهي، تيزاس ۽ سخت گرمي ۾ ٻرندڙ باهه مان ويهي گرم سرون ڪڍڻ ڪيترا ئي پورهيت سڙي زخمي ٿي چڪا ۽ پنهنجا جسم ساڙائي چڪا آهن جڏهن ته باهه ۾ سڙڻ ڪانپوءِ سهي طريقي سان علاج نه ٿيڻ ڪري سندن جا ڦٽ ناسور بڻجي ويا آهن ان حوالي سان سرن جي ڀٽن تي ڪم ڪندڙ مزدورن ميرل دايو استاد رمضان ڪنبر وزير علي ارشاد علي ۽ ٻين ٻڌايو ته صبح جو سوير ڀٽي تي ايندا آهيون پوءِ منجهند جو ٻارنهن ڪان هڪ ٿي ويندو آهي بنا ڪنهن وقفي جي اسين ڪم ڪندا آهيون , اڳ ۾ اسين هزار رپيا ڪمائيندا هئاسين پر هاڻي اسين ان جاءِ تي پنج سو رپيا به مس ٿا ڪمايون ۽ سيٺيون ڀٽي مالڪن کان وري گهر جي خرچ لاءِ ٻه هزار رپيا وٺڻا پون ٿا اهڙي طرح اسين روز بروز ڀٽي مالڪن جا قرضي ٿيندا ٿا وڃون گهٽ اجورو ملڻ ڪري اسان جي پوري نه ٿي پئي سخت محنت ڪري مٽي مان سرون تيار ٿا ڪيون اسان محنت ڪش پورهيتن جو اجورو وڌايو وڃي.

بقايا 07

وڏي انگ ۾ سرڪل آفيس کان سکر پريس ڪلب تائين احتجاجي ريلي ڪڍي ۽ پريس ڪلب سامهون ڌرڻو هڻي سخت نعريبازي ڪئي احتجاجي ريلي ۽ ڌرڻي جي اڳواڻي يونين جي اڳواڻ ريجنل سيڪريٽري خليل احمد ڏومڪي شجاع علي گهمن نظر محمد ميمڻ اشفاق احمد مهر سرور علي هڪڙو لالا نزاڪت پٺاڻ مقصود ملاح سيد زاهد حسين شاهه هدايت الله ڪوراڻي نديم ڪوس عبدالخالق ساوند عقيل احمد دايي عباس علي شاهه ماجد حسين شمس الدين انڙ نديم ڪوراڻي طاهر پيرزادو غلام محمد عباسي ڏاڏا ديدار حسين ۽ ٻين ڪئي. ان موقعي تي مظاهرين واپڊا جي امڪاني نجڪاري ۽ حڪومت جي ملازم دشمن پاليسين جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪندي چيو ته حڪومت فوراً ملازم دشمن پاليسيون ختم ڪري هنن چيو ته ملازمن پنهنجو رت ۽ پگهر ڏئي کاتي کي ترقي جي راهه تي آندو آهي، تنهن ڪري هن اداري جي نجڪاري ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪئي ويندي. اڳواڻن جو وڌيڪ چوڻ هو ته حڪومت فوري طور نجڪاري وارو فيصلو واپس وٺي ملازمن جي اندر پيدا ٿيل بيچيني ختم ڪري محنتي ملازمن کي سندن جائز حق ڏنا وڃن ملازمن کي ميڊيڪل الائونس فوري طور تي ڏنو وڃي, ڪين حادثن کان بچائڻ لاءِ ضروري قدم کنيا وڃن واپڊا ۾ نون ملازمن جي ڀرتي ڪئي وڃي, رٽائرڊ ۽ فوتي ملازمن جي اولاد کي نوڪريون ڏنيون وڃن جڏهن ته فوتي ملازمن جي بيواهن کي پلاٽ ۽ معاوضو مهيا ڪيو وڃي اڳواڻن خبردار ڪندي چيو ته جيڪڏهن جائز مطالبا نه مڃيا ويا ته احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو جنهن جي سموري ذميواري لاڳاپيل کاتي جي آفيسرن ۽ اعليٰ عملدارن تي عائد ٿيندي

بقايا 08

سگهيو انتظاميه هينئر تائين ڪي به جوڳا اپاءَ نه ورتا شهر برساتي پاڻي ۾ ٻڏل شهري سخت تڪليف هيٺ اچ وڃ ڪرڻ لڳا انتظاميه جو صفائي کان ڪو جواب ڏئي ڇڏيو رپورٽ موجب پڪو شهر ۾ ٻه ڏينهن اڳ پيل برسات انتظاميه جي پٽ وائکي ڪري ڇڏي آهي ان ڏس ۾ انتظاميه شهر مان برسات جو پاڻي نيڪال نه ڪرائي سگهي آهي پڪو شهر ۽ ڀرپاسي جي ڳوٺن ۾ ڳوٺ پريو خان مغيري، ڳوٺ ديدڻ ڳوٺ گهوگهاري، ڳوٺ بجو مغيري، ڳوٺ عالم خان مغيري، ڪيترن علائقن مان برسات جو پاڻي نيڪال نه ٿي سگهيو آهي گهٽين ۾ گپ ۽ پاڻي بيهڻ ڪري شهري سخت تڪليف کي منهن ڏيڻ لڳا ان حوالي سان شهرين مولوي عزيز شعبان علي شفقت علي مشتاق اسد زاهد مغيري حضور بخش بروهي گلاب بروهي ۽ ٻين انتظاميه خلاف دانهيندي چيو ته برسات کي ٻه ڏينهن گذرڻ باوجود به انتظاميا برسات جو پاڻي نيڪال ڪرڻ لاءِ ڪو انتظام نه ڪيو آهي شهر سڄو برساتي پاڻي ۾ ٻڏل آهي برساتي پاڻي نيڪال نه ٿيڻ سبب ننڍيا وڏا توڙي بزرگ ۽ عام شهري پڻ مشڪلاتن کي منهن ڏيي رهيا آهن ۽ شهر جا دوڪاندار پڻ پريشاني جو شڪار آهن ڪاروبار کي پڻ ڪاپاري ڌڪ رسيو آهي جڏهن ته انتظاميه کي برساتي پاڻي جي نيڪال جون شڪايتون ڪيون آهن شهرين دانهيندي چيو ته ڊي سي قمبر ۽ ٻين وس وارن کان شهر مان برسات جو بيٺل پاڻي نيڪال ڪرڻ ۽ صفائي سٿرائي جي پڻ گهر ڪيون ٿا.

بقايا 09

منهنجو جيئڻ جنجال ڪري ڇڏيو آهي ، سندن ڦڏن ۽ فسادن سان منهنجو ڪوبه واسطو ناهي، پيرسن پورهيت نظير جمالي جون ميڊيا آڏو دانهون. خبر موجب : باقراڻي واسي پيرسن پورهيت نظير جمالي پاران ڀائرن ۽ ڀائٽين جي ناجائزين خلاف پريس ڪلب باقراڻي اڳيان احتجاج ڪندي صحافين آڏو دانهيندي چيو ته منهنجي ڀائرن ممتاز جمالي، نديم جمالي ، ڀائٽين نويد جمالي ۽ ٻين منهنجو جيئڻ جنجال ڪري ڇڏيو آهي، روز ڪنهن نه ڪنهن سان مسئلو آهي سندن ڦڏن مان تنگ ٿي ويو آهي جڏهن ته مان گذريل 10 سالن کان پنهنجي ڀائرن ۽ ڀائٽين سان نه رهندو آهي نه وري منهنجو انهن سان رابطو آهي، مان غير شادي شده ۽ اڪيلو رهندو آهيان، ڏينهن جو مزدوري ڪري پيٽ پاليندو آهيان ۽ رات جو پريس ڪلب باقراڻي ۾ بطور چوڪيدار رهندو آهيان، سندن ڦڏن ۽ فسادن سان منهنجو ڪوبه واسطو ناهي، پيرسن پورهيت ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو ناصر آفتاب پٺاڻ ، ايس ايس پي لاڙڪاڻو چوڌري احمد ۽ ڊي ايس پي باقراڻي مير امداد ٽالپر ۽ ٻين اعليٰ عملدارن کي اپيل ڪئي ته مون کي منهنجي ڀائرن، ڀائٽين ۽ سندن مخالفن کان تحفظ فراهم ڪري سندن ظلم کان بچايو وڃي.

بقايا 10

جي اڳواڻ غلام مرتضيٰ جتوئي نوابشاهه جي سينيئر صحافي مرحوم ڪامران عزيزالله ابڙو جي لاڏاڻي تي سندس رهائشگاهه پهچي مرحوم جي پٽ صحافي ڪاشف عزيزالله ابڙو ۽ ڀاءُ حبيب الله ابڙو سان تعزيت ڪئي ان موقعي تي غلام مرتضيٰ جتوئي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته "چولستان ٿر ۽ ڪاچي جهڙن علائقن ۾ جن ماڻهن کي زمينون ڪارپوريٽ فارمنگ لاءِ ڏنيون ويون آهن اتي خدشو آهي ته جيڪڏهن واقعي ڪارپوريٽ فارمنگ شروع ڪئي وئي ته نيون ڪينالن جو نڪرڻ لازمي ٿيندو " هن وضاحت ڪندي چيو ته "اهي رڳو ڪينال اسڪيمون عارضي طور تي روڪيون ويون آهن ختم نه ڪيون ويون آهن. ڪنهن به نئين ڪينال جي منظوري بنا چئن صوبن جي رضامندي جي نه ٿي سگهي " هن قومي حڪومت بابت ڳالهائيندي هن چيو ته "قومي حڪومت جوڙي وڃي ٿي ته انهن کي ئي خبر هوندي، مون کي ان حوالي سان ڪا اطلاع ناهي، البت تبديلي ضرور ايندي هن سال ۾ اچي يا ٻن سالن ۾، پر ايندي پڪ سان دنيا جي ڪا به شيءِ مستقل ناهي عروج کي زوال ۽ زوال کي عروج ضرور آهي" پنهنجي سياسي پسمنظر تي روشني وجهندي غلام مرتضيٰ جتوئي چيو ته "نوابشاهه هميشه کان اسان لاءِ مضبوط قلعو رهيو آهي منهنجو والد غلام مصطفيٰ جتوئي 1962 ۽ 1966 ۾ هتي کان ڪامياب ٿيو جڏهن ته ڏاڏا 1924 ۽ 1928 ۾ هن علائقي جا نمائندا رهيا. اسان هتي جي عوام سان سدائين لاڳاپيل رهيا آهيون" هن وڌيڪ چيو ته "اڄ مان هتي رڳو تعزيت لاءِ آيو آهيان منهنجو پٽ ايندڙ رهندو آهي پر هن معاملن ڪجهه ڪيس داخل ٿيل آهن. تنهن ڪري هو هينئر ٻاهر آهي مان پنهنجي پراڻن دوستن سان ملاقات لاءِ نوابشاهه آيو آهيان اسان پنهنجي ساٿين جي ڏکن سکن ۾ ساڻس گڏ آهيون مرڪو پرڪو انهن سان ئي آهي"

بقايا 11

مادرعلمي ۽ ان جي ڪئمپسز ۾ پهرئين سميسٽر جا امتحان 19 مئي 2025ع کان شروع ڪرائڻ جو اعلان ڪندي اونهاري جون موڪلون 16 جون کان 10 آگسٽ تائين ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو جڏهن ته يونيورسٽي 11 آگسٽ (سومر) تي ٻيهر کلي ويندي اهڙو فيصلو گذريل ڏينهن سينيٽ هال ۾ منعقد ٿيل اعليٰ سطحي اجلاس دوران ڪيو ويو اجلاس جي صدارت وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر خليل الرحمان کمپاڻي ڪئي، جڏهن ته اجلاس ۾ پرو وائيس چانسلرن مختلف فئڪلٽين جي ڊينز ۽ شعبي جي سربراهن شرڪت ڪئي اجلاس ۾ يونيورسٽيءَ جي مين ڪئمپس ۽ ٻين سڀني ڪئمپسن تي 19 مئي کان پهرئين سميسٽر جي امتحانن جي شيڊول جي منظوري ڏني وئي امتحانن جا وقت صبح جي شفٽ لاءِ صبح 9 وڳي کان 12 وڳي تائين جڏهن ته شام جي شفٽ لاءِ 12 وڳي کان 3 وڳي تائين مقرر ڪيا ويا اجلاس کي خطاب ڪندي وائيس چانسلر ڊاڪٽر ڪمپاڻي چيو ته يونيورسٽي شاگردن جي ڀلائي ۽ تعليمي ضابطن بابت پرعزم آهي هن خوشخبري ٻڌائيندي چيو ته هلندڙ سال 800 ضرورتمند ۽ لائق شاگردن کي نيڊ-ڪم-ميرٽ بنيادن تي اسڪالرشپس ڏنيون وينديون جنهن لاءِ اهل اميدوارن جا انٽرويو سڀاڻي (اربع) کان شروع ٿيندا. هن چيو ته اسان پنهنجي شاگردن کي بنيادي سهولتون مهيا ڪرڻ لاءِ پرعزم آهيون ان سلسلي ۾ تازو هاسٽلن ۾ رهندڙ شاگردن لاءِ مفت انٽرنيٽ سهولت فراهم ڪرڻ شامل آهي ڊسمبر 2024ع ۾ ورتل ٻئي سميسٽر جي امتحانن جا ڪجهه نتيجا جمع نه ڪرائڻ تي ڳڻتي جو اظهار ڪندي وائيس چانسلر امتحاني نتيجا جمع نه ڪرائيندڙ ٽيچرز لاءِ حتمي تاريخ 11 مئي مقرر ڪئي ته جيئن هو پنهنجا نتيجا جمع ڪرائين هن واضح لفظن ۾ چيو ته هو هاڻي وڌيڪ ڪنهن به قسم جي دير برداشت نه ڪندو ۽ تعليمي شيڊول تي ڪوبه سمجهوتو نه ڪيو ويندو هن وڌيڪ چيو ته جيڪي استاد نتيجا نه پيا ڏين انهن جي ڪري شاگردن جو قيمتي وقت ضايع ٿي رهيو آهي ۽ ان جي پوري ذميواري انهن استادن تي لاڳو ٿئي ٿي ڊاڪٽر ڪمپاڻي لاڳاپيل عملدارن کي هدايت ڪئي ته سنڌ جي نئين قائم ٿيل يونيورسٽين سان لهه وچڙ ۾ اچن ته جيئن انهن کي سافٽ ويئر جون سهولتون ۽ ٻي ٽيڪنيڪي سروس ڪمرشلائيزيشن جي بنياد تي فراهم ڪري سگهجن. هن چيو ته انهن يونيورسٽين جي وائيس چانسلرن طرفان اهڙيون درخواستون پڻ ڪيون ويون آهن ان موقعي تي مين ڪئمپس جو پي وي سي پروفيسر ڊاڪٽر عبدالستار شاهه ٺٽو ڪئمپس جي پي وي سي پروفيسر ڊاڪٽر مصباح بيبي قريشي ۽ رجسٽرار پروفيسر ڊاڪٽر مشتاق علي جاريڪو پڻ موجود هئا.

بقايا 12

شعبي پاران امن قائم ڪرڻ سماجي هم آهنگي ڳنڍيل اتحاد ۽ امن جي قيام جي عنوان سان هڪ ٿيٽر SHARP ۽ گڏيل NACTA يورپي يونين (EU)ءِ قومن جي منشيات ۽ ڏوهن جي آفيس (يو اين او ڊي سي) جي سان سهڪار سان پيش ڪيو ويو. يونيورسٽي جي وائيس چانسلر ميريٽوريس پروفيسر ڊاڪٽر يوسف خشڪ جي سرپرستي هيٺ منعقد پروگرام ۾ ميڊيا اينڊ ڪميونيڪيشن اسٽڊيز شعبي جي چيئرمين پروفيسر ڊاڪٽر مجيب الرحمان ابڙو شارپ ۽ ٻين ادارن جا ٿورا مڃيا جن جي سهڪار سان ڪامياب پروگرام منعقد ٿيو پروگرام جو مقصد تعليم ۽ صنعت جي وچ ۾ تعلق وڌائڻ سان گڏ جنهن سان آرٽ ، ميڊيا ۽ ثقافتي سرگرمين کي هٿي ڏيڻ آهي. گڏوگڏ ٿيٽر ذريعي نه صرف شاگردن جي عملي مهارتن کي بهتر بڻائڻ ۾ ڪارگر پرتخليق ۽ رابطي جي صلاحيتن کي به هٿي ڏيڻ ۽ تنقيدي سوچ کي وڌائڻ غلط ڄاڻ جي روڪٿام ۽ پرامن ڳالهين کي فروغ ڏيڻ هو جيئن تڪرارن کي پرامن طريقي سان حل ڪري سگهجي ان موقعي تي ڊين فيڪلٽي آف سوشل سائنسز پروفيسر ڊاڪٽر نويد احمد شيخ چيو ته امن صرف جنگ سان نه پر گڏيل فيصلن ۽ اتفاق راءِ سان اهڙن تڪرارن کي حل ڪرڻ گهرجي انسٽيٽيوٽ آف ڪامرس جي ڊائريڪٽر پروفيسر ڊاڪٽر اختيار احمد گهمرو روين جي اثرن بابت ڳالهائيندي چيو ته اسين پاڻي تي وڙهون ٿا پر اصل مسئلو ان جي غير منصفاڻي ورهاڱي جو آهي. ميڊيا اينڊ ڪميونيڪيشن اسٽڊيز ڊپارٽمينٽ جي چيئرمين پروفيسر ڊاڪٽر مجيب الرحمان ابڙو چيو ته ڪوبه عمل عام ماڻهن جي حقيقتن ٽڪر ٿيل هجي ان موقعي تي شارپ جي افضل وسيلن جي منصفاڻي ورهاڱي جي حمايت ڪندي چيو ته پڇڙي جي علائقن کي پاڻي تي وڌيڪ حق حاصل آهن اهڙن تڪرارن جو حل ڳالهه ٻولهه ذريعي ئي ممڪن آهي ان موقعي تي پروفيسر ڊاڪٽر منير احمد شاهه راشدي، پروفيسر ڊاڪٽر نظر حسين ٿليوڙو پروفيسر ڊاڪٽر ساجد ميراڻي ڊاڪٽر مظفر سيروهي احمد علي ميمڻ نديم ديس فرحان ٽوناري شفقت چاچڙ حٽي بلوچ عرفان لاشاري عبدالله شاهه عبدالرزاق ڀايو زوهيب لاشاري علي اصغر مهس روحايا ۽ ٻين شرڪت ڪئي. پروگرام ۾ شاگردن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪري امن هم آهنگي ۽ سماجي سهپ بابت خيالن جي ڏي وٺ ڪئي. ان موقعي تي شارپ جي اڳواڻ عاطف افضل ۽ ٿيٽر جي ڊائريڪٽر پاران ڊين پروفيسر ڊاڪٽر نويد احمد شيخ کي يادگاري شيلڊ پيش ڪئي وئي.

بقايا 13

پاڪستان واپڊا هائيڊرو اليڪٽرڪ ورڪرز يونين جي مرڪزي قيادت جي فيصلي جي روشني ۾ واپڊا ۽ ان جي تقسيم ڪار ڪمپنين جي نجڪاري، نون ملازمن جي ڀرتين تي پابندي ۽ ٻين مسئلن جي حل لاءِ سڄي ملڪ ۾ احتجاج ڪيو ويو ان سلسلي ۾ نوابشاهه ڊويزن حيسڪو جي سڀني محنتڪش ملازمن ڀرپور احتجاجي مظاهرو ڪيو مظاهري جي شڪل ۾ هڪ احتجاجي ريلي نوابشاهه اولڊ پاور هائوس منوآباد آفيس کان شروع ٿي جيڪا پريس ڪلب تائين پهتي ان ريلي جي صدارت زونل چيئرمين ۽ چيئرمين انور حسين چانڊيو ڪئي. احتجاجي ريلي ۾ واپڊا سان لاڳاپيل سوين ملازمن شرڪت ڪئي ريلي کي انور حسين چانڊيو اصغر خاصخيلي اصغر ملاح، سيد جبدار شاهه غلام سرور لاشاري، سرفراز ميمڻ شاهنواز بروهي علي گوهر انڙ رمضان راهو مقبول گيچاڻي رحمان زرداري سيد ابرار شاهه سميت ٻين اڳواڻن خطاب ڪندي چيو ته واپڊا يونين بجلي جي تقسيم ڪار ڪمپنين جي نجڪاري واري فيصلي جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪري ٿي ۽ ان عمل کي فوري طور روڪڻ جو مطالبو ڪري ٿي ته جيئن ملازمن ۾ پيدا ٿيل بيچيني ختم ٿي سگهي هنن زور ڀريو ته خالي اسامين تي ڀرتي ڪئي وڃي. لائن اسٽاف سان ٿيندڙ وڌندڙ حادثن جي روڪٿام لاءِ آئوٽ سورسنگ ڪئي وڃي، جن ملازمن کي ڏورانهن علائقن ۾ بدلي ڪيو ويو آهي تن کي سندن اصل شهرن ۾ واپس مقرري ڏني وڃي جڏهن ته ڪنٽريڪٽ ملازمن کي فوري طور ريگولر ڪيو وڃي هنن چيو ته سڀني ڊويزنن ۾ T_8P گاڏيون مهيا ڪيون وڃن هنن چيو ته اسان جي يونين ملڪي سطح تي اهڙن سڀني قدمن کي چيلينج ڪري ٿي، جن سان ادارن کي تباهه عوام جي مفادن کي نقصان ۽ مزدورن جي روزگار جي تحفظ کي خطرو آهي هنن چيو ته هن احتجاج جو مقصد عوام کي آگاهه ڪرڻ آهي ته ملڪ جي هن اهم اداري ڍانچي کي ڪيئن غير ملڪي قوتون تباهي طرف ڌڪي رهيون آهن جنهن جي خلاف اسان سڀني کي گڏجي جدوجهد ڪرڻي پوندي احتجاج دوران واپڊا ملازم مرحوم شاهد خان ۽ ٻين لاءِ خصوصي دعا پڻ گهري وئي ريلي جو اختتام نوابشاهه پريس ڪلب اڳيان ڪيو ويو.

بقايا 14

جي شادين جا خطرناڪ انگ اکر ٻارن جي تحفظ لاءِ ڪم ڪندڙ ملڪ گير تنظيم ساحل پنهنجي ساليانې رپورٽ "ظالمانه انگ اکر 2024" جاري ڪري ڇڏي آهي جيڪا پاڪستان جي 81 قومي ۽ علائقائي اخبارن جي مانيٽرنگ جي بنياد تي تيار ڪئي وئي آهي رپورٽ ۾ سال 2024 دوران ٻارن سان جنسي زيادتي ۽ عورتن خلاف تشدد جا ڳڻتي جوڳا انگ اکر پيش ڪيا ويا آهن جيڪي معاشري ۾ وڌندڙ انساني حقن جي ڀڃڪڙي کي ظاهر ڪن ٿا ٻارن سان جنسي زيادتي جا انگ اکر ساحل جي رپورٽ مطابق سال 2024 دوران ٻارن سان جنسي زيادتي جا مجموعي طور تي 3,364 ڪيس سڄي ملڪ مان رپورٽ ٿيا 1791 ڪيسن (53٪) ۾ متاثر ڇوڪريون 1573 ڪيسن (47٪) ۾ متاثر ڇوڪرا اوسطاً روزانو 9 کان وڌيڪ ٻار جنسي زيادتي جو شڪار ٿيا اهم ڏوهن جي تفصيل هن ريت آهي اغوا: 1,204 ڪيس بدفعلي: 566 ڪيس جنسي تشدد: 539 ڪيس ٻارن جو گم ٿي وڃڻ: 241 ڪيس زيادتي جي ڪوشش: 159 ڪيس بدفعلي جي ڪوشش: 116 ڪيس اجتماعي بدفعلي: 108 ڪيس اجتماعي زيادتي: 75 ڪيس زيادتي بعد قتل: 56 ڪيس ننڍي عمر جي شاديون: 45 ڪيس (43 ڇوڪريون 2 ڇوڪرا) مجرمن جي سڃاڻپ رپورٽ موجب، گهڻا مجرم متاثر ٻارن جا واقفڪار هئا، جن ۾ مائٽ، پاڙيسري ۽ مذهبي استاد شامل هئا، جيڪي ڀروسي جي ناتي کي لتاڙي ڪري سنگين جرم جا مرتڪب ٿيا علائقائي ورهاست سڄي ملڪ مان رپورٽ ٿيل 3,364 ڪيسن جي صوبي وار ورهاست هيٺ ڏنل آهي پنجاب: 78٪ سنڌ: 12٪ خيبرپختونخوا: 4٪ اسلام آباد: 4٪ بلوچستان GB: 2٪ AJK هڪ اميد افزا ڳالهه اها آهي ته 93٪ ڪيس پوليس سان رجسٽرڊ ٿيا جيڪا قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جي ڪارڪردگي ۾ سڌاري جي علامت آهي عورتن خلاف تشدد ٽيون باب ساحل پنهنجي رپورٽ ۾ پهريون دفعو عورتن خلاف تشدد تي به تفصيل سان روشني وڌي آهي جتي ملڪ جي مختلف حصن مان 5,253 ڪيس رپورٽ ٿيا انهن ڪيسن ۾ قتل اغوا جسماني تشدد، جنسي زيادتي، خودڪشي ۽ غيرت جي نالي تي قتل شامل آهن قتل: 1,373 اغوا: 954 جسماني تشدد: 685 زيادتي: 611 خودڪشي: 443 عمر ۽ مجرمن جي سڃاڻپ رپورٽ مطابق 21–30 سالن جي عمر جون عورتون سڀ کان وڌيڪ متاثر ٿيون جڏهن ته ٻيونمبر 11–20 سال جي عمر جي عورتن جو رهيو 34٪ ڪيسن ۾ مجرم متاثر عورتن جا واقفڪار 13٪ مڙس 12٪ اجنبي 21٪ ڪيسن ۾ مجرم جي سڃاڻپ درج نه ڪئي وئي صوبي وار ورهاست (عورتن خلاف تشدد) پنجاب: 74٪ سنڌ: 15٪ خيبرپختونخوا: 7٪ اسلام آباد: 2٪ بلوچستان GB: 2٪ AJK نتيجو ۽ سفارشون ساحل جي "ظالمانه انگ اکر 2024" رپورٽ جو مقصد ٻارن ۽ عورتن خلاف ٿيندڙ ظلمن بابت شعور پيدا ڪرڻ پاليسين کي اثرائتو بڻائڻ ۽ تحفظ جي نظام کي مضبوط ڪرڻ آهي تنظيم حڪومت، پوليس، سول سوسائٽي ۽ ميڊيا کان مطالبو ڪري ٿي ته اهي گڏجي ڪم ڪن قانوني نظام ۾ سڌارا آڻين ۽ ظلم جي روڪٿام لاءِ مضبوط قدمن کي يقيني بڻائين هي رپورٽ معاشري لاءِ هڪ ويڪ اپ ڪال آهي جيڪا ان ڳالهه جو ثبوت آهي ته پاڪستان ۾ ٻارن ۽ عورتن جي تحفظ لاءِ وڌيڪ سنجيده، منظم ۽ موثر لاڳاپا اختيار ڪرڻ جي سخت ضرورت آهي.

بقايا 15

سبب لٺيون ڪهاڙيون لڳڻ سبب ٻنهي ڌرين جا هڪ عورت سميت پنج ڄڻا زخمي اسپتال داخل زخمين ۾ مسمات گلشاد چنڊ عبدالمنصر الله عمراڻي محمد يوسف چنڊ ۽ مير محمد چنڊ شامل جڏهن ته ٻن ڄڻن مير محمد ۽ يوسف چنڊ جي حالت ڳڻتي جوڳي هجڻ ڪري نواب شاهه اسپتال ريفر ڪيو ويو ان سلسلي ۾ مير محمد چنڊ ٻڌايو ته سرڪاري آساسي جي 3 ايڪڙ زمين تي عبدالله عباسي وارن قبضو ڪيو ڪيس به عدالت ۾ هليو جيڪو فيصلو اسان جي حق ۾ آيو هن چيو ته تازو تيز طوفان سبب اسان جي گهر ۾ وڻ ڪري پيو جيڪو اڌ مخالف جي زمين ۾ ڪريو جنهن تان عبدالله ڪلهوڙو غفار ماڇي ۽ نصرالله هجم لٺيون کڻي وڻ ڪٽڻ آيا منع ڪرڻ تي هنن اسان مٿان لٺيون ڪهاڙيون هڻي اسان جي عورت سميت ٽن ماڻهن کي زخمي ڪري فرار ٿي ويا هنن چيو ته ڄاڻايل مخالفن کي ٻاهرين جي سپورٽ حاصل آهي اسان غريب مسڪين ڳوٺ مان لڏائڻ چاهين ٿا هنن چيو ته خدارا حملي آورن جو ٻدار گرفتار ڪري اسان سان انصاف ڪيو وڃي

بقايا 16

۽ ڪيس ڏان هٿ کڻڻ لاءِ ڌمڪيون ڏيڻ جو الزام. انصاف ۽ تحفظ فراهم ڪرڻ جي گهر تفصيلي خبر موجب سينارجا پرسان ڳوٺ گل خان لنڊ جي رهواسي محرم علي لنڊ سٽي پريس ڪلب سينارجا پهچي احتجاج ڪندي دانهيو آهي ته سندن والد گل خان لنڊ مرحوم جي زرعي زمين جو ڀائرن علي گل . محمد بچل. علي گوهر ريونيو عملدارن سان ملي ڀڳت ڪري فوتي کاتو تبديل ڪري مون سميت ڀينرن جي حصي ڏيڻ بدران سموري زمين پنهنجي نالن تي ڪرائي ڇڏي آهي، جنهن عمل خلاف عدالت سڳوري ۾ پٽيشن داخل ڪرائي آهي جنهن بعد مون کي ۽ حصو گهرندڙ ڀينرن کي ڪيس ڏان هٿ کڻڻ لاءِ ڀائرن ۽ محبوب علي پاران مختلف ماڻهن معرفت ڌمڪيون ڏنيون پيون وڃن هن اعليٰ اختيارين کان گهر ڪئي ته معاملي جو نوٽيس وٺي انصاف ڏياريو وڃي.

بقايا 17

پهچي احتجاج تفصيل موجب پيروسڻ پرسان ڳوٺ محمد پنجل شر جي رهواسڻ عورت مسمات غلام ظهران شر پنهنجن پٽن رجب علي شر ۽ بخت علي شر کي سان ڪري پريس ڪلب پيروسڻ تي پهچي وئي عورت ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته ڳوٺ محمد پنجل شر ۾ مونکي پنهنجي پيءُ ڏٺي بخش شر جي زرعي ملڪيت 8 ايڪڙن مان حصو گهرڻ تي منهنجا سڳا ڀائر عبدالله شر حبيب الله ش حليم الله شر ۽ انهن جا پٽ صدام حسين ش حسيب ڪريم شر ۽ نعمت الله شر اسان کي موت مار ڌمڪيون ڏنيون آهن ۽ اسان ڪانٽس کان هڪ جريب زرعي زمين خريد ڪيو هو جنهن جا سڀ دستاويز اسان وٽ موجود آهن جنهن ۾ اسان کي سرڪاري گهر ٺٺا ڏاهڻ ڏيڻ ويٺر ڌمڪائي رهيا آهن وڌيڪ هنن آءِ جي سنڌ ڊي آءِ جي سکر ايس ايس پي خيرپور ٻين وس وارن کان مطالبو ڪيو اسانکي پنهنجي پيءُ جي ملڪيت مان حصو ڏنو وڃي ۽ جوابدارن خلاف قانوني ڪارروائي ڪري مون سان انصاف ڪيو وڃي

بقايا 18

هنگامي بنيادن تي اپاءُ وٺڻ جي اپيل رپورٽ موجب ڏڙو سميت ڀرپاسي جي مختلف يوسيز ڄاتين لاٽيون بچل ڳگي ٻنون مراد پور حسين پور اڪبر شاهه ۽ ڪنڊور جي مختلف ڳوٺن ۾ مليريا تيزي سان پکڙجڻ لڳي آهي مليريا جي چرڪائيندڙ رپورٽ مطابق نجي اسپتالن کي ڇڏي ڪري فقط سرڪاري اسپتال رورل هيلٿ سينٽر ڏڙو بي ايچ يو ڪانڌڙا لاٽيون ٻنون راهوٽ ڪوٽ عالمون جي ورتل جائزي مطابق هڪ مهيني ۾ مليريا جون 8 هزار کان وڌيڪ ٽيسٽون ڪيون ويون جنهن ۾ 6 هزار کان وڌيڪ ڪيس پازيٽو آيا آهن تازو ڏڙو ٻنون لاٽيون سميت مختلف علائقن ۾ آيل مئي جي طوفان بعد مسلسل هڪ هفتي کان بجلي جا پول ڪرڻ ۽ بجلي جي عدم فراهمي سبب شديد گرمي ۽ مڇر مار ڦوهارو نه ٿيڻ ڪري مليريا وبائي شڪل اختيار ڪري ورتي آهي سرڪاري ۽ خانگي اسپتالون مريضن سان سڄي ويون آهن رورل هيلٿ سينٽر ڏڙو بي ايچ يو ڪانڌڙا لاٽيون ٻنون راهوٽ ۽ ٻين ڳوٺائي صحت مرڪزن ۾ ڊاڪٽرن سميت بنيادي سهولتن جي کوٽ سبب علاج لاءِ ايندڙ مريض سخت پريشان آهن اسپتالن ۾ مليريا جي ڪٽون اٿليب ٿي ويون آهن جڏهن ته صحت کاتي سجاول جي ڊي ايڇ او ۽ پاران اسپتالن کي بهتر بنائڻ وارين دعوائن جو پول کلي ويو آهي ڏڙو ٻنون لاٽيون ۽ ڀرپاسي جي رهواسين پاران سنڌ حڪومت، ڊي سي سجاول ۽ صحت کاتي جي اعليٰ اختيارين کان هنگامي بنيادن تي اپاءَ وٺڻ جو مطالبو ڪيو آهي.

بقايا 19

مغيري، محمد يوسف شابراڻي، عبدالقادر ڏڪڙ، غلام شبير ٿلهو جي اڳواڻي ۾ فاضل راهو چونڪ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي وئي. ريلي ۾ شهر جي سياسي سماجي تنظيمن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ريلي کي شهري اتحاد جي صدر معشوق علي ٿليبوڪو، مولوي محمد ياسين ڪانڌڙو، محمد عمر چنو ۽ عنايت ٽونيو خطاب ڪيو اڳواڻن چيو ته نصير آباد سيپڪو عملدارن شهرين کي هٿراد ڊيڪشن بل ڪوڙيا آهن هي ماڻهون سڙائي ناهن عوام دشمن کي شهر اندر ڪڏهن به برداشت ڪونه ڪيو ويندو هنن سان پرامن جدوجهد جي ذريعي تحريڪ جاري رهندي شهي واسي سمجهن ٿا ته هي سڄو ڊرامو لائين سپريڊنٽ الطاف سوريو جو رچايل آهي جيسٽائين الطاف سوريو کي هٽايو نٿو وڃي نصير آباد ۾ معاملا ايئن رهندا اعليٰ عملدارن کي چئون ٿا ته ڪارين رڍن کي ڪورهو وجهو ٻي صورت ۾ احتجاجي تحريڪ جاري رهندي

بقايا 20

جي حمايت ۽ مودي سرڪار جي مخالفت ۾ ريلي ڪڍي وئي ريلي جي اڳواڻي مسلم ليگ نون جي صدر ابراهيم ڪمبو گلزار احمد ميمڻ موٽر سائيڪل ايسوسيئيشن جي سڪندر ميمڻ ۽ دفاع پاڪستان زنده باد موومينٽ چيئرمين سنڌ سميع انصاري جي اڳواڻي ۾ شهيد بي نظير ڀٽو چوڪ کان بدين پريس ڪلب تائين موٽر سائيڪل رڪشا ۽ ٽريڪٽر ٽرالين تي ريلي ڪڍي وئي ريلي ۾ مسلم ليگ نون موٽر سائيڪل ايسوسيئيشن ۽ دفاع پاڪستان زنده باد موومينٽ جي اڳواڻن ۽ سول سوسائٽي پاران پڻ وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي وئي ريلي ۾ شريڪ شهرين جي هٿن ۾ بينر هئا جنهن تي ڀارت پاران ڪيل آبي دهشتگردي خلاف نعرا درج ٿيل هئا پاڪستان زنده باد ۽ پاڪ فوج زنده باد جا نعرا پڻ درج ٿيل هئا، ريلي ۾ شريڪ شهرين مودي خلاف سخت نعريبازي ڪئي وئي ريلي جي پڄاڻي تي پريس ڪلب آڏو اڳواڻن خطاب پڻ ڪيو اڳواڻن چوڻ هو ته سنڌ طاس معاهدو بين الاقوامي معاهدو آهي جنهن جي خلاف ورزي نه صرف علائقائي امن لاءِ خطرو آهي جڏهن ته پاڪستان جي آبي وسيلن تي سڌو قبضو آهي مودي هوش کان ڪم وٺي جنگ مڙهي وئي ته پاڪ فوج به تيار آهي ۽ پاڪستان ايٽمي طاقت آهي ڀارت کي ڀرپور نموني جواب ڏيو رڳو پاڪ فوج نه پر پاڪستان جي عوام به پاڪ فوج سان گڏ آهي مودي سرڪار کي هر محاذ تي جنگ هجي يا سفارتي طور تي به شڪست ڏبي پهلگام واقعو پاڪستان جي خلاف هٿرادو ٺهيل ڊرامو آهي جڏهن ته ڪيترن ئي ملڪن پڻ هن واقعي کي ڀارت پاران هٿ سان ٺاهيل ڊرامو قرار ڏئي ڇڏيو آهي جيڪا ڀارت جي پڻ شڪست آهي ۽ ان کي تسليم ڪري ۽ شهرين پاران مودي سان نفرت جو اظهار ڪندي نريندر مودي جي پتلي تي لعنتون ڏنيون ويون ۽ مودي جي پتلي کي ساڙهيو ويو

بقايا 21

ٻارن جي اسپتال ۾ ڊاڪٽرن جي مبينا غفلت سبب ٻن ڏينهن جو معصوم ٻارڙو فوت ٿي ويو جنهن بعد متاثر خاندان ۽ علائقي واسين پاران نوابشاهه پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو احتجاج دوران ٻارڙي جي ماءُ ۽ پيءُ زارو قطار روئندا رهيا. مرحوم ٻارڙي جو والد فهيم قريشي صحافين سان ڳالهائيندي ڏڪندڙ آواز ۽ ڳوڙهن سان ٻڌايو ته "منهنجو ٻارڙو صرف ٻه ڏينهن اڳ ڄائو هو اسان احتياطن چيڪ اپ لاءِ ڪيس قاضي احمد روڊ تي موجود ٻارن جي اسپتال وٺي وياسين اتي سيڪڙاٽ ڊاڪٽرن ڪنهن به خاص طبي حالتن جي ڄاڻ کان بغير اسان جي ٻار کي زوري طور ايڊميٽ ڪيو "فهيم قريشي جو چوڻ هو ته "ڊاڪٽرن بغير وضاحت جي انجيڪشن هنيس ۽ ٿوري دير اندر ئي منهنجي ٻار جي حالت ڳڻتي جوڳي ٿي وئي مون بار بار ڊاڪٽرن کي دانهن ڏني ته ٻارڙي کي ڪجهه ٿي رهيو آهي، پر ڪنهن به ڌيان نه ڏنو آخرڪار انهن هڪ هيوي ڊوز ڏئي منهنجي گل جهڙي ٻارڙي کي ماري ڇڏيو " احتجاج ڪندڙن جو چوڻ هو ته اسپتال ۾ تجربيڪار عملي جي کوٽ، سيڪڙاٽ ڊاڪٽرن جي مقرري ۽ بيحسيءَ سبب روزانو ڪيترائي ٻار متاثر ٿين ٿا. هنن چيو ته هي واقعو ڪنهن هڪ خاندان سان ظلم ناهي، پر هر انهي ماءُ پيءُ سان ٿي سگهي ٿو جيڪو پنهنجي ٻار جي صحت لاءِ اسپتالن تي ڀاڙيندو آهي متاثر خاندان سنڌ حڪومت، صحت کاتي جي صوبائي وزير ۽ ٻين لاڳاپيل اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي ته معاملي جي مڪمل جاچ ڪئي وڃي، غفلت جا ذميوار ڊاڪٽر فوري طور گرفتار ڪيا وڃن اسپتال جي انتظاميه خلاف ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ متاثر خاندان کي انصاف فراهم ڪيو وڃي احتجاج جو سلسلو دير تائين جاري رهيو جڏهن ته انتظاميه جي طرفان تڏهن تائين ڪنهن به قسم جو بيان جاري نه ڪيو ويو.

بقايا 22

سرن جا پنج ميٽر ويڪرا اوچا پليٽ فارم حقيقتي پڪرنما چٽ ٺامي جا مٽيا مليا، لاکين جي ڏڙي جا چار دور ملن ٿا هڪ دور زمين جي هيٺ ڪي دور زمين جي مٿان آهن غلام مصطفيٰ شر خبر موجب سکر جي تاريخي ماڳ لاکين جو ڏڙو جي ثقافت کاتي جي آثار قديمي کاتي جي طرفان آرڪيالاجي شعبي لطيف يونيورسٽي جي اڳوڻي چيئرمين چيئرمين غلام مصطفيٰ شر ۽ ثقافت کاتي آثار قديم سکر جو ڊائريڪٽر خير محمد قريشي جي نگراني ۾ چاليهون پيرو کوٽائي شروع ڪئي وئي آهي جيڪا 15 مئي تائين جاري رهندڙ کوٽائي ۾ سنڌ يونيورسٽي ۽ شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور آرڪيالاجي شعبي جا شاگرد حصو وٺي رهيا آهن غلام مصطفيٰ شر ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته کوٽائي دوران ڪچين سرن جا پنج ميٽر اوچا ۽ پنج ميٽر ويڪرا پليٽ فارم مليا آهن جيڪي ان دور ۾ هتي رهندڙ ماڻهن ٻوڏ کان بچاءَ جي لاءِ ٺاهيا هئا. ساڳئي انداز وارا پليٽ فارم موهن جو دڙو ڪوٽڏيجي جي پرسان ڏيجي جي ڏڙي تان پڻ مليا هئا. اهي پليٽ فارم اوچا ان جي ڪري ٺاهيا ويا هئا ته جيئن ٻوڏ برسات جو پاڻي گهرن کي ٻوڙي نه سگهي. لاکين جي ڏڙي جا چار دور ملن ٿا ٽي دور زمين هيٺ آهن هڪ دور زمين مٿان آهي جنهن جي نشاندهي ڪئي آهي کوٽائي دوران حقيقتي پڪرنما چرٽ ,جيڪي طور ماپ ۾ ڪم ايندا هئا. جن کي بيندبيٽ چرٽ چوندا آهن ان کان علاوه ٺامي جا مٽيا ۽ ٻيو گهڻو سامان مليو آهي هن وقت ٻارنهن هنڌن تان کوٽائي هلي پئي کوٽائي جي هڪ مهيني جي عرصي دوران پوري ڏڙي جي رخ ۽ ٽائون پلاننگ کي ڏسنداسين هن چيو ته هتان جا ماڻهو گهر ڪن ٿا ته ملندڙ قديمي آثار کولي رکو ۽ ملندڙ سامان به ڏڙي تي ميوزيم ٺاهي رکيو وڃي ڏسڻ جي لاءِ ان سلسلي ۾ هن چيو ته ڊي جي آرڪيالاجي سان ڳالهائيندس ته ملندڙ آثارن کي لوڻ کان صاف مٽي جا ته چاڙهي محفوظ ڪيون ڪوشش آهي ته ميوزيم به ڏڙي ٺاهيو وڃي.

بقايا 23

نثار شيخ جي اڳواڻي ۾ بجلي ڪمپنين جي نجڪاري ۽ 11 ڪي وي فيڊرز جي آئوٽ سورسنگ خلاف روڊن تي نڪري آيا. انهن پنهنجن ٻانهن تي ڪاريون پٽيون ٻڌي ايس اي آفيس کان احتجاجي ريلي ڪڍي جيڪا شهر جي مختلف روڊن رستن کان ٿيندي جناح باغ چوڪ پهتي جتي ڌرڻو هڻي ملازمن هٿن ۾ جهنڊا کڻي نجڪاري خلاف نعريبازي پڻ ڪئي ان موقعي تي نثار شيخ، عبدالله سومرو علي محمد جتوئي محمود پٺاڻ هادي بخش جتوئي رياض سانگي رياض پٽي خرم ميمڻ وسيم جتوئي غلام مصطفيٰ چانڊيو ناهيد جتوئي ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته حڪومت آءِ ايم ايف جي حڪم تي بجلي ڪمپنين جي نجڪاري ڪري رهي آهي جنهن ۾ گيپڪو ليسڪو ۽ آءِ ايس ڪو شامل آهن جنهن کان پوءِ ڪمپنين جي ملازمن کي بيروزگار ڪيو ويندو جيڪو ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪيو ويندو انهن چيو ته سيپڪو سميت سڀني ڪمپنيز ۾ ملازمن جي کوٽ آهي ۽ اسان جو هڪ مزدور پنجن مزدورن جو ڪم ڪري رهيو آهي جڏهن ته انهن کي ملندڙ مراعتون به واپس ورتي ويون آهن انهن سڀني ملازمن کي نوڪرين مان ڪڍڻ جون تياريون ڪيون پيون وڃن جيڪو فوري طور تي بند ڪيو وڃي، ٻي صورت ۾ اسان جو احتجاج جاري رهندو

بقايا 24

پوليس مقابلي ۾ انجام تائين پهچايس جيڪا صحافين جي مسلسل جدوجهد جو نتيجو آهي SUJ, PFUJ, سکر پريس ڪلب ۽ خاص طور تي لالا اسد پٺاڻ جي اڳواڻي ۾ احتجاجي تحريڪ هلائي وئي. سکر پريس ڪلب جي صحافي دوستن جان محمد مهر جي قاتلن جي گرفتاري لاءِ لڳاتار 210 ڏينهن کان به وڌيڪ احتجاج جاري رکيو جنهن سان تاريخ رقم ڪئي وئي. لالا اسد پٺاڻ جو عزم هو ته جيستائين قاتل گرفتار نه ٿا ٿين يا انجام تائين نه پهچن تيستائين هو چين سان نه ويهندو ۽ هن پنهنجو واعدو نڀايو هيءَ ڪاميابي سموري صحافي برادري جي اتحاد، عزم ۽ بي مثال احتجاجي تحريڪ جو نتيجو آهي. جنهن جي مثال دنيا ۾ گهٽ ئي ملندي آهي. لالا اسد پٺاڻ نه رڳو احتجاج جي ميدان ۾ قيادت ڪئي، پر هر فورم تي به هن ڪيس جي وڪالت ڪئي سندس اڻٿڪ محنت بلند آواز ۽ مستقل مزاجي اهڙو دٻاءُ پيدا ڪيو جو سمورين ايجنسين فورسز ۽ پوليس کي ڪارروائي ڪري قاتل کي انجام تائين پهچائڻ تي مجبور ڪيو شهيد جان محمد مهر جي قرباني ضايع نه وئي

بقايا 25

نيازي چيو آهي ته ڏوهاري ڪيترو به بااثر شخص ڇونه هجي پر قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جي پهچ سڀني کان مٿانهون آهي هو پنهنجي آفيس ۾ ايندڙ ماڻهن سان ڳالهائي رهيو هو هن پنهنجي آفيس ۾ عوام جا مسئلا ٻڌا ۽ انهن کي حل ڪرڻ جا حڪم جاري ڪيا ايس ايس پي خيرپور حسن سردار نيازي جو چوڻ هو ته متاثرين کي گهرجي ته پنهنجا مسئلا حد جي پوليس آفيسر کي ٻڌايا وڃن جيڪڏهن حد جي پوليس اڙلو نه ڪري ته ان آفيسر خلاف ڪارروائي ڪئي ويندي ايس ايس پي خيرپور عوام جي مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ لاڳاپيل ايس ايڇ اوز ۽ ڊي ايس پيز کي بروقت حڪم جاري ڪيا. ايس ايس پي خيرپور حسن سردار نيازي چيو ته منهنجي آفيس جا دروازا عوام کي درپيش مسئلن ۽ انهن جي حل لاءِ هميشه کليل آهن

بقايا 26

طوفاني برساتن کان پوءِ چيئرمين ڏڙي ٽائون شاهه رخ انور سيال ٽائون جي مختلف يوسيز جو دورو ڪري برساتي پاڻي جي نيڪال صفائي سٿرائي لائيٽنگ سميت ترقياتي ڪمن جو جائزو ورتو جتي هن يوسي جي مختلف ماڻهن سان ملاقاتون ڪري مسئلا معلوم ڪري تڏي تي حل ڪري ڇڏيا جنهن دوران يوسي جي عوام ٽائون چيئرمين شاهه رخ انور سيال کي پنهنجي وچ ۾ ڏسي خوشيءَ جو اظهار ڪندي سندس مٿان گلن جي ورکا ڪئي ان موقعي تي چيئرمين شاهه رخ انور سيال جو چوڻ هو ته پارٽي قيادت جي هدايتن تي لاڙڪاڻي شهر ۾ طوفاني برساتن کان پوءِ يوسي جي سمورن علائقن مان برساتي پاڻي نيڪال ڪرايو ويو آهي ان لاءِ اڄ ٽائون جي سمورن يوسيز جو دورو ڪري برساتي پاڻي جي نيڪال صفائي سٿرائي لائيٽنگ ۽ جاري ترقياتي ڪمن جو جائزو ورتو آهي ته جيئن ٽائون جي عوام کي سندن درن تائين بنيادي سهولتون ميسر ٿي سگهن

بقايا 27

سخت ڪارروائي ڪري ڪين اينڊ ويندڙ گاڏين کان ڀتو وصول ڪرڻ جي الزام ۾ سسپينڊ، لائن ڪلوز ۽ لاڪپ اپ ڪري ڇڏيو جنهن بعد ڊي ايس پي سٽي نوابشاهه کي انڪوائري آفيسر مقرر ڪري ڇڏيو جن اسٽاف خلاف ڪارروائي ڪري لاڪپ ڪيو ويو انهن ۾ اي ايس آءِ اطهر علي چنڊ ، ڪانسٽيبل مصري خان، ڪانسٽيبل ساجد علي ۽ ڪانسٽيبل آصف علي شامل آهن هوڏانهن ايس ايس پي شهيد بينظيرآباد شبير احمد سيٺار ڪارروائي ڪرڻ بعد جاري ڪيل بيان ۾ چيو آهي ته پوليس کاتي جو نالو بدنام ڪرڻ وارن کي ڪڏهن به بخش نه ڪيو ويندو اهڙا ماڻهو پوليس ۾ ڪارين رڍن جيان آهن جن خلاف محڪماڻ ڪارروائي ڪئي ويندي ڇاڪاڻ جو جيڪڏهن پوليس جو معيار ڪريو ته عوام جو اعتماد کڄي ويندو ۽ اعتماد کڄڻ بعد پوليس جو وقار برقرار نه رهي سگهندو ان ڪري اهڙي ڪنهن به پوليس آفيسر يا اهلڪار کي برداشت نه ڪيو ويندو.

بقايا 28

ڏينهن دوران گشت پوليس هڪ منشيات فروش ۽ پنجن پرچي جوا ڊيلرن کي گرفتار ڪيو ترجمان ايس ايس پي سکر موجب .ايس ايڇ او سنگرار ٿاڻو پاران منشيات فروش اختر حسين عرف بابو ولد اميرالدين ڪوسو رهواسي غلام ڳوٺ کي گرفتار ڪيو ويو جنهن جي قبضي مان شراب جون 5 بوتلون هٿ ڪيون ويون جوابدار خلاف منشيات حد آرڊيننس جي شق 3/4 تحت ڪيس نمبر 10/2025 داخل ڪيو ويو آهي اهڙي ريت اي سيڪشن پوليس ڪانگا اسٽينڊ، ڊڪ روڊ تي ڇاپو هڻي 5 آڪڙا پرچي ڊيلرن محمد مقيم راجپوت، نصرالله شيخ، اسلم راجپوت، شبير ڪلوڙ ۽ ڦول جي ولد فوجداڻ سوچي کي گرفتار ڪيو ويو انهن جي قبضي مان هزارين رپيا نقد رقم آڪڙا پرچي جون رسيد بڪون ۽ موبائيل فون هٿ ڪيا ويا. سندن خلاف جوا ايڪٽ شق 5_A، A_294، B_294 تحت ڪيس نمبر 136/25 داخل ڪيو ويو آهي.

بقايا 29

سانگهڙ هائيڊرو اليڪٽرڪ سپلاءِ ايسوسيئيشن پاران واپڊا جي تجويز ڪيل نجڪاري خلاف سانگهڙ پريس ڪلب جي سامهون هڪ پرامن احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو مظاهري ۾ واپڊا ملازمن جي وڏي انگ شرڪت ڪئي جن جي هٿن ۾ پلي ڪارڊ ۽ بينر هئا جن تي نجڪاري خلاف نعرا لکيل هئا. احتجاج جي اڳواڻي شير علي نظاماڻي، عزيز ڪياني ۽ ٻين مزدور اڳواڻن ڪئي. مظاهرين نجڪاري جي فيصلي کي ملازمن جو معاشي قتل قرار ڏنو ۽ حڪومت کان مطالبو ڪيو ته واپڊا کي خانگي شعبي جي حوالي ڪرڻ جو فيصلو فوري طور تي واپس ورتو وڃي ان موقعي تي ڳالهائيندي شير علي نظاماڻي چيو ته ماضي ۾ جڏهن مختلف سرڪاري ادارا خانگي شعبي جي حوالي ڪيا ويا ته نتيجا تمام مايوس ڪندڙ هئا. هن چيو ته ريلوي، پي آءِ اي، اسٽيل ملز پي ٽي سي ايل سميت ڪيترائي ادارا نجڪاري کان پوءِ تباهي جي ڪناري تي پهچي ويا آهن هاڻي واپڊا جهڙو منافعي بخش ادارو به مالي مشڪلاتن کي منهن ڏئي رهيو آهي ان کي خانگي هٿن ۾ ڏيڻ ملڪ جي مفاد جي خلاف آهي هن وڌيڪ چيو ته مهانگائي آسمان سان ڳالهيون ڪري رهي آهي جڏهن ته سرڪاري ملازمن جون پگهارون ساڳيون آهن هن مطالبو ڪيو ته نه رڳو واپڊا جي نجڪاري کي روڪيو وڃي پر موجوده معاشي حالتن کي نظر ۾ رکندي ملازمن جي پگهارن ۾ به خاطر خواهه واڌ ڪئي وڃي ته جيئن اهي پنهنجا گهريلو خرچ پورا ڪري سگهن احتجاج ۾ حصو وٺندڙ ٻين اڳواڻن به پنهنجي تقريرن ۾ حڪومت کي خبردار ڪيو ته جيڪڏهن واپڊا کي نجڪاري جي فيصلي تي نظرثاني نه ڪئي وئي ته احتجاج جو دائرو سڄي ملڪ ۾ وڌايو ويندو ۽ هر سطح تي مڪمل مزاحمت پيش ڪئي ويندي احتجاج پرامن طور تي ختم ٿيو جڏهن ته مظاهرين پنهنجن مطالبن لاءِ جدوجهد جاري رکڻ جو اعلان ڪيو.

بقايا 30

ٽيم سان گڏ ڇاپي دوران سانگي شاخ تي بااثرن يوسي چيئرمين ۽ سندس ڀائرن پاران غير قانوني جهٽا ۽ لفٽ مشينون هڻي پاڻي چوري ڪئي پئي ايس ڊي او ٽريڪٽر ڪيڊرائي ڇڏيا ايس ڊي او ڇاپي دوران ويڊيو بيان ۾ چيو ته يوسي راجو ڪيريو جي چيئرمين ظفر ڪيريو ۽ سندس ڀائرن طرفان ڊينگو شاخ ۾ اندر ريڪٽر وسيلي غيرقانوني لفٽ مشين سان پاڻي چوري ٿي رهيو جيڪو بروقت پهچي بند ڪرايو آهي وڌيڪ ليٽر جاري ڪري ڪيس داخل ڪرايو ويندو هن چيو ته اهڙي صورتحال ۾ شاخ کي مڪمل بند ڪرائجي يا پڇڙي جي آبادگارن انهن جي رحم ڪرم تي ڇڏي ڏجي ٻئي پاسي سانگي شاخ جي آبادگارن امتياز چانڊيو نثار ڪيريو ۽ ٻين چيو ته ڊينگو شاخ جي پڇڙي ۾ مسلسل پاڻي جي کوٽ سبب هزارين ايڪڙ زمين بنجر بڻجي وئي آهي اسان جي احتجاجن دوران ڪنهن به نوٽيس نه ورتو هنن چيو ته منڍ جا بااثر سرعام 20 کان مٿي پاڻي چوري جا جهٽا هنيو ويٺا آهن پر آبادگارن بااثر هجڻ ڪري ڪو به ڪيس داخل نه پيو ٿئي هنن چيو پڇڙي ۾ پاڻي فراهم ڪري آبادگارن مان بيچيني ختم ڪئي وڃي.

بقايا 31

جو دورو ورومين ڪاليج خيرپور ۾ اوچتي پهتي ڪاليج انتظاميه کي ڪاپي ڪلچر خلاف تحرڪ وٺڻ جو هدايتون ڏنيون هوڏانهن ڊي سي خيرپور ميرس جي هدايت تحت اي سي خيرپور ميرس ارسلان حيدر ٿليبوڪو جو گورنمنٽ سپيريئر سائنس ڪاليج گرلز هاءِ اسڪول خيرپور ميرس جي امتحاني سينٽرن جو دورو 8 ڪاپي ڪيس ڪيا ويا اي سي خيرپور ميرس سينٽرن جي مقرر ٽيچرز کي هدايت ڪئي ته ڪاپي ڪلچر وارو نظام ڪنهن صورت برداشت نه ڪيو ويندو اي سي صوبوديرو ڊاڪٽر رانا حسيب جو سچل سرمست ڪاليج راڻي پور جو دورو اي سي رانا حسيب تعليم کاتي جي ايڪٽ مطابق 30 موبائل فون ضبط ڪندي 23 شاگردن تي ڪاپي ڪيس ڪري ڇڏيا ڊي سي خيرپور ميرس جي هدايت تحت اي سي ڪوٽ ڏجي دريا خان چانڊيو جو امتحاني سينٽرن جو دورو دوري دوران شاگردن پاران جوابي پيپر بابت آگاهي نه هجڻ جي شڪايت تي اي سي ڪوٽ ڏجي دريا خان چانڊيو ٽيچرس ۽ مقرر ايڪسٽرنلز کي هدايت ڪئي ته شاگردن کي نموني طور آگاهي ۽ جوابي ڪاپي ڀرڻ بابت عملي طور ٻڌايو وڃي

بقايا 32

خان چانڊيو گذريل ڏينهن کان وٺي لاپتا آهن ڪلهه اسان وٽ پوليس به آئين هٿي ته توهان مٿان رئيس امام علي چانڊيو فريادي آهي : بانڪو خاتون رپورٽ موجب وڳڻ ۾ وارهه واسڻ عورت جو معصوم ٻارڻ سميت احتجاج پوليس تي ٻن گهرڀاتين کي گم ڪرڻ جو الزام خبر موجب ڳوٺ ذوالفقار چوليائي جي رهواسڻ مسمات بانڪو خاتون طرفان پنهنجي پٽ شير خان سان گڏجي احتجاج ڪندي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته اسان جا ٻه همراهه ساڻي خان چانڊيو ۽ حسن خان چانڊيو گذريل ڏينهن کان وٺي لاپتا آهن ڪلهه اسان وٽ پوليس به آئين هٿين ته توهان مٿان رئيس امام علي چانڊيو فريادي آهي خبر ناهي اسان جا همراهه ڪنهن ساري ڇڏيا آهن يا پوليس گرفتار ڪيا آهن ته گرفتاري ظاهر ڪري جيئن اسان مان بيچيني ختم ٿي سگهي اسان سخت پريشان آهيون هنن چيو ته اسان جو مسئلو رئيس امام علي چانڊيو سان هلندڙ آهي وڌيڪ هنن الزام هڻندي چيو ته امام علي چانڊيو عبدالحق چانڊيو رياض چانڊيو فيض خان چانڊيو حسن علي عبدالحفيظ وارن اسان جي ڳوٺ ۾ موجود جڳهن تي به قبضو ڪيو آهي اسان کي ڌمڪيون به ڏئي رهيا آهن هنن چيو ته اسان کي خطرو آهي ته ڪٿي اسان جا همراهه ماراڻي نه ڇڏين هنن ايس ايس پي قمبر ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو آءِ جي سنڌ ۽ ٻين وس وارن کان گهر ڪئي ته اسان غريب مسڪين آهيون نوٽيس وٺي اسان جي ماڻهن جو پتو لڳائي اسان جا ماڻهون بازياب ڪرائي اسان کي تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي.

بقايا 33

شهدادپور ڪائون ڪميٽي جتيا جي رهواسڻ هندو ناري ارميلا ڌي ڪالوداس ڀيل شريعت محمدي موجب مسلمان ٿي جتيا جي رهواسي عادل ولد وزير پٽي سان سانگهڙ جي عدالت ۾ پسند جو پرڻو ڪري ڇڏيو پريميڪا ارميلا جو مسلمان ٿيڻ کان پوءِ سندس نئون نالو فضا رکيو ويو فضا زال عادل پٽي ميڊيا کي ٻڌايو ته منهنجا مائٽ ڪالوداس ڀيل مٺو ڀيل وڪي ڀيل سميت ٻيا برادري جا ماڻهون منهنجي فيصلي ۾ خوش ناهن جيڪي منهنجي مڙس عادل ۽ سندس مائٽن تي ڪوڙا ڪيس ۽ ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن مان پنهنجي مڙس سان خوش آهيان هن آئي جي سنڌ ڊي آئي جي شهيد بينظيرآباد ايس ايس پي سانگهڙ ڊي ايس پي شهدادپور ايس ايڇ او شهدادپور کان تحفظ جي گهر ڪئي آهي.

بقايا 34

دورو ڪيو جتي هن ٻين ريلوي آفيسرن سان گڏ اسٽيشن تي موجود سهولتن صفائي، سيڪيورٽي انتظامن ۽ مسافرن کي فراهم ڪيل سهولتن جو جائزو ورتو ان سان گڏ محمد ابراهيم محسن علي سيال ضياء جبان مقصود اعوان ارسلان علي غلام ياسين ۽ اعجاز احمد پڻ موجود هئا. ڊي ايس شاهد عباس ملڪ اسٽيشن جي ٻاهران وي آءِ پي پارڪنگ عام پارڪنگ ايريا، اسڪيننگ مشين ۽ چوڌاري سيڪيورٽي جي صورتحال جو معائنو ڪيو هن ايس پي ريلوي جي مدد ۽ ڪارڪردگيءَ کي ساراهيندي چيو ته سيڪيورٽي جا موجوده قدم اطمينان بخش آهن پر بهتري جي هميشه گنجائش رهندي آهي بعد ۾ ڊي ايس سکر اسٽيشن جي ڇهني پليٽفارمن جو به دورو ڪيو ۽ صفائي جي صورتحال تي عدم اطمينان جو اظهار ڪندي، لاڳاپيل عملي کي سخت هدايتون ڏنيون ته صفائي جو نظام وڌيڪ موثر بڻايو وڃي ۽ ڪوتاهي برداشت نه ڪئي ويندي هن پليٽفارمن تي موجود خوراڪ جي اسٽالن جو پڻ جائزو ورتو ۽ اتي موجود شين جي معيار جي جانچ ڪئي. ڊي ايس ريلويز عملدارن کي هدايت ڪئي ته روزانو جي بنياد تي انهن اسٽالن جي چڪاس يقيني بڻائي وڃي، ته جيئن مسافرن کي معياري ۽ محفوظ خوراڪ فراهم ڪري سگهجي ميڊيا سان ڳالهائيندي شاهد عباس ملڪ چيو ته "پاڪستان ريلويز جو مقصد صرف سفر جي سهولت فراهم ڪرڻ ناهي، پر مسافرن کي محفوظ، آرامده ۽ معياري سهولتون ڏيڻ اسان جي پهرين ترجيح آهي هن ٻڌايو ته شڪايت باڪس اسٽيشن تي جڳهين جڳهين لڳايا ويا آهن ۽ سڀني شڪايتن کي روزانو جي بنياد تي پاڻ چيڪ ڪرائي 24 ڪلاڪن اندر حل ڪرڻ جو عمل جاري آهي ڊي ايس شاهد عباس ملڪ وڌيڪ ٻڌايو ته: روهڙي اسٽيشن تي لڳايل اسڪيننگ مشين جلد آپريشنل ڪئي ويندي سيڪيورٽي جي بهتري لاءِ جديد سي سي ٽي وي ڪيمرا پڻ لڳايا پيا وڃن. جيڪي جلد فعال ٿيندا اسٽيشن تي واٽر فلٽر پلانٽ کي به جلد بحال ڪري فعال ڪيو ويندو ته جيئن مسافرن کي صاف ۽ ٿڌو پاڻي فراهم ڪري سگهجي هن آخر ۾ چيو ته "اهي سڀئي قدم مسافرن کي بهترين سهولتون ڏيڻ ۽ ريلوي نظام کي جديد ۽ فعال بڻائڻ جي طرف اهم قدم آهن"

بقايا 35

ميمڻ حڪومت پاران صدارتي آرڊيننس جي ذريعي انڪم ٽئڪس ترميم کي رد ڪندي چيو آهي ته آرڊيننس جي ذريعي ايف بي آر جي ٽئڪس آفيسرن کي لامحدود اختيار ڏيڻ جو فيصلو معيشت دشمن آهي، تجارتي مارڪيٽن ۽ ڪاروباري هنڌن تي ٽئڪس آفيسرن جي تعيناتي ڪنهن به صورت قبول ناهي ايف بي آر کي واپارين برادري جا اڪائونٽس بغير ڪنهن نوٽيس يا قانوني ڪارروائي جي پئسا ڪڍرائڻ جو اختيار سراسر ڏاڍ راڄ جي مترادف آهي ايف بي آر کان پهريان ئي ماڻهو خوفزده آهن وڌندڙ مهانگائي بيروزگاري جي ڪري ماڻهو پريشان آهن ايف بي آر نوٽس دڪانن تي ڪارروائين جي ڪري معاشي سرگرميون ختم ٿي وڃن آهن هاڻي صدارتي آرڊيننس جي ذريعي انڪم ٽئڪس ترميم سان ايف بي آر جي آفيسرن کي اهي اختيار ڏنا ويا آهن جنهن سان ملڪ ۾ ڪاروبار ڪرڻ مشڪل ٿي ويندو مرڪزي تنظيم تاجران پاڪستان رات جي اونداهي ۾ صدارتي آرڊيننس جي ذريعي انڪم ٽئڪس ترميم جي خلاف جيڪي به احتجاجي لائحه عمل جوڙيندي پوري واپاري برادري ڀرپور ساٿ ڏيندي اهڙن خيالن جو اظهار هن مرڪزي تنظيم تاجران پاڪستان جي صدر محمد ڪاشف چوڌري جي صدارت ۾ ويڊيو لنڪ جي ذريعي منعقد ڪيل ملڪ گير مشاورتي اجلاس کي خطاب جي دوران ڪيو ويڊيو لنڪ اجلاس کي خطاب ڪندي حاجي محمد جاويد ميمڻ جو وڌيڪ چوڻ هو ته هن ملڪ ۾ جڏهن قومي اسيمبلي سينيٽ موجود آهي ان جي باوجود آرڊيننس جي ذريعي قانون سازي ملڪ ۾ آئين ۽ جمهوريت سان عجيب مذاق آهي ايف بي آر کي لامحدود اختيار ڏيڻ سان ملڪ ۾ سرمائيڪاري رڪجي ويندي اهو قدم معيشت دشمني کان علاوه ڪجهه به ناهي حڪومت فوري طور تي صدارتي آرڊيننس جي ذريعي انڪم ٽئڪس ترميم کي واپس وٺي ۽ واپارين سان مشاورت ڪري نه ته ٻئي صورت ۾ تاجر دشمن ترميمي آرڊيننس واپس نه ورتو ويو ته مرڪزي تنظيم تاجران پاڪستان جيڪي به احتجاجي لائحه عمل جوڙيندي اسين مرڪزي صدر محمد ڪاشف جي هرسڏ تي لبيڪ چوندي واپارين جي مسئلن جي حل ۾ ڀرپور ڪردار ادا ڪنداسين

بقايا 36

رهواسين سڄڻ خان ليمون خان سلطان خان سابقي دفتر علي سابقي عوامي پريس ڪلب مليرپر پريس ڪانفرنس ڪندي چيو ته ڪراچي شهر جو حصو هجڻ باوجود گذريل 15 سالن کان گئس جي سهولت کان محروم آهيون رڌ پچاءُ ڪاٺين تي ڪرڻ سبب سخت اذيت ۾ مبتلا ٿي ويا آهيون موجوده مهانگائي جي دور ۾ ڪاٺيون توڙي ايل پي جي گئس جا خرچ تمام گهڻا مهانگا آهن 40 فٽن جي فاصلي تي گئس جي مين لائين موجود آهي ڪجهه وقت اڳ منظور ڪيل ڪنيڪشن علائقي ۾ لڳايا ويا جنهن ۾ فقط اسان جي پاسي جا 40 گهر رهجي ويا آهن اسان جي پاڙي ۾ رهندڙ شهري اڪثر پورهيت طبقي سان تعلق رکندڙ آهن هر ڀيري اليڪشن ويجهو اچڻ تي چونڊيل نمائندا گئس جا ڪنيڪشن ڏيڻ جا واعدا ڪندا آهن جيڪي اليڪشن گذرڻ کان پوءِ ٻيهر نظر نه ايندا آهن جيڪو وڏو الميو آهي اسان پاڪستان پيپلزپارٽي جا ووٽر آهيون ڳوٺائن تڪ جي چونڊيل نمائندن ايم اين اي سردار جام عبدالڪريم جوکيو ايم پي اي محمد ساجد جوکيو ڊپٽي ميئر ڪراچي سلمان عبدالله مراد بلوچ کي اپيل ڪندي چيو ته ساڻن ٿيندڙ زيادتي جو نوٽيس وٺي فوري طور تي گئس جي فراهمي لاءِ قدم کنيا وڃن ته جيئن هو پريشانين کان بچي سگهن

بقايا 37

شيخ ، چيئرمين سب ڊويزن سعيد ڪلهوڙو ، زاهد پٽو ممتاز ٿلهو ، امين مهيسر ، ممتاز چانڊيو ، عرفان مغل ، شاهد جانوري ، رفيق جتوئي اڳواڻي ۾ سيپڪو سب ڊويزن ميهڙ آفيس کان احتجاجي ريلي ڪڍي وئي ملازمن واپڊا جي نجڪاري ۽ مطالبن جي مڃتا لاءِ زوردار نعريبازي ڪندا رهيا ريلي جي اڳواڻي ڪندڙن صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته وفاقي سرڪار واپڊا جي نجڪاري ڪري ملازمن سان ظلم ڪري رهي آهي اسين پوري ملڪ جيئان ميهڙ ۾ هائيڊرو يونين جي مرڪزي اڳواڻن جي سڏ تي پرامن احتجاج ڪيو آهي اگر نجڪاري وارو اعلان واپس نه ٿيو ته احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

بقايا 38

خان ٿهيم ۾ ٽن گهرن کي اوچتو باهه لڳڻ سبب هرهڪ ارباب ٿهيم ننگر ٿهيم ۽ حاجن عرف بابو ٿهيم جي گهرن کي باهه لڳي وئي جنهن جي نتيجي ۾ گهرن ۾ پيل هنڌ بسترا ڪپڙا پٽيون ڪٽڪ سميت سمورو سامان باهه جي ور چڙهي ويو باهه تي ضابطو آڻڻ لاءِ ڳوٺاڻن پنهنجي مدد پاڻ تحت ڪنٽرول ڪرڻ ۾ مصروف آهن جڏهن ته فائربرگيڊ گاڏي حسب معمول واقعي واري هنڌ ڪافي دير جو پهتي. جڏهن ته باهه لڳڻ جو ڪارڻ معلوم نه ٿي سگهيو آهي

بقايا 39

فزيشن اينڊ سرجنز پاڪستان ريجنل سينٽر لاڙڪاڻو جي پهرين ماڙ جي افتتاحي تقريب ٿي گذري عمارت جو افتتاح سي پي ايس پي جي نئين چونڊيل صدر پروفيسر خالد مسعود گوندل سينيئر نائب صدر پروفيسر محمد شعيب شفي، نائب صدر پروفيسر اسرين افضل پروفيسر عامر زمان خان پروفيسر غلام مجتبيٰ پروفيسر وقار عالم جان پروفيسر جهانگير خان پروفيسر عباس ميمڻ پروفيسر مظهر اسحاق، پروفيسر عبدالله المتقي ڪائونسلر پروفيسر حاڪم علي ابڙو ريجنل ڊائريڪٽر پروفيسر شير محمد شيخ ۽ ڪنٽرولر پروفيسر امان الله عباسي گڏجي ڪيو افتتاحي تقريب کي خطاب ڪندي سي پي ايس پي جي صدر پروفيسر خالد مسعود گوندل چيو ته اسان سي پي ايس پي جي واڌ ويجهه لاءِ تازو عربين گلف يونيورسٽيءَ سان هڪ علمي ياداشت نامو ڪيو آهي جنهن جو سڌو سنئون فائدو ڪاليج آف فزيشن اينڊ سرجنز کي پهچندو ان ان موقعي تي هن لاڙڪاڻو ريجنل سينٽر جي وڏي توسيعي منصوبي جو اعلان ڪيو جنهن ۾ مسجد، گيسٽ هائوس، ڊائننگ ايريا، پارڪنگ ۽ پارڪ جي تعمير لاءِ بلينڪ چيڪ ڏيڻ جو اعلان ڪيو ۽ چيو ته اسان ريجنل سينٽر لاڙڪاڻو کي ملڪ جو هڪ مثالي ادارو بڻائڻ چاهيون ٿا. سندس ان اعلان تي فيلوز وڏي خوشيءَ جو اظهار ڪيو ۽ چيو ته اتر سنڌ جي پوسٽ گريجوئيٽس ۽ فيلوز لاءِ اها وڏي اعزاز جي ڳالهه آهي تقريب جي ميزبان جي حيثيت سان سي پي ايس پي جي ڪائونسلر حاڪم علي ابڙو آيل مهمانن جا ٿورا مڃيا ۽ چيو اسان سي پي ايس پي ريجنل سينٽر لاڙڪاڻو جي روشن مستقبل لاءِ پراميد آهيون ۽ هن اداري ملڪ سميت ٻاهرين دنيا کي ڪيترائي ماهر ڊاڪٽر ڏنا آهن ان کان پوءِ سي پي ايس پي جي نئين چونڊيل باڊيءَ چانڊڪا ميڊيڪل ڪاليج لاڙڪاڻو جو پڻ دورو ڪيو جتي پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر ضمير احمد سومرو کين چانڊڪا جي تاريخي حيثيت بابت بريفنگ ڏني

بقايا 40

ڪئي ته عوام جي روينيو سان لاڳاپيل التوا ۾ پيل مسئلن کي فوري طور تي حل ڪيو وڃي ته جيئن عوام کي رليف فراهم ڪري سگهجي. هن اهو به چيو ته آفيسن ۾ ايندڙ ماڻهن کي فوري سهولتون فراهم ڪيون وڃن ۽ سمورو عملو وقت تي آفيس ۾ موجود هجي. روينيو عملي جي ڪنهن به قسم جي غفلت برداشت نه ڪئي ويندي ان کان پوءِ ڊپٽي ڪمشنر هلندڙ هائير سيڪنڊري امتحاني مرڪزن گورنمينٽ گرلز ڪاليج سانگهڙ ۽ هائير سيڪنڊري اسڪول پيرومل جو به دورو ڪيو جتي هن شاگردن سان ملاقات ڪئي ۽ تعليم بابت انهن جا خيال ٻڌا هن شاگردن کي هدايت ڪئي ته معياري تعليم ڪانسواءِ ترقي ممڪن ناهي، رٽا رٽا سکڻ ۽ نقل ڪرڻ کان پاسو ڪن ۽ پنهنجي صلاحيتن کي اجاگر ڪن ته جيئن اهي دنيا سان مقابلو ڪري سگهن ۽ عالمي سطح تي هڪ مقام حاصل ڪري سگهن بعد ۾ انهن پرائمري هيلٿ سينٽر پيرومل جو دورو ڪيو ۽ موجود طبي سهولتن جو جائزو ورتو عملي جي حاضري پڻ چيڪ ڪئي. ان موقعي تي صحت کاتي جي آفيسرن کي هدايت ڪئي وئي ته سرڪاري اسپتالن ۾ ايندڙ غريب ماڻهن کي وڌ کان وڌ طبي سهولتون فراهم ڪيون وڃن ۽ عملي جي حاضري کي يقيني بڻايو وڃي دوري دوران ڊپٽي ڪمشنر سڀني لاڳاپيل آفيسرن کي هدايت ڪئي ته اهي پنهنجن لاڳاپيل شعبن ۾ بهتري آڻين عملي جي حاضري کي يقيني بڻائين ۽ عوام جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪن ڪنهن به قسم جي غفلت ۽ لاپرواهي برداشت نه ڪئي ويندي

جماعت اسلامي سنڌ پاران پاڻي تي ڌاڙي ۽ ڪارپوريٽ فارمنگ خلاف جدوجهد تيز

درياءَ بچايو تحريڪ تحت 18 مئي تي باغ جناح ڪراچي ۾ ٿيندڙ جلسي ۾ ڀرپور شرڪت جو فيصلو

ڪئنالن جي مسئلي تي پرامن احتجاج ذريعي سنڌ جي عوام سياسي شعور جو مظاهرو ڪيو آهي

سازشون اڃا ختم نه ٿيون، ڪارپوريٽ فارمنگ ڪئنالن کان به وڌيڪ خطرناڪ منصوبو آهي: ڪاشف سعيد

ڪراچي (بيورو رپورٽ) جماعت اسلامي سنڌ پاران ڪارپوريٽ فارمنگ، پاڻي تي ڌاڙي سميت ٻين سنڌ دشمن منصوبن خلاف حافظ نعيم الرحمٰن جي صدارت هيٺ ڪراچي ۾ ڪانفرنس سڏائڻ ۽ هر ڊويزن /ڊسو صفحو 3 بقايا 03

ڪراچي: ڪاشف سعيد شيخ پريس ڪانفرنس ڪري رهيو آهي

لاڙڪاڻي جي سينيئر صحافي راڃا خان گاڏهي جي سالگرهه ملهائي وئي، ڀيٽا پيش

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي جي سينيئر صحافي راڃا خان گاڏهي جي سالگرهه /ڊسو صفحو 3 بقايا 04

سنڌ يونيورسٽي جي انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي جديد ڊجيٽل دنيا ۾ داخل

ڄامشورو (رپورٽر) سنڌ يونيورسٽي جي/ ڊسو صفحو 3 بقايا 05

تبديلي ضرور ايندي هن سال ۾ اچي يا ٻن سالن ۾: غلام مرتضيٰ جتوئي

خدشو آهي ته جيڪڏهن واقعي ڪارپوريٽ فارمنگ شروع ڪئي وئي ته نيون ڪينالن جو نڪرڻ لازمي ٿيندو،

چولستان، ٿر ۽ ڪاڇي جهڙن علائقن ۾ ماڻهن کي زمينون ڪارپوريٽ فارمنگ لاءِ ڏنيون ويون آهن

ڪينال ڇئن صوبن جي رضامندي کانسواءِ نه ٿيندا: نوابشاهه ۾ صحافي ڪامران ابڙو جي وارثن سان تعزيت

نوابشاهه (رپورٽر) غلام مرتضيٰ جتوئي جي نوابشاهه آمد، صحافي ڪامران ابڙو جي وارثن سان تعزيت خبر موجب (اين پي پي) /ڊسو صفحو 3 بقايا 10

سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ ٻهرئين سميسٽر جا امتحان 19 مئي کان شروع ڪرائڻ جو اعلان

ڄامشورو (رپورٽر) سنڌ يونيورسٽي ڄامشورو /ڊسو صفحو 3 بقايا 11

واپڊا هائڊرو اليڪٽرڪ ورڪرز يونين پاران ملڪ گير احتجاج، نوابشاهه ۾ ريلي، نعريبازي

خالي اسامين تي ڀرتي ڪئي وڃي، لائن اسٽاف سان ٿيندڙ وڌندڙ حادثن جي روڪٿام لاءِ آئوٽ سورسنگ ڪريو: اڳواڻ

جن ملازمن کي ڏورانهن علائقن ۾ بدلي ڪيو ويو آهي، تن کي سندن اصل شهرن ۾ واپس مقرري ڏني وڃي

نوابشاهه (رپورٽر) واپڊا هائڊرو اليڪٽرڪ ورڪرز يونين پاران ملڪ گير احتجاج، نوابشاهه ۾ ريلي ڪڍي وئي خبر موجب آل /ڊسو صفحو 3 بقايا 13

امن صرف جنگ سان نه پر گڏيل فيصلن ۽ اتفاق راءِ سان حل ڪرڻ گهرجي: مقرر

خيرپور(د ر) شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور جي ميڊيا اينڊ ڪميونيڪيشن اسٽڊيز /ڊسو صفحو 3 بقايا 12

ساحل پاران ٻارن سان زيادتي جي "ظالمانہ انگ اکر 2024" رپورٽ جاري

رپورٽ ۾ 2024 ۾ ٻارن سان جنسي زيادتي جا 3,364 ڪيس رپورٽ

گهڻا مجرم متاثر ٻارن جا واقفڪار هئا، جن ۾ مائٽ، پاڙيسري ۽ مذهبي استاد پڻ شامل

سکر (بيورو رپورٽ) ساحل پاران "ظالمانہ انگ اکر 2024" رپورٽ جاري – ٻارن ۽ عورتن سان زيادتي، تشدد، اغوا ۽ ننڍي عمر /ڊسو صفحو 3 بقايا 14

دڙو ۽ ڀرپاسي هڪ مهيني اندر مليريا جا 6 هزار کان وڌيڪ ڪيس رپورٽ، اسپتالن ۾ پيهه

خانپور، لاڪيپور، بچل گگو، ٻنون، مراد پور، حسين پور، اڪبر شاهه ۽ ڪنڊور جي مختلف ڳوٺن ۾ مليريا پکڙجڻ لڳي

سرڪاري اسپتال رورل هيلٿ سينٽر دڙو، بي ايڇ يو ڪانڌڙا، لاڪيپور ٻنون، راهوٽ، ڪوٽ عالمون ۾ هزارين ماڻهو بيماري ۾ ورتجي ويا

دڙو، ٻنون، لاڪيپور ۽ ڀرپاسي جي رهواسين پاران صحت کاتي کان هنگامي بنيادن تي اپاءَ وٺڻ جو مطالبو

دڙو (رپورٽر) دڙو ۽ ڀرپاسي جي مختلف علائقن ۾ مليريا جا چرڪائيندڙ انگ، هڪ مهيني ۾ مليريا جا 6 هزار کان وڌيڪ ڪيس ظاهر، اسپتالن ۾ ڊاڪٽرن، دوائن ۽ مليريا جي ڪٽن جي شديد ڪوٽ، حالتون سنگين، /ڊسو صفحو 3 بقايا18

دڙو: ضلعي جي مختلف اسپتالن ۾ مليريا ۾ مبتلا ٻارڙن جو علاج ڪيو پيو وڃي

صحافي جان محمد مهر جي قاتل کي انجام تي پهچائڻ صحافين جي جدوجهد جو نتيجو قرار

پي ايف يو جي، ايس يو جي سکر پريس ڪلب ۽ لالا اسد پٺاڻ جي اڳواڻي ۾ احتجاجي تحريڪ هلائي وئي

صحافي دوستن جان محمد مهر جي قاتلن جي گرفتاري لاءِ لڳاتار 210 ڏينهن کان به وڌيڪ احتجاج جاري رکيو

هيءَ ڪاميابي سموري صحافي برادري جي اتحاد، عزم ۽ بي مثال احتجاجي تحريڪ جو نتيجو آهي: صحافتي اڳواڻ

سکر (بيورو رپورٽ) سکر ۾ هٿيار بندن هٿان قتل ٿي ويل شهيد صحافي جان محمد مهر جو مرڪزي قاتل شيرو مهر کي شڪارپور /ڊسو صفحو 3 بقايا 24

ڏوهاري ڪيترو به بااثر ڇو نه هجي ۾ قانون جي پهچ کان پري ناهي: ايس ايس پي خيرپور

خيرپور (در) ايس ايس پي خيرپور حسن سردار /ڊسو صفحو 3 بقايا 25

لاڙڪاڻو: چيئرمين دڙي ٽائون شاهه رخ انور سيال ٽائون جي مختلف يوسيز جو دورو

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر ۾ پيل /ڊسو صفحو 3 بقايا 26

پريا ستي: مٺڊ جا آبادگار واهه مان پاڻي چوري ڪري رهيا آهن

سانگهڙ ۾ هائيڊرو اليڪٽرڪ سپلاءِ ايسوسيئيشن پاران واپڊا جي نجڪاري خلاف احتجاج

مظاهرين نجڪاري جي فيصلي کي ملازمن جو معاشي قتل قرار ڏيندي سانگهڙ پريس ڪلب ٻاهران احتجاج ڪيو

واپڊا کي خانگي شعبي جي حوالي ڪرڻ جو فيصلو فوري طور تي واپس ورتو وڃي: شير علي نظاماڻي ۽ ٻيا

واپڊا جهڙو منافعي بخش ادارو مالي مشڪلاتن کي منهن پيو ڏئي، خانگي هٿن ۾ ڏيڻ ملڪ جي مفاد جي خلاف آهي

سانگهڙ(رپورٽ: غلام رسول تاريجو) سانگهڙ ۾ هائيڊرو اليڪٽرڪ سپلاءِ ايسوسيئيشن پاران واپڊا جي نجڪاري خلاف پريس ڪلب جي سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو، تفصيل موجب /ڊسو صفحو 3 بقايا 29

شهدادپور جي پريمي جوڙي پيار جو پرڻو ڪري ڇڏيو

ناري ارميلا ڌي ڪالوداس ڀيل شريعت محمدي موجب مسلمان ٿي عادل ٻٽي نڪاح ڪيو

پريميڪا ارميلا جو مسلمان ٿيڻ کان پوءِ سندس نئون نالو فضا رکيو ويو

شهدادپور (رپورٽر) شهدادپور ٽائون جي پريمي جوڙي سانگهڙ جي عدالت ۾ پيار جو پرڻو ڪري ڇڏيو تحفظ جي گهر خبرموجب /ڊسو صفحو 3 بقايا 33

شهدادپور: پيار پرڻو ڪندڙ جوڙو تحفظ لاءِ احتجاج ڪندي

پاڪستان ريلويز جو مقصد صرف سفر جي سهولت فراهم ڪرڻ ناهي: شاهد عباس ملڪ

مسافرن کي محفوظ، آرامده ۽ معياري سهولتون ڏيڻ اسان جي پهرين ترجيح آهي

ڊويزنل سپرنٽينڊنٽ پاڪستان ريلويز سکر ريلوي اسٽيشن جي دوري دوران ڳالهيون

سکر (بيورو رپورٽ) ڊويزنل سپرنٽينڊنٽ پاڪستان ريلويز سکر شاهد عباس ملڪ روهڙي جنڪشن ريلوي اسٽيشن تي اوچتو /ڊسو صفحو 3 بقايا 34

ميهڙ ۾ واپڊا جي نجڪاري خلاف ملازمن پاران احتجاجي ريلي، نعريبازي

سيپڪو ميهڙ ڊويزن جي چيئرمين حاجي حسين جتوئي، فهيم اسلم شيخ ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو ويو

چيئرمين سب ڊويزن سعيد ڪلهوڙو، زاهد پٽو، ممتاز ٿلهو، امين مهيسر، ممتاز چانڊيو ۽ ٻيا پڻ ريلي ۾ موجود

واپڊا جي نجڪاري ظلم آهي، نجڪاري وارو اعلان واپس نه ٿيو ته احتجاج ڪنداسين: اڳواڻ

ميهڙ (رپورٽر) واپڊا جي نجڪاري ۽ واپڊا ملازمن پاران مطالبن جي مڃتا لاءِ واپڊا هائڊرو اليڪٽرڪ ليبر ورڪر يونين جي مرڪزي سڏ تي سيپڪو ميهڙ ڊويزن جي چيئرمين حاجي حسين جتوئي ، فهيم اسلم /ڊسو صفحو 3 بقايا 37

ڪاليج آف فزيشن اينڊ سرجنز پاڪستان ريجنل سينٽر لاڙڪاڻو جي ٻهرين ماڙ جي افتتاحي تقريب

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) ڪاليج آف / ڊسو صفحو 3 بقايا 39

شهدادپور ويجهو ڳوٺ طيب خان ٿهيم ۾ ٽن گهرن کي اوچتو باهه

شهدادپور(رپورٽر) شهدادپور ويجهو ڳوٺ طيب /ڊسو صفحو 3 بقايا 38

ميهڙ: رهواسي مسئلن جي حل لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

سڪرنڊ: غلام اصغر لاکو جي ورسي جي موقعي تي زين شاهه ۽ ٻيا تربت تي دعا گهرندي

اڄ جي ڪارڪنن کي غلام اصغر لاکو جي سياسي جدوجهد مان سکڻ گهرجي: زين شاهه

غلام اصغر لاکو سياسي لاڳاپن کانسواءِ به سنائي سياڻن کي ويجهو رهبر سندس خلوص ۽ جدوجهد اڄ به ياد آهي

ڪم ۽ ڪردار ڪڏهن به لڪندو ناهي بلڪ دنيا ۾ ڳايو ويندو آهي: ورسي تقريب کي خطاب

سڪرنڊ (رپورٽر) سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جي مرڪزي صدر سيد زين شاهه چيو آهي ته ڪم ۽ ڪردار ڪڏهن به لڪندو ناهي بلڪ /ڊسو صفحو 3 بقايا 02

سخت گرمي ۾ ڀٽي تي مزدوري ڪندڙ پورهيتن جو اجورو نه وڌيو

ايڏي محنت ۽ مشقت باوجود به تمام گهٽ اجورو ملڻ ڪري ڀٽي جي مالڪن جا قرضي ٿي وڃن ٿا

اسان محنت ڪشن پورهيتن جو اجورو وڌايو وڃي: سرن تي ڪم ڪندڙ پورهيت

وڳڻ (رپورٽر) وڳڻ جي علائقي ۾ ڪچيون سرون ٺاهيندڙ ۽ سرن جي ٻٺن تي مزدوري ڪرڻ وارا مزدور سورن ۾ اوتهاري /ڊسو صفحو 3 بقايا 06

سکر: سيپڪو ملازم امڪاني نجڪاري خلاف احتجاج ڪندي

پرياسٽي پرسان چنا برادري جي ٻن ڌرين ۾ وڙ ونڊ تان جهيڙو

جهيڙي سبب لٺيون ڪهاڙيون لڳڻ سبب ٻنهي ڌرين جا هڪ عورت سميت پنج ڄڻا زخمي

ٻه ڄڻا مير محمد ۽ يوسف چنہ جي حالت ڳڻتي جوڳي هجڻ ڪري نواب شاهه اسپتال ريفر

پرياسٽي (رپورٽر) پرياسٽي پرسان ديهه ٻيلاوه ۾ ڪلهوڙا ۽ چنه برادري جي ٻن ڌرين وڙ ونڊ جي معاملي تان جهيڙو جهيڙي /ڊسو صفحو 3 بقايا 15

سيٺارجا جي رهواسي جو پائرن جي ڏاڍاين خلاف احتجاج

والد گل خان لنڊ مرحوم جي زرعي زمين جو پائرن فوتي کاتو تبديل ڪيو آهي: محرم علي لنڊ

مون سميت ڀينرن جي حصي ڏيڻ بدران سموري زمين پنهنجي نالن تي ڪرائي آهي

مون کي ۽ حصو گهرندڙ ڀينرن کي ڪيس تان هٿ ڪڍڻ لاءِ پائر ڌمڪيون پيا ڏين

سيٺارجا (رپورٽ: سيد زبير علي شاهه بخاري) سيٺارجا ويجهو ڳوٺ گل خان لنڊ جي رهواسي جو پنهنجي پائرن خلاف احتجاج . والد جي زمين ريونيو عملدارن سان ملي ڀڳت ڪري پنهنجي نالي ڪرائڻ /ڊسو صفحو 3 بقايا 16

نصيرآباد ۾ بجلي جي هٽرادو لوڊشيڊنگ خلاف شهري اتحاد طرفان احتجاج

سيپڪو عملدارن شهرين کي هٽرادو ڊٽيڪشن بل ٽوڙيا آهن هي ماڻهون سڌرڻا ئي ناهن: اڳواڻ

عوام دشمن کي شهر اندر ڪڏهن به برداشت ڪونه ڪيو ويندو، پرامن تحريڪ جاري رهندي

شهرواسي سمجهن ٿا ته هي سڄو ڊرامو لائين سپريڊنٽ الطاف موريو جو رچايل آهي، ڪيس هٽايو

نصيرآباد (رپورٽر) بجلي جي هٽرادو لوڊشيڊنگ خلاف شهري اتحاد طرفان چوٿين ڏينهن به ٽوناري محلا کان معشوق علي قلهوتو، عبدالحق ڪانڌڙو، عنايت ٽونيو، عاشق علي ڪلهوڙو، ضمير /ڊسو صفحو 3 بقايا 19

نصيرآباد: بجلي جي هٽرادو لوڊشيڊنگ خلاف رهواسي احتجاج ڪندي

نوابشاهه پوليس جي موبائل گشت اسٽاف خلاف سخت ڪاروائي

اسٽاف ڀتو وصول ڪرڻ جي الزام ۾ سسپينڊ، لائن ڪلوز ۽ لاڪپ اپ

ڊي ايس پي سٽي نوابشاهه کي انڪوائري آفيسر مقرر ڪري ڇڏيو

سڪرنڊ)رپورٽر) ايس ايس پي شهيد بينظيرآباد شبير احمد سيٺار تعلقه نوابشاهه پوليس جي موبائل گشت اسٽاف خلاف /ڊسو صفحو 3 بقايا 27

ايس ايس پي سکر جي هدايتن تي سماجي براين خلاف مهم جاري

پوليس هڪ منشيات فروش ۽ پنجن پرچي جوا ڊيلرن کي گرفتار ڪري ورتو

اي سيڪشن پوليس ٽانگا اسٽينڊ، ڍڪ روڊ تي ڇاپو هڻي 5 آڪڙا پرچي ڊيلرن کي گرفتار ڪيو

سکر (بيورو رپورٽ) ايس ايس پي سکر اظهر خان جي هدايتن تي منشيات فروشن ۽ پرچي جوا خلاف مهم جاري آهي، گڏريل /ڊسو صفحو 3 بقايا 28

پرياسٽي: سانگي شاخ جي آبپاشي ايس ڊي او پاران پاڻي چوري ڪندڙ ٻاٿرن خلاف ڪاروائي

يوسي چيئرمين ۽ سندس پائرن پاران غير قانوني جهٽا ۽ لفٽ مشينون هڻي پاڻي چوري تي ڪاروائي ڪئي وئي

غيرقانوني لفٽ مشين سان پاڻي چوري ٿي رهيو جيڪو بروقت پهچي بند ڪرايو آهي: ايس ڊي او

پرياسٽي (رپورٽر) سانگي شاخ جي آبپاشي ايس ڊي او پاران پاڻي چوري ڪندڙ ٻاٿرن خلاف ڪاروائي ايس ڊي او پاران /ڊسو صفحو 3 بقايا 30

سانگهڙ: واپڊا جي امڪاني نجڪاري خلاف ملازم احتجاج ڪري رهيا آهن

سکر جي واپارين پاران صدارتي آرڊيننس جي ذريعي آنلائن انڪم ٽيڪس ترميم رد

ايف بي آر جي ٽيڪس آفيسرن کي لامحدود اختيار ڏيڻ جو فيصلو معيشت دشمن قرار

ڪاروباري هنڌن تي ٽيڪس آفيسرن جي تعيناتي مقرري قبول ناهي: حاجي محمد جاويد ميمڻ

سکر(بيورو رپورٽ) مرڪزي تنظيم تاجران پاڪستان جي نائب صدر ۽ سکر اسمال ٽريڊرز جي صدر حاجي محمد جاويد /ڊسو صفحو 3 بقايا 35

ملير: شيخ پاڙي جي رهواسين جو گئس جي سهولت نه هجڻ خلاف احتجاج

ڪراچي شهر ۾ باوجود 15 سالن کان گئس کان محروم آهيون: رهواسي

ملير (در) ڪراچي ملير ميمڻ ڳوٺ شيخ پاڙي جي /ڊسو صفحو 3 بقايا 36

سانگهڙ ۾ ڊي سي پاران اي سي ۽ مختيارڪار آفيس جو دورو، روينيو عملي سان ملاقات

عوام جي روينيو سان لاڳاپيل التوا ۾ پيل مسئلن کي فوري طور تي حل ڪيو وڃي: ڊي سي سارا جاويد

ڊي سي امتحاني مرڪزن، گورنمينٽ گرلز ڪاليج سانگهڙ ۽ هائير سيڪنڊري اسڪول پيرومل جو به دورو ڪيو

معياري تعليم کانسواءِ ترقي ممڪن ناهي، رٽا رٽا سکڻ ۽ نقل ڪرڻ کان پاسو ڪريو: شاگردن کي هدايت

سانگهڙ (رپورٽر) ڊپٽي ڪمشنر سانگهڙ سارا جاويد اڄ صبح سوير تعلقي سانگهڙ جي اسسٽنٽ ڪمشنر ۽ مختيارڪار آفيس جو دورو ڪيو جتي هن روينيو عملي سان ملاقات ڪئي ۽ انهن کي هدايت /ڊسو صفحو 3 بقايا 40

لکين ماڻهن کي بک مارڻ لاءِ حڪمران واپڊا جي نجڪاري جي ڪوشش پيا ڪن: مقصود احمد ملاح

ڪافي سالن کان واپڊا خلاف سازش پئي ٿئي، ٻڌي سبب پورهيت ظالمن جي سازشن کي ناڪام بڻائيندا آهن

اڄ به مرڪزي واپڊا هائيڊرو ليبر يونين جي سڏ تي لکين پورهيت سڀ ڪم ڇڏي نجڪاري کي رد ڪن پيا

سيپڪو ڊويزن راڻيپور پاران اداري جي نجڪاري جي خلاف ريلي، نجڪاري نه ڪپي جا نعرا

راڻيپور (رپورٽ: ميان اعجاز) گڏريل ڪافي سالن کان وٺي واپڊا خلاف سازش ٿي رهي آهي جڏهن ته لکين ماڻهن کي بي روزگار ڪرڻ لکين ماڻهن کي بک مارڻ لاءِ حڪمران واپڊا جي نجڪاري جي ڪوشش /ڊسو صفحو 3 بقايا 01

راڻيپور: واپڊا جي نجڪاري خلاف ملازم احتجاجي مظاهري دوران نعريبازي ڪري رهيا آهن

سکر ۾ سيپڪو جي امڪاني نجڪاري خلاف ۽ جائز مطالبن جي مڃتا لاءِ ملازمن پاران ريلي

ملازمن پنهنجو رت ۽ پگهر ڏئي کاتي کي ترقي جي راهه تي آندو آهي، اداري جي نجڪاري قبول نه ناهي: اڳواڻ

حڪومت فوري طور نجڪاري وارو فيصلو واپس وٺي ملازمن جي اندر پيدا ٿيل بيچيني ختم ڪري

محنتي ملازمن کي سندن جائز حق ڏنا وڃن، ملازمن کي ميڊيڪل الائونس فوري طور تي ڏنو وڃي

سکر (بيورو رپورٽ) سيپڪو جي امڪاني نجڪاري خلاف ۽ جائز مطالبن جي مڃتا لاءِ آل پاڪستان واپڊا هائيڊرو اليڪٽرڪ سينٽرل ورڪرز يونين (سي بي اي) سيپڪو سکر جي اڳواڻيءَ ۾ ملازمن /ڊسو صفحو 3 بقايا 07

پڪو شهر ۾ پيل برسات انتظاميه جي پٽ وائڪي ڪري ڇڏي

شهر جي مختلف علائقن جو پاڻي نيڪال نه ٿي سگهيو، انتظاميه هينئر تائين ڪي به جوڳا اپاءَ نه ورتا

انتظاميه شهر مان برسات جو پاڻي نيڪال نه ڪرائي سگهي آهي شهر ۽ ڀرپاسي جي ڳوٺن ۾ پاڻي بيهجي ويو

پڪو (رپورٽر) پڪو شهر ۾ پيل برسات انتظاميه جي پٽ وائڪي ڪري ڇڏي شهر جي مختلف علائقن جو پاڻي نيڪال نه ٿي /ڊسو صفحو 3 بقايا 08

باقراڻي ۾ پيرسن پاران پائرن ۽ پائيٽن جي ناجائزين خلاف احتجاج، دانهون

پائرن ۽ پائيٽن منهنجو جيئڻ جنجال ڪيو آهي، سندن ڦڏن ۽ فسادن سان ڪو به واسطو ناهي

مان اڪيلو رهندو آهيان، مزدوري ڪري پيٽ پاليندو آهيان، رات جو پريس ڪلب جي چوڪيدار ڪندو آهيان

باقراڻي (رپورٽر) باقراڻي ۾ پيرسن پورهيت پاران پائرن ۽ پائيٽن جي ناجائزين خلاف احتجاج ، منهنجي پائرن ۽ پائيٽن /ڊسو صفحو 3 بقايا 09

باقراڻي: پيرسن پائرن ۽ پائيٽين جي ڏاڍاين خلاف احتجاج ڪندي

پيروسڻ ۾ عورت جو پيءُ جي ملڪيت مان حصو نه ملڻ خلاف پٽن سميت پائرن خلاف احتجاج

ڳوٺ محمد پنجل شر ۾ پيءُ جي زرعي ملڪيت 8 ايڪڙن مان حصو گهرڻ تي ڌمڪيون پيون ملن:

اسان هڪ جريب زمين خريد ڪئي، جنهن جا سڀ دستاويز به اسان وٽ موجود آهن: مسمات غلام ظهران

اسانکي پنهنجي پيءُ جي ملڪيت مان حصو ڏئي ۽ جوابدارن خلاف قانوني ڪارروائي ڪريو: مطالبو

پيروسڻ (رپورٽر) پيروسڻ پرسان ڳوٺ محمد پنجل شر ۾ عورت جو پيءُ جي ملڪيت مان حصو نه ملڻ خلاف پٽن سميت سڳن پائرن خلاف پريس ڪلب تي /ڊسو صفحو 3 بقايا 17

پيروسڻ: رهواسي مسئلن جي حل لاءِ احتجاج ڪندي

بدين جي رهواسين پاران پاڪ فوج جي حمايت ۾ پاڪستان زنده باد ريلي

سنڌ طاس معاهدو بين الاقوامي معاهدو آهي جنهن جي خلاف ورزي نه صرف علائقائي امن لاءِ خطرو آهي: اڳواڻ

پاڪستان جي آبي وسيلن تي سڌو قبضو آهي، مودي هوش کان ڪم وٺي، پاڪ فوج به تيار آهي

پاڪستان ايٽمي طاقت آهي ڀارت کي ڀرپور نموني جواب ڏنو پاڪستان جي عوام به پاڪ فوج سان گڏ آهي

بدين (د ر) بدين ۾ مسلم ليگ نون،موٽر سائيڪل ايسوسيئيشن ۽ دفاع پاڪستان زنده باد موومينٽ پاران پاڪ فوج جي حمايت ۾ پاڪستان زنده باد ريلي ڪڍي وئي تفصيل موجب پاڪ فوج /ڊسو صفحو 3 بقايا 20

بدين: (ن) ليگ ۽ ٻين سياسي سماجي تنظيمن پاران پاڪ فوج جي حمايت ۾ ريلي ڪڍي پئي وڃي

نوابشاهه ۾ ڊاڪٽرن جي غفلت سبب معصوم ٻارڙو فوت، وارثن جو احتجاج

ٻارڙو صرف ٻه ڏينهن اڳ ڄائو هو، اسان احتياطن چيڪ اپ لاءِ وياسين ته داخل ڪيو ويو: فهيم قريشي

ڊاڪٽرن بغير وضاحت جي انجيڪشن هڻئي ٻار جي حالت ڳڻتي جوڳي ٿي وئي، منهنجي هڪ نه ٻڌي وئي

واقعو هڪ خاندان سان ظلم ناهي، پر هر انهي ماءُ پيءُ سان آهي جيڪو اولاد لاءِ پاڙي ٿو، انصاف ڪيو

نوابشاهه (رپورٽر) ڊاڪٽرن جي غفلت سبب معصوم ٻارڙو فوت، وارثن جو احتجاج، انصاف جي اپيل خبر موجب نوابشاهه جي مشهور قاضي احمد روڊ تي قائم /ڊسو صفحو 3 بقايا 21

ڊي سي فياض حسين راهوجو پاران يارهين ۽ ٻارهين جماعت جي امتحان جي سينٽرن جو دورو

خيرپور (در) ڊپٽي ڪمشنر فياض حسين راهوجو يارهين ۽ ٻارهين جماعت جي امتحان جي ٻي ڏينهن به مختلف سينٽرن /ڊسو صفحو 3 بقايا 31

لاکين جي دڙي جا چار دور ملن ٿا هڪ دور زمين جي هيٺ ٽي دور زمين جي مٿان آهن: محقق

کوٽائي ۾ ڪچين سرن جا ٻه ميٽر ويڪرا اوچا پليٽ فارم، خفيفي پٿر نما چٽ، ٿامي جا ٿانو مليا: غلام مصطفيٰ شر

ڪچين سرن جا ٻه ميٽر اوچا ۽ ٻه ميٽر ويڪرا پليٽ فارم مليا ان دور ۾ هتي رهندڙ ماڻهن ٻوڏ کان بچاءَ لاءِ ٺاهيا

آهي پليٽ فارم اوچا ان جي ڪري ٺاهيا ويا هئا ته جيئن ٻوڏ، برسات جو پاڻي گهرن کي ٻوڙي نه سگهي

سکر(بيورو رپورٽ) سکر جي تاريخي ماڳ لاکين جو دڙي جي چاليهون پيرو ٻارنهن هنڌن تان کوٽائي دوران ڪچين / ڊسو صفحو 3 بقايا 22

لاڙڪاڻي ۾ اليڪٽرڪ ورڪرز يونين پاران واپڊا جي نجڪاري خلاف احتجاج

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ آل پاڪستان واپڊا هائيڊرو اليڪٽرڪ ورڪرز يونين سي بي اي جا سوين مزدور ريجنل چيئرمين /ڊسو صفحو 3 بقايا

وڳڻ ۾ وارهه واسڻ جو پوليس تي ٻن گهرياتين کي گم ڪرڻ جو الزام، معصوم ٻارڙن سميت احتجاج

اسان جا ٻه همراهه ساٿي خان چانڊيو ۽ حسن خان چانڊيو گڏريل ڏينهن کان وٺي لاپتا آهن: مسمات بانڪو خاتون

اسان وٽ پوليس به آئين هئي ته توهان مٿان رئيس امام علي چانڊيو فريادي آهي خبر ناهي اسان جا همراهه ڪنهن ماري ڇڏيا يا پوليس گرفتار ڪيا

اسان جو مسئلو رئيس امام علي چانڊيو سان آهي جن جڳهين تي قبضو ڪيو آهي، گرفتاري ظاهر ڪري بيچيني ختم ڪيو: مطالبو

وڳڻ (رپورٽر) وڳڻ ۾ وارهه واسڻ عورت جو معصوم ٻارڙن سميت احتجاج پوليس تي ٻن گهرياتين کي گم ڪرڻ جو الزام. اسان جا ٻه همراهه ساٿي خان چانڊيو ۽ حسن /ڊسو صفحو 3 بقايا 32

وڳڻ: وارهه جي رهواسڻ ٻارڙن سان پوليس جي زيادتين خلاف احتجاج ڪندي